

**Program Ochrony Środowiska dla Gminy
Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na
lata 2027-2030**

Potęgowo 2023

Zamawiający:

Gmina Potęgowo
ul. Kościuszki 5
76-230 Potęgowo

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów pod kierownictwem Karoliny Drzewieckiej –

Kierownika Projektu:

Joanna Kaszubska – Konsultant

Martyna Ciska – Analityk Stażysta

Spis treści

Wykaz skrótów	4
1. Wstęp.....	6
2. Efekty realizacji zadań w zakresie poprawy i ochrony stanu środowiska	8
3. Ocena stanu środowiska	12
3.1 Charakterystyka gminy.....	12
3.1.1 Położenie gminy	12
3.1.2 Infrastruktura techniczna	14
3.2 Analiza stanu środowiska przyrodniczego gminy	16
3.2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	17
3.2.2 Zagrożenia hałasem	28
3.2.3 Pola elektromagnetyczne	30
3.2.4 Gospodarowanie wodami	32
3.2.5 Gospodarka wodno-ściekowa.....	44
3.2.6 Zasoby geologiczne.....	49
3.2.7 Gleby.....	53
3.2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	56
3.2.9 Zasoby przyrodnicze	60
3.2.10 Zagrożenia poważnymi awariami.....	74
3.3 Zagadnienia horyzontalne	76
3.3.1 Adaptacja do zmian klimatu.....	76
3.3.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska	78
3.3.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe	78
3.3.4 Monitoring środowiska	80
4. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	81
4.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska	81
4.2 Instrumenty realizacji programu	100
5. System realizacji programu ochrony środowiska	101
5.1 Zarządzanie ochroną środowiska w gminie Potęgowo	101
5.2 Monitoring programu ochrony środowiska.....	101
6. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	106
7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	129
Spis tabel, rysunków	132

Wykaz skrótów

As – Arsen

BZT₅ – Biochemiczne zapotrzebowanie tlenu

CBDG – Centralna Baza Danych Geologicznych

Cd – Kadm

C₆H₆ – Benzen

ChZT – Chemiczne zapotrzebowanie tlenu

CO – Tlenek węgla

CO₂ – Dwutlenek węgla

dam³ – Dekametry sześciennie

dB – decybel

Dz. U. – Dziennik Ustaw

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych

Hz - Herz

JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych

JCWPd – Jednolite Części Wód Podziemnych

JST – jednostka samorządu terytorialnego

KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

kW – kilowat

kV – kilowolt

L_{AeqD} - poziom równoważny dźwięku dla pory dziennej

L_{AeqN} - poziom równoważny dźwięku dla pory nocnej

Mg – Megagram

MJ – Megadżul

M.P. – Monitor Polski

mpzp – miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

MW - Megawat

Ni – Nikiel

nn – niskie napięcie

NO₂ – Dwutlenek azotu

NO_x – Tlenki azotu

O₂ – Tlen

O₃ – Ozon

OGC – emisje organicznych związków gazowych

OUG - Okręgowy Urząd Górniczy

OZE – Odnawialne źródła energii

Pb – Ołów

PEM – Pole elektromagnetyczne

PIB – Państwowy Instytut Badawczy

PIG – Państwowy Instytut Geologiczny

PM – (z ang. Particulate Matter) pył zawieszony

PM10 – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie przekracza 10 mikrometrów

PM2,5 – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie jest większa niż 2,5 mikrometra

PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska

PSH - Państwowa Służba Hydrogeologiczna

PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

PV – panele fotowoltaiczne

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

RDW – Ramowa Dyrektywa Wodna

RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej

SN – średnie napięcie

SO₂ – Dwutlenek siarki

SPA – Strategiczny Plan Adaptacji

SWOT – metoda analizy, której nazwa została utworzona z pierwszych liter wyrazów: S – strengths (silne strony, atuty), W – weaknesses (słabe strony), O – opportunities (szanse), T – threats (zagrożenia)

u.p.o.ś. – Ustawa Prawo Ochrony Środowiska

UE – Unia Europejska

WE – Wspólnota Europejska

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

WN – wysokie napięcie

1. Wstęp

Zgodnie z art. 17 ust. 1. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.), organ wykonawczy gminy w celu realizacji polityki ochrony środowiska zobligowany jest do sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska.

Projekt gminnego programu ochrony środowiska opiniowany jest przez właściwy zarząd powiatu, a następnie uchwalany przez radę gminy. Z realizacji programu organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport, który przedstawia najpierw radzie gminy, a następnie przekazuje do organu wykonawczego powiatu.

Należy również podkreślić, że zgodnie z art. 17 ust. 4 ww. ustawy, organ wykonawczy gminy zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 poz. 1029 ze zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony środowiska.

Niniejszy program ochrony środowiska (dalej Program lub POŚ) został sporządzony z uwzględnieniem „Wytucznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z dnia 2 września 2015 r. Ministerstwa Środowiska. Zawiera cele i działania, a także środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów oraz monitoring realizacji programu. Określony harmonogram działań jest niezbędny do poprawy jakości życia mieszkańców i stanu środowiska na terenie powiatu oraz przyczynia się do zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

W Programie uwzględniono wymagania następujących przepisów prawnych, w tym dotyczących ochrony środowiska:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 r. poz. 1029 ze zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2022 r. poz. 2519 ze zm.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2022 r. poz. 699 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadach opakowaniowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 160),

- ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz.U. 2020 poz. 1903),
- ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. 2020 poz. 1680),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne (Dz.U. 2022 r. poz. 2625 ze zm.),
- ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U. 2023 r. poz. 569 ze zm.),
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2409),
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2022 r. poz. 503 ze zm.),
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. 2022 r. poz. 672 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2023 r. poz. 537),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2023 r. poz. 633).

W trakcie prac nad Programem:

- konsultowano się z pracownikami Urzędu Gminy Potęgowo w zakresie pozyskania informacji niezbędnych do opracowania Programu,
- dokonano oceny relacji pomiędzy zapisami środowiskowych dokumentów strategicznych szczebla centralnego, wojewódzkiego i powiatowego, w celu ustalenia uwarunkowań zewnętrznych dla opracowywanego Programu,
- dokonano analizy aktualnych dokumentów strategicznych Gminy Potęgowo w celu zachowania spójności priorytetów oraz zapewnienia skoordynowanej realizacji działań w nich ujętych,
- określono potrzeby w zakresie ochrony środowiska na terenie gminy Potęgowo i na ich podstawie sprecyzowano cele i niezbędne działania ekologiczne pozostające w zgodności z celami ujętymi w krajowych, wojewódzkich i powiatowych dokumentach strategicznych oraz innymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi Gminy Potęgowo,
- opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji poszczególnych działań ekologicznych, mając na uwadze pilność zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony środowiska, możliwości finansowe Gminy Potęgowo oraz dostępne źródła finansowania;
- określono sposób wdrażania i zasady monitorowania realizacji Programu.

W niniejszym Programie Ochrony Środowiska uwzględniono następujące, zasadnicze części:

- charakterystykę gminy Potęgowo, uwzględniającą położenie oraz stan infrastruktury i środowiska,

- uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne realizacji Programu Ochrony Środowiska na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym,
- analizę jakości środowiska na terenie gminy wraz z planowanymi działaniami ekologicznymi,
- obszary interwencji, kierunki interwencji, cele oraz zadania wraz z harmonogramem ich realizacji,
- propozycje systemu wdrażania i monitorowania Programu.

2. Efekty realizacji zadań w zakresie poprawy i ochrony stanu środowiska

W poniższej tabeli przedstawione zostały działania realizowane na terenie gminy, które miały na celu poprawę i ochronę stanu środowiska w latach 2018-2022.

Tabela 1. Zadania realizowane przez Gminę Potęgowo w latach 2018-2022

Zadanie	Czas realizacji	Koszty realizacji	Źródła finansowania
Budowa kanalizacji sanitarnej Skórowo-Głuszynko z likwidacją oczyszczalni ścieków w Skórowie	01.07.2014 – 25.05.2018	988 427,00	Dofinansowanie / Własne
Montaż lamp hybrydowych w miejscowości Poganice	08.10.2018 – 15.10.2018	9 471,00	Własne
Doposażenie jednostek OSP powiatu słupskiego działających w ramach KSRG – OSP Potęgowo	15.05.2018 – 06.08.2018	54 207,67	Dofinansowanie/własne
Doposażenie jednostek OSP powiatu słupskiego działających w ramach KSRG – OSP Łupawa	15.05.2018 – 06.08.2018	42 673,72	Dofinansowanie/własne
Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Potęgowo dz. nr 29 (ul. Głuszyńska)	do 16.11.2018	36 749,67	Własne
Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Warcimino	07.03.2016 – 18.10.2018	702 112,20	Dofinansowanie / Własne
Zachowanie dziedzictwa lokalnego poprzez zagospodarowanie Parku w Skórowie	05.09.2017 – 23.11.2018	100 151,20	Dofinansowanie / Własne
Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Łupawa do działki nr 179/11	26.07.2018 – 14.12.2018	27 904,00	Własne
Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego przy rzece Łupawa wraz z oznakowaniem ścieżki edukacyjnej MEGALITY	16.08.2017 – 19.04.2019	226 527,93	Dofinansowanie / Własne
Montaż lamp hybrydowych w miejscowości Rębowo	06.09.2019 – 12.09.2019	10 000,00	Własne
Budowa sieci ciepłowniczej w miejscowości Potęgowo- przebudowa sieci ciepłowniczej „Na Skarpie”	22.11.2018 – 30.10.2019	925 199,51	Dofinansowanie / Własne
Budowa sieci ciepłowniczej w miejscowości Potęgowo (Biogazownia)	16.11.2015 – 22.06.2018	2 471 667,38	Dofinansowanie / Własne
Budowa kanalizacji sanitarnej Grabkowo Kol. I; II - Łupawa	29.03.2016 – 29.05.2020	1 651 672,39	Dofinansowanie / Własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Zadanie	Czas realizacji	Koszty realizacji	Źródła finansowania
Budowa sieci ciepłowniczej w miejscowości Potęgowo	27.01.2012 – 29.06.2020	4 629 309,75	Dofinansowanie / Własne
Budowa przyłączy ciepłowniczych w Potęgowie ul. Szeroka	25.06.2019 – 29.08.2019	136 804,21	Dofinansowanie / Własne
Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowości Łupawa	18.03.2020 – 06.11.2020	73 975,99	Środki własne
Budowa sieci wodociągowej w Potęgowie Za Torami – Etap I i Etap II	26.03.2020 – 29.12.2020	122 657,74	Środki własne
Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Nowa Dąbrowa	26.10.2018 – 23.09.2021	618 511,74	Dofinansowanie / Środki własne
„Modernizacja boiska przy SP w Skórowie wraz z przebudową kanalizacji deszczowej i miejscami postojowymi” w Gminie Potęgowo, Skórowo dz. nr 73/2 i 79, obręb Skórowo Stare	14.10.2021 – 22.11.2021	149 220,78	Środki własne
Rozbudowa sieci wodociągowej w Żychlinie	10.09.2020 – 28.07.2021	69 181,14	Środki własne
Budowa przyłącza ciepłowniczego oraz węzła cieplnego w budynku OSP Potęgowo	06.11.2020 – 08.10.2021	80 809,20	Środki własne
Pomorskie Szlaki Kajakowe – Szlak Wodny Rzeki Łupawa	14.01.2019 – 11.04.2022	402 974,82	Dofinansowanie / Środki własne
Przebudowa drogi gminnej Rzechcino - Nieckowo	04.05.2021 – 15.11.2022	458 669,88	Dofinansowanie / Środki własne
Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Potęgowo – Dąbrówno, Potęgowo, Malczkówko – dotyczy „Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Malczkówko”	05.07.2021 – 30.11.2022	578 622,04	Dofinansowanie / Środki własne
Budowa sieci wodociągowej Za Torami w Potęgowie	24.01.2022 – 19.10.2022	255 748,97	Środki własne
„Społeczni do Potęgi”: prace remontowo adaptacyjne w punktach świadczeń usług społecznych w Gminie Potęgowo – Świetlica w miejscowości Głuszynko (montaż pompy ciepła w budynku)	04.01.2021 – 11.10.2021	70 325,50	Dofinansowane / Środki własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Zadanie	Czas realizacji	Koszty realizacji	Źródła finansowania
„Społeczni do Potęgi”: prace remontowo adaptacyjne w punktach świadczeń usług społecznych w Gminie Potęgowo – Świetlica w miejscowości Wieliszewo (montaż pompy ciepła w budynku)	04.01.2021 – 11.10.2021	186 522,92	Dofinansowane / Środki własne
„Społeczni do Potęgi”: prace remontowo adaptacyjne w punktach świadczeń usług społecznych w Gminie Potęgowo – Świetlica w miejscowości Nowa Dąbrowa (montaż pompy ciepła w budynku)	04.01.2021 – 11.10.2021	84 163,43	Dofinansowane / Środki własne
Budowa budynku żłobka w Potęgowie ¹	20.04.2020 – 28.04.2022	2 815 290,19	Dofinansowane / Środki własne
Budowa budynku przedszkola w Potęgowie ²	20.04.2020 – 28.04.2022	5 600 000,71	Dofinansowane / Środki własne

Źródło: Urząd Gminy Potęgowo

¹ Budynek powstał w nowej technologii ekologicznej opartej o surowce naturalne – masywnego szkieletu drewnianego w zakresie prefabrykacji 2D. Tego typu konstrukcja charakteryzuje się mniejszym „śladem węglowym”. Izolacja obiektu wykonana z włókien drzewnych, co też przyczynia się do mniejszego „śladu węglowego”. Te dwa materiały, w połączeniu z pozostałymi elementami technologii prefabrykowanej dały efekt końcowy w postaci budynku energooszczędnego, tj. obiektu, który posiada obniżone zapotrzebowanie na energię cieplną na cele c.o., c.w.u. i wentylacji. Budynek jest podłączony do ekologicznej sieci ciepłowniczej ze źródłem ciepła w Elektrowni Biogazowej w Darżynie, zasilanej masą organiczną. Teren został wyposażony w energooszczędne oświetlenie typu LED.

² j.w.

3. Ocena stanu środowiska

3.1 Charakterystyka gminy

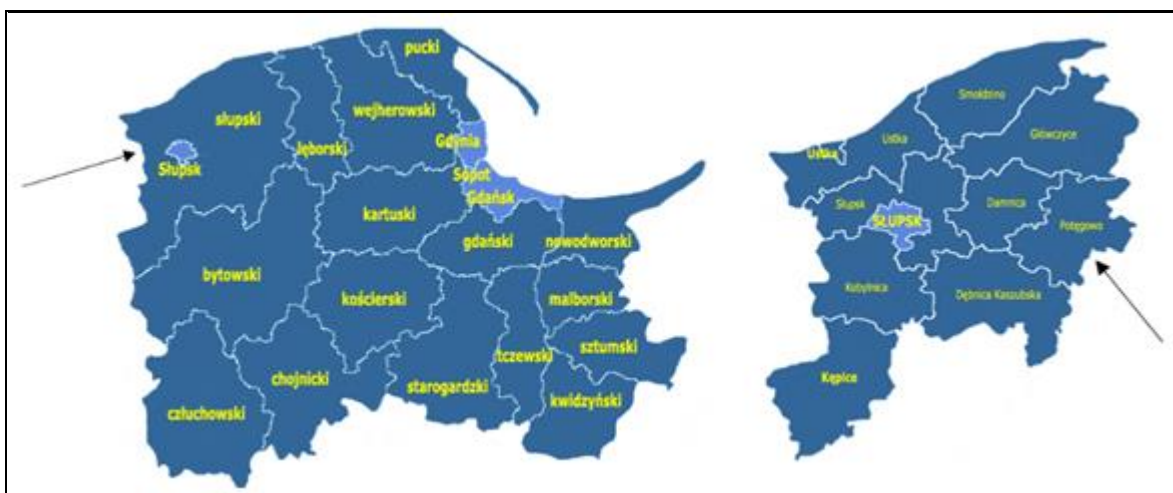
3.1.1 Położenie gminy

Położenie administracyjne i geograficzne

Gmina Potęgowo jest gminą wiejską położoną w powiecie słupskim, w województwie pomorskim. Zamieszkuje ją 6 596 mieszkańców³. Według danych GUS powierzchnia gminy wynosi 228 km², a jej obszar dzieli się na 28 sołectw: Chlewnica, Czerwieniec, Darzynko, Darżyno, Dąbrówno, Głuszynko, Głuszyno, Grapice, Grąbkowo, Grąbkowo Kolonia, Karżnica, Łupawa, Malczkowo, Nieckowo, Nowa Dąbrowa, Nowe Skórowo, Potęgowo, Radosław, Rębowo, Runowo, Rzechcino, Skórowo, Warcimino, Warcimino-Osiedle, Wieliszewo, Żochowo, Żychlin oraz Węgieńskie.

Położenie gminy na tle województwa pomorskiego i powiatu słupskiego zaprezentowano na poniższym rysunku.

Rysunek 1. Położenie gminy Potęgowo na tle województwa pomorskiego i powiatu słupskiego

Źródło: <http://gminy.pl>

Gmina Potęgowo graniczy z 6 gminami wiejskimi z powiatu słupskiego, bytowskiego i lęborskiego. Są to gminy:

- Główny (powiat słupski),
- Damnica (powiat słupski),
- Dębica Kaszubska (powiat słupski),
- Czarna Dąbrówka (powiat bytowski),
- Cewice (powiat lęborski),
- Nowa Wieś Lęborska (powiat lęborski).

³ Dane z GUS (stan na dzień 31.12.2021 r.)

Położenie fizyczno-geograficzne

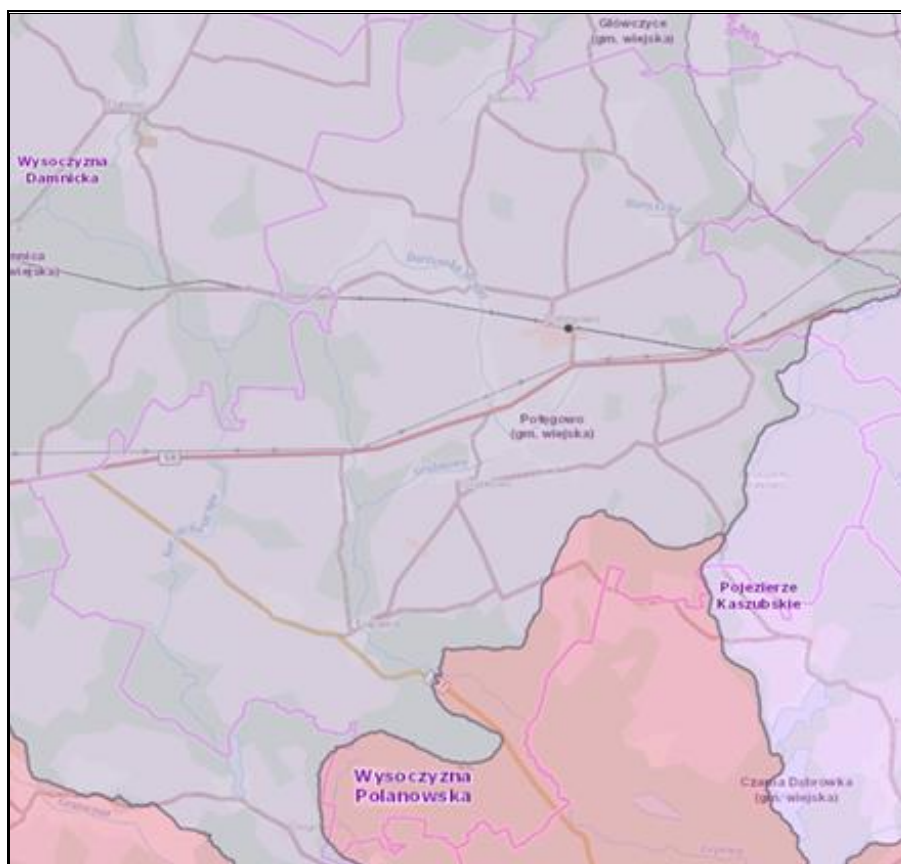
Według podziału fizyczno-geograficznego Polski terytorium gminy Potęgowo położone jest na obszarze trzech mezoregionów: Wysoczyzna Damnicka, Pojezierze Kaszubskie oraz Wysoczyzna Polanowska. Położenie gminy na tle mezoregionów przedstawiono w tabeli oraz na rysunku poniżej.

Tabela 2. Położenie Gminy Potęgowo według regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski

Wyszczególnienie	Gmina Potęgowo		
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa		
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski		
Podprowincja	Pobrzeża Południowobałtyckie	Pojezierza Południowobałtyckie	
Makroregion	Pobrzeże Koszalińskie	Pojezierze Wschodniopomorskie	Pojezierze Zachodniopomorskie
Mezoregion	Wysoczyzna Damnicka	Pojezierze Kaszubskie	Wysoczyzna Polanowska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geologia; <https://geologia.pgi.gov.pl/>

Rysunek 2. Położenie fizyczno-geograficzne gminy Potęgowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geologia; <https://geologia.pgi.gov.pl/>

Zagospodarowanie przestrzenne

Na terenie gminy największą część powierzchni stanowią użytki rolne, wśród których przeważają grunty orne, stanowiące ponad 80% gruntów rolnych. Gmina ma więc charakter rolniczy. Dużą część gminy zajmują także tereny leśne (ok. 28%), które są ostoją dla bujnej flory i fauny.

3.1.2 Infrastruktura techniczna⁴

Układ drogowy na terenie gminy Potęgowo tworzą:

- droga krajowa nr 6 (relacja Kołbaskowo-Rusocin), która stanowi odcinek trasy europejskiej E28,
- droga wojewódzka nr 211 (relacja Żukowo-Nowa Dąbrowa),
- drogi powiatowe oraz drogi gminne i wewnętrzne.

Dla poprawy dostępności komunikacyjnej i jakości życia mieszkańców ważny jest dobry stan dróg na terenie gminy. Długość dróg gminnych, które należą do Gminy Potęgowo wynosi 56,5138 km.

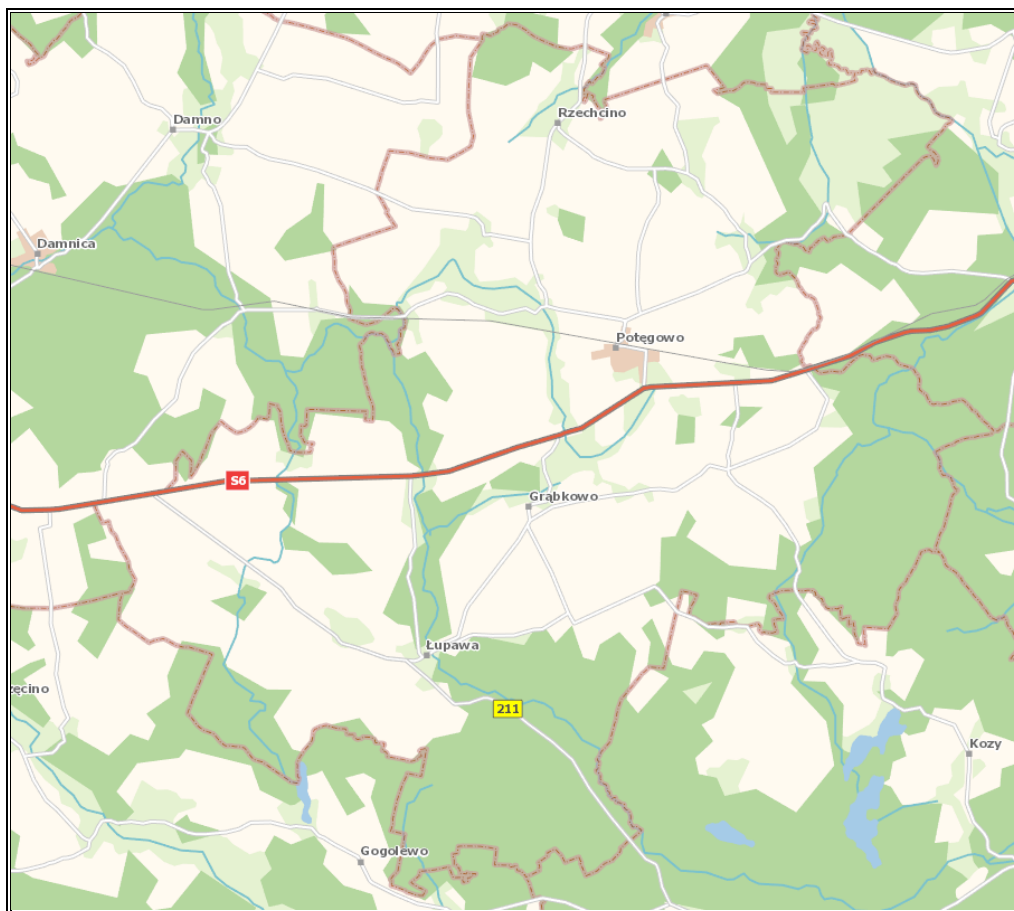
Przez teren Gminy Potęgowo przebiega zelektryzowana linia kolejowa znaczenia państwowego o relacji Gdynia – Szczecin. W miejscowości Potęgowo znajduje się dworzec kolejowy z bocznicą przeładunkową. Oprócz tego w planach jest budowa drugiego toru kolejowego na pierwszorzędnej jednotorowej linii kolejowej Stargard Szczeciński – Gdańsk.

Schemat sieci drogowej i kolejowej na terenie gminy przedstawia poniższy rysunek.

---

⁴ Raport o stanie Gminy Potęgowo za 2021 rok.

Rysunek 3. Schemat sieci drogowej na terenie gminy Potęgowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geoserwis; <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło

Gmina Potęgowo posiada sieć ciepłowniczą wykorzystującą ciepło uwalniane przez Elektrownię Biogazową. W jej skład wchodzi 43 węzły cieplne, w tym 8 znajduje się w budynkach użyteczności publicznej (tj. Urząd Gminy Potęgowo, Szkoła Podstawowa w Potęgowie, Przedszkole i Żłobek w Potęgowie, Gminne Centrum Kultury w Potęgowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potęgowie, obiekt starej kotłowni w Potęgowie, budynek dawnego Przedszkola w Potęgowie oraz OSP Potęgowo) oraz 15 węzłów w blokach. Systemem tym jest objętych ok. 70% mieszkańców miejscowości Potęgowo.⁵ Sieć wykonana jest z możliwością przyłączenia nowych użytkowników i rozwoju w przyszłości⁶. System ciepłowniczy na terenie gminy Potęgowo oparty jest także o indywidualne źródła energii cieplnej (energia elektryczna, spalanie surowców energetycznych w piecach, gaz LPG w domowych kuchenkach gazowych, kolektory słoneczne). W ciepło z centralnego systemu

⁵ <https://www.potegowo.pl/>

⁶ <https://samorzad.pap.pl/>

zaopatrzenia w ciepło zaopatrzone są: budyni Spółdzielni Mieszkaniowych „Dom” oraz „Na Skarpie”, a także Wspólnoty Mieszkaniowe: „Las”, „Raclawicka 8” oraz „Raclawicka 6A”.

Infrastruktura zaopatrzona w energię elektryczną⁷

W skład sieci elektroenergetycznej na terenie gminy Potęgowo wchodzi linie wysokiego (110 kV), średniego (15kV) i niskiego (0,4kV) napięcia oraz stacje transformatorowe. GPZ Darżyno jest jedyną stacją transformatorową 110/15 kV na terenie gminy, która wyposażona jest w dwa transformatory 110/15 kV o mocy 10 MVA każdy oraz jeden transformator 110/15 kV o mocy 40 KVA. Przez teren gminy Potęgowo przebiegają odcinki linii wysokiego napięcia relacji Darżyno – Słupsk Hubalczyków oraz Lębork Krzywoustego – Darżyno. Ich stan obecnych oceniany jest jako bardzo dobry. Linie średniego napięcia i niskiego napięcia to: linie kablowe oraz linie napowietrzne, ich stan obecnych ocenia się jako dobry. Stacje transformatorowych 15/0,4 kV są typu: kontenerowe, wieżowe i słupowe.

Infrastruktura zaopatrzona w gaz ziemny

Gmina Potęgowo nie posiada dostępu do sieci gazowej.

3.2 Analiza stanu środowiska przyrodniczego gminy

Zgodnie z „Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z 2 września 2015 roku, sporządzonymi przez Ministerstwo Środowiska, Rozdział 4, str. 6: „Należy dokonać oceny stanu środowiska na terenie danej JST z uwzględnieniem dziesięciu obszarów przyszłej interwencji: (1) ochrona klimatu i jakości powietrza, (2) zagrożenia hałasem, (3) pola elektromagnetyczne, (4) gospodarowanie wodami, (5) gospodarka wodno-ściekowa, (6) zasoby geologiczne, (7) gleby, (8) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, (9) zasoby przyrodnicze, (10) zagrożenia poważnymi awariami”.

W związku z powyższym przeprowadzono analizę stanu środowiska naturalnego na obszarze gminy Potęgowo z uwzględnieniem dziesięciu obszarów interwencji określonych wyżej wymienionych wytycznych, które scharakteryzowano w kolejnych podrozdziałach.

---

⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Potęgowo.

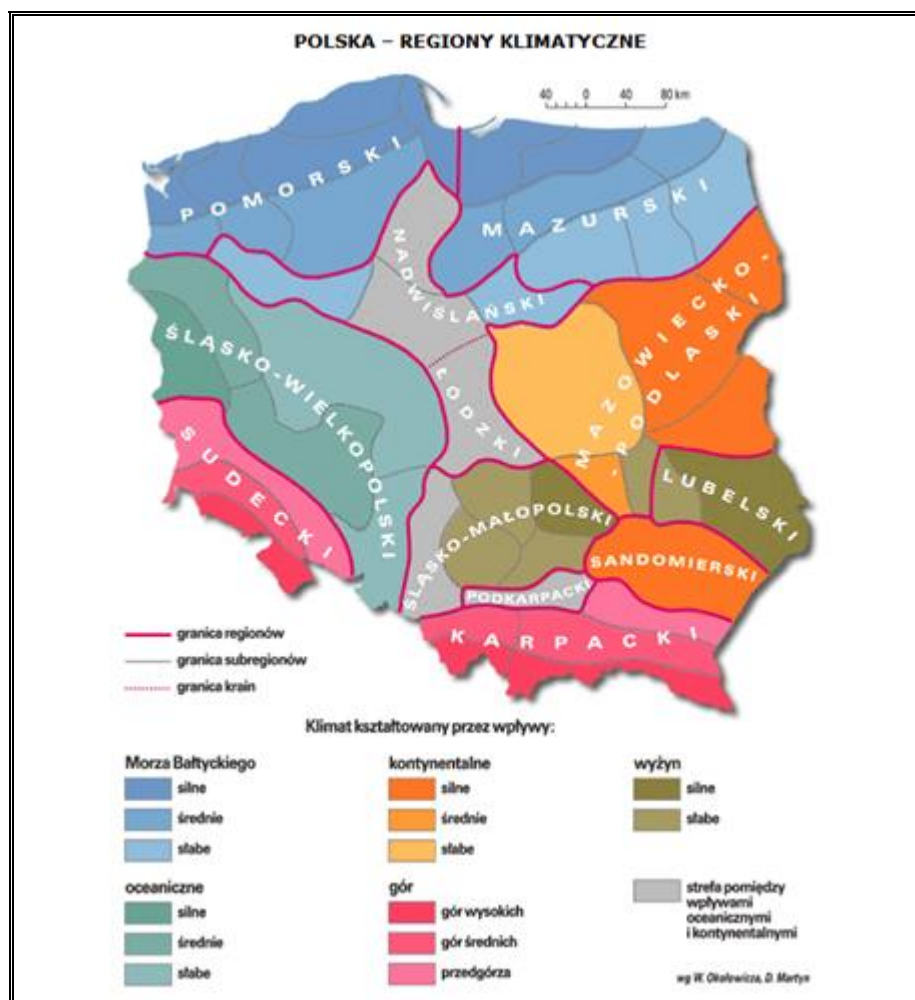

3.2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Klimat

Gmina Potęgowo, zgodnie z regionalizacją rolniczo-klimatyczną według W. Okołowicza i D. Martyn znajduje się w obrębie dzielnicy pomorskiej.

Rysunek 4. Dzielnice rolniczo-klimatyczne Polski według W. Okołowicza i D. Martyn

Źródło: <http://www.wiking.edu.pl>

Klimat na terenie dzielnicy pomorskiej określany jest jako zmienny. Gmina Potęgowo znajduje się pod dominującym wpływem powietrza morskiego, warunki pogodowe są raczej łagodne, wilgotne, bez dużych wahań temperatury. Latem powoduje ono ochłodzenie, wzrost zachmurzenia oraz opady, natomiast zima jest cieplejsza. Średnia roczna temperatura w obrębie dzielnicy pomorskiej, do której należy obszar gminy Potęgowo, wynosi ok. 7,6°C, a średnia roczna suma opadów kształtuje się na poziomie 665 mm. Maksymalne opady przypadają na miesiące letnie: lipiec i sierpień, natomiast minimalne na miesiące zimowe:

styczeń–marzec. Średni okres wegetacji wynosi 185-200 dni. Na obszarze dzielnicy dominują wiatry zachodnie, południowe, południowo-zachodnie oraz północne⁸.

Stan powietrza

Główne rodzaje zanieczyszczeń na terenie gminy Potęgowo to:

- emisja ze źródeł liniowych - emisję z ciągów komunikacji samochodowej oraz kolejowej, głównie w obrębie drogi krajowej nr 6, będącej częścią trasy europejskiej E28, drogi wojewódzkiej nr 211, dróg powiatowych i gminnych, a także wzdłuż linii kolejowej. Wielkość emisji ze źródeł komunikacyjnych zależy jest m.in. od natężenia ruchu pojazdów i stosowanego paliwa,
- emisja ze źródeł powierzchniowych - zanieczyszczenia emitowane z indywidualnych źródeł ciepła budynków (tzw. niska emisja), w których spalane są paliwa wysokoemisyjne. W wyniku spalania materiałów opałowych, oprócz ciepła, powstają również gazy spalinowe oraz popioły i żużle (w przypadku paliw stałych).

Na terenie gminy Potęgowo, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie posiada stacji monitorującej poziom zanieczyszczeń powietrza. Dane zostały obliczone z wykorzystaniem wyników modelowania matematycznego transportu i przemian substancji w powietrzu. Według rocznej oceny jakości powietrza za rok 2021, na terenie gminy Potęgowo odnotowano przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych zarówno w celu ochrony zdrowia ludzi, jak i roślin.

W roku 2021 na terenie gminy Potęgowo wystąpiły następujące wartości stężeń średniorocznych zanieczyszczeń w powietrzu:

- Dwutlenek azotu - nr CAS 10102-44-0:

$$S_a = 8 - 10 \mu\text{g}/\text{m}^3,$$

- Dwutlenek siarki - nr CAS 7446-09-5:

$$S_a = 2 \mu\text{g}/\text{m}^3,$$

- Pył zawieszony PM10:

$$S_a = 11 - 17 \mu\text{g}/\text{m}^3,$$

- Pył zawieszony PM2,5:

$$S_a = 7 - 10 \mu\text{g}/\text{m}^3,$$

- Benzen - nr CAS 71-43-2:

$$S_a = 0.5 \mu\text{g}/\text{m}^3,$$

- Ołów - nr CAS 7439-92-1:

$$S_a = 0.01 \mu\text{g}/\text{m}^3,$$

---

⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Potęgowo.

- Tlenek węgla - nr CAS 630-08-0:
 $S_a = 270 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
- Arsen – nr CAS 7440-38-2:
 $S_a = 0.8 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
- Kadm – nr CAS 7440-43-9:
 $S_a = 0.3 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
- Nikiel- nr CAS 7440-02-0:
 $S_a = 1 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
- Benzo(a)piren - nr CAS 50-32-8:
 $S_a = 0.3 - 1 \text{ ng}/\text{m}^3$,
- Tlenki azotu - nr CAS 10102-44-0, 10102-43-9:
 $S_a = 9 - 12 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Tabela 3. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy
		Kryterium – poziom dopuszczalny								Kryterium – poziom docelowy					Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃	
Faza I	Faza II														
strefa pomorska	PL2202	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim za rok 2021

Tabela 4. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy				Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny				Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂		NO _x			
strefa pomorska	PI2202	A		A		A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim za rok 2021

Substancje oceniane ze względu na ochronę zdrowia ludzi to:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- dwutlenek azotu (NO₂),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C₆H₆),
- ozon troposferyczny (O₃),
- pył zawieszony PM10, oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren),
- pył PM2,5.

Substancje oceniane ze względu na ochronę roślin to:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- tlenki azotu (NO_x),
- ozon (O₃).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny – dopuszczalny poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko, jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – docelowy poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego – poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie – z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze

zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II – poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

W ramach poprawy jakości powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji Gmina Potęgowo współuczestniczy w realizacji ogólnopolskiego programu rządowego „Czyste Powietrze”, pomagając przyszłym beneficjentom w przygotowaniu i złożeniu wniosków o dofinansowanie oraz wniosków o płatność.

Ponadto Gmina Potęgowo posiada gminny program dotacji na realizację przedsięwzięć związanych z ograniczeniem niskiej emisji (wymianę źródła ciepła) „Nie rób dymu”. Dotacja jest udzielana na zakup nowego źródła ciepła, spełniającego normy i dopuszczonego do użytkowania na terenie Polski. Warunkiem niezbędnym jest likwidacja wszystkich dotychczasowych nieekologicznych źródeł ciepła w lokalu/budynku objętym dofinansowaniem.

Gmina Potęgowo wspiera inwestycje mieszkańców w transformację energetyczną poprzez dotacje na montaż paneli fotowoltaicznych. Jest to dotacja dla osób fizycznych oraz wspólnot mieszkaniowych.

Uchwała antysmogowa województwa pomorskiego określa instalacje, dla których wprowadza się ograniczenia lub zakazy. Uchwałę stosuje się do instalacji, w których następuje spalanie paliw w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 ze zm.).

Odnawialne źródła energii

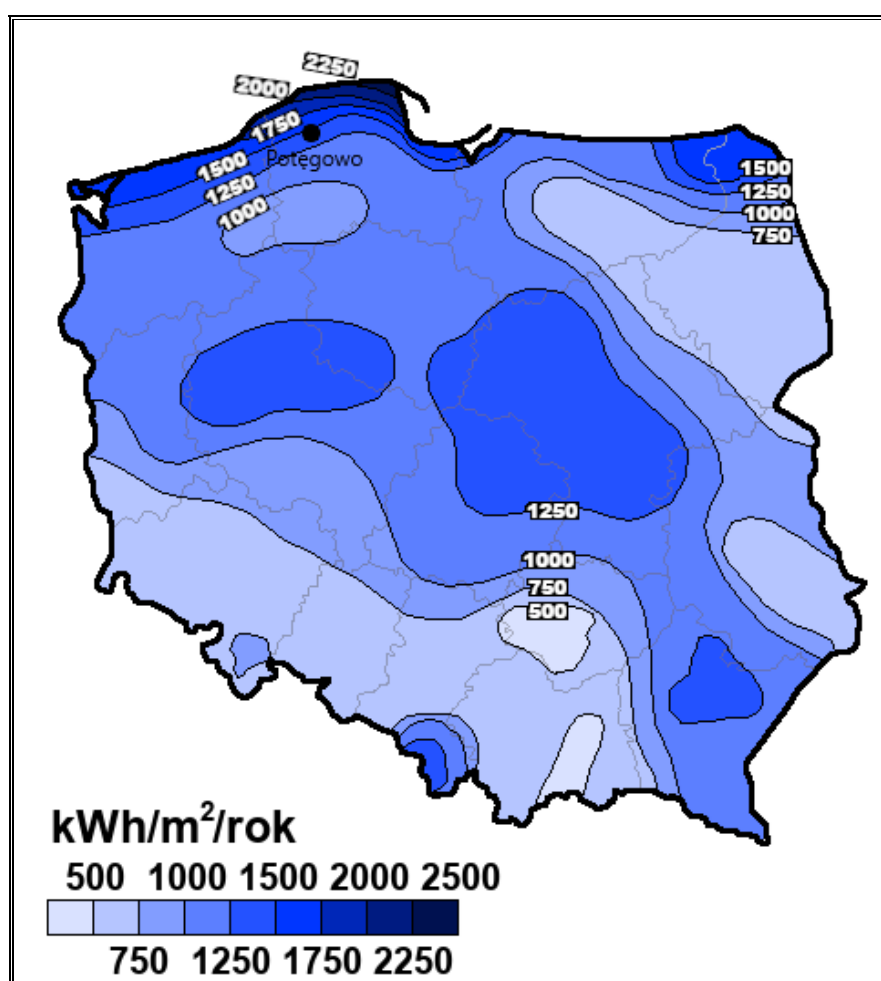
Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego, a w efekcie poprawa jakości powietrza może nastąpić także poprzez montaż instalacji odnawialnych źródeł energii. Odnawialnymi źródłami energii są odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące przede wszystkim energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię geotermalną, energię wodną oraz energię otrzymywaną z biomasy i biogazu. Efektywność pracy instalacji wykorzystujących energię odnawialną uzależniona jest jednak od potencjału wykorzystania poszczególnych źródeł i uwarunkowań obszaru, na którym zostaną zlokalizowane.

Na terenie gminy Potęgowo głównie wykorzystuje się energię odnawialną ze słońca, wiatru i biogazu. Znajdują się tu farmy wiatrowe oraz biogazownia. W budynkach mieszkalnych zamontowane są pompy ciepła i funkcjonują instalacje fotowoltaiczne⁹.

Energia wiatru

Gmina Potęgowo charakteryzuje się położeniem w strefie bardzo korzystnych wiatrów dla rozwoju energetyki wiatrowej. Poniższa mapa energii wiatru na wysokości 30 m nad poziomem gruntu¹⁰ wskazuje, iż energia wiatru na obszarze gminy wynosi ok. 1 600 kWh/m²/rok.

Rysunek 5. Położenie gminy Potęgowo na mapie energii wiatru w kWh/m² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Halina Lorenc, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Opracowanie 2001, Warszawa

Energia wiatru na terenie gminy jest wykorzystywany poprzez istniejące elektrownie wiatrowe. Szczegółowe informacje przedstawiono w poniższej tabeli.

⁹ Urząd Gminy Potęgowo.

¹⁰ Mezoskalowa mapa wiatrów z izoliami rocznej podaży surowej energii wiatru, niesionej przez strugę wiatru o powierzchni przekroju 1 m² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu (30 m n.p.g.).

Tabela 5. Charakterystyka farm wiatrowych na terenie gminy Potęgowo

Wyszczególnienie	Lokalizacja	Moc [MW]	Liczba elektrowni [szt.]
Park Elektrowni Wiatrowych Darżyno I	dz. nr 244/6 obr. Darżyno	6	3
Park Elektrowni Wiatrowych Darżyno II	dz. nr 244/5, 244/4 obr. Darżyno	6	3
Park Elektrowni Wiatrowych Darżyno	dz. nr 250/11, 247/1, 277/1, 156/3 obr. Darżyno	8	4
Zespół Elektrowni Wiatrowych „Głuszynko, Grapice”	dz. nr 3/1, 2/6, 2/4, 2/2, 2/1, 1/21, 1/17, 1/15, 2/3, 2/5 obr. Głuszynko oraz dz. nr 4/14, 3/9, 3/7, 3/6 obr. Grapice	55	20
Elektrownia Wiatrowa „Wieliszewo”	dz. nr 199/5, 109/3, 210/3, 199/2 obr. Nowa Dąbrowa, dz. nr 26, 22/1, 6/4, 46, 6/3, 1 obr. Wieliszewo	37,4	17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Potęgowo

Ponadto na terenie gminy zlokalizowana jest Farma wiatrowa Potęgowo, składająca się z 9 turbin wiatrowych o mocy 2,5 MW każda, która jeszcze nie funkcjonuje. Właścicielem farmy jest Baltic Sea Polska II Sp. z o.o. Zlokalizowana jest ona w obrębie Łupawy (dz. nr 209/4), Grabkowa (dz. nr 62/11, 62/12, 57/1, 48/1, 194/1, 163/4) oraz Darżyna (dz. nr 127/3, 68/1). Na podstawie wydanych pozwoleń na budowę oraz decyzji środowiskowych w planie jest budowa zespołu elektrowni wiatrowych „Drzeżewo IV-Głuszyno” składająca się z 23 turbin wiatrowych o mocy 2,2 MW każda. Zlokalizowany będzie on w obrębie Głuszynko (dz. nr 37/7, 37/8, 37/9, 37/11, 37/12, 37/13), Piaseczno (dz. nr 2, 8/12, 8/15, 13/2) oraz Poganice (dz. 153/4).

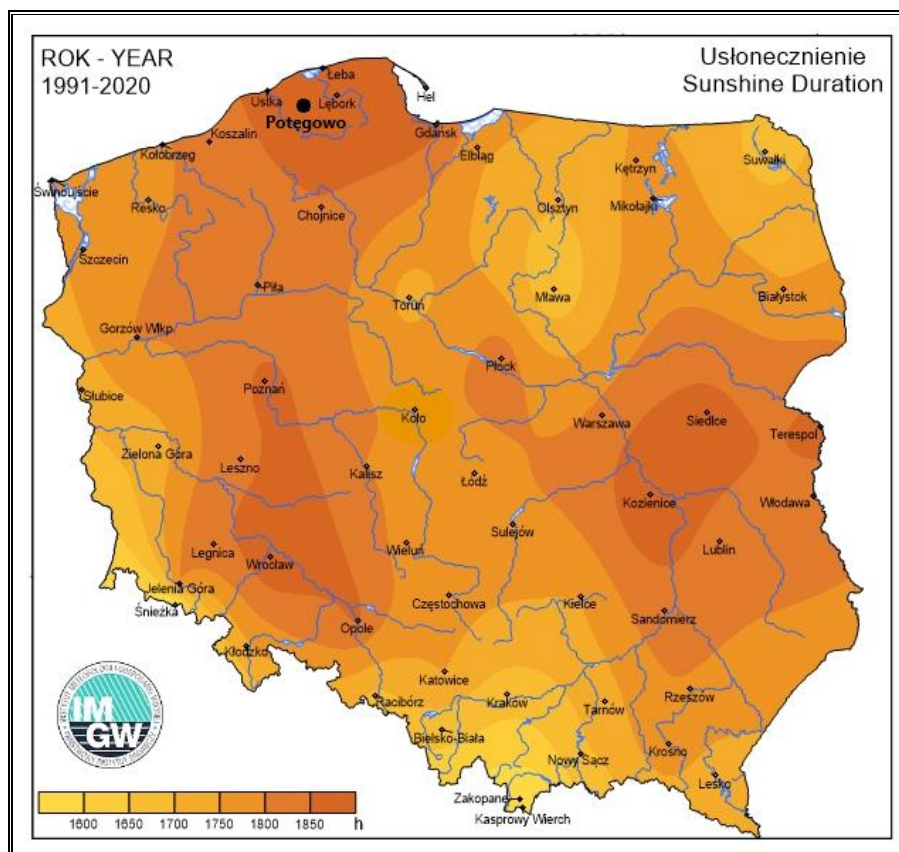
Energia słońca

Położenie gminy jest również bardzo korzystne pod kątem rozwoju instalacji wykorzystujących energię słoneczną. Usłonecznienie w ciągu roku (czyli liczba godzin z bezpośrednio widoczną tarczą słoneczną) wynosi na obszarze gminy około 1 900 godzin i należy do wysokich w warunkach polskich. Oznacza to, że gmina posiada potencjał do wykorzystania energii słonecznej na cele c.o. i c.w.u.

Położenie gminy Potęgowo na mapie usłonecznienia na terenie Polski przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 6. Położenie gminy Potęgowo na mapie usłonecznienia na terenie Polski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy, <http://klimat.pogodynka.pl>

Energia słoneczna wykorzystywana jest przez mieszkańców gminy Potęgowo, poprzez instalacje paneli fotowoltaicznych i kolektorów słonecznych. Instalacje fotowoltaiczne znajdują się także na budynkach użyteczności publicznej: Urzędu Gminy w Potęgowie, Szkoły Podstawowej w Łupawie, Przedszkola Publicznego i żłobka w Potęgowie, Szkoły Podstawowej w Potęgowie, Szkoły Podstawowej w Skórowie, Gminnego Ośrodka Kultury w Potęgowie oraz Oczyszczalni ścieków „Potęgowo” w Darżynie¹¹.

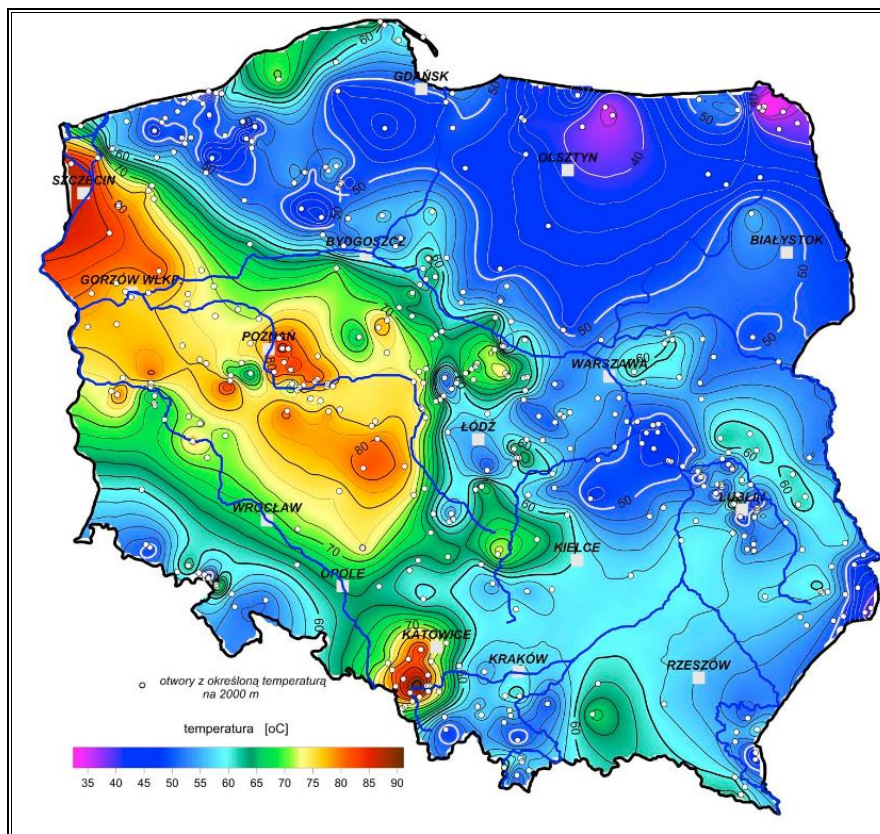
Energia geotermalna

Energia geotermalna jest to energia pochodząca ze źródła ziemi, gdzie znajdują się rozległe masy gorącego strumienia ciepłego. Analizując możliwość wykorzystania tej energii, zgodnie z podziałem Polski na okręgi geotermalne, Gmina Potęgowo znajduje się na terenie słabo rozpoznanym. Energię geotermalną wykorzystuje się na tym terenie w postaci płytkiej geotermii – stosowania przez mieszkańców pomp ciepła.

Na rysunku przedstawiono gęstość ziemskiego strumienia ciepłego dla obszaru Polski.

¹¹ Dane z Urzędu Gminy Potęgowo.

Rysunek 7. Mapa temperatury na głębokości 2000 m p.p.t. w Polsce

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.pgi.gov.pl/>

Gmina Potęgowo nie posiada źródła energii geotermalnej. Na terenie gminy wykorzystywane są pompy ciepła na potrzeby indywidualnych mieszkańców oraz w budynkach użyteczności publicznej, tj.: Punkty Świadczenia Usług Społecznych w Głuszynku, Łupawie, Nowej Dąbrowie, Wieliszewie, a także Centrum Promocji Produktu Lokalnego w Karznicy i Ochotnicza Straż Pożarna w Łupawie¹².

¹² Dane z Urzędu Gminy Potęgowo.

Energia wody

Do energii odnawialnej zalicza się również energię wodną. Działanie elektrowni wodnej polega na spiętrzaniu wody za pomocą różnego rodzaju zapór. Tak spiętrzona woda znajduje ujście w postaci rur i z dużą prędkością trafia do turbiny, powodując obrót jej łopat. Energia kinetyczna jest w ten sposób zamieniana w energię mechaniczną. Na terenie gminy Potęgowo, w miejscowościach Łupawa oraz Poganice funkcjonują dwie zabytkowe elektrownie wodne. Elektrownia wodna w Łupawie ma moc zainstalowaną 59 kW, natomiast elektrownia wodna w Poganicach 75 kW¹³.

Energia otrzymywana z biogazu

Źródłem biogazu najczęściej są pozostałości z produkcji rolnej lub z oczyszczalni ścieków. Na terenie gminy funkcjonuje biogazownia rolnicza o mocy 2,4 MW, wytwarzająca rocznie 3 790 000 m³ biometanu (z którego wytworzyć można do 12 886 MWh energii elektrycznej). Do produkcji biogazu wykorzystywane są odpady z przemysłu rolno-spożywczego¹⁴.

Energia otrzymywana z biomasy

Biomasa (np. w formie brykietu czy pelletu) może być wykorzystywana przez indywidualnych właścicieli nieruchomości na cele grzewcze. Staje się również możliwością dla tych, którzy posiadają grunty, gdzie ze względu na niską jakość gleb, nie opłaca się uprawiać roślin, ale można je wykorzystać pod uprawy roślin energetycznych, z których powstaje biomasa.

Podsumowanie: analiza SWOT

Tabela 6. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — wysoki potencjał wykorzystania energii słonecznej oraz energii wiatrowej, — udział Gminy w Programie „Czyste Powietrze” w celu pomocy mieszkańcom w pozyskaniu dotacji z programu, — gminny program „Nie rób dymu”, dzięki któremu można uzyskać dotację na wymianę źródeł ciepła.	<ul style="list-style-type: none"> — przekroczenie poziomu celu długoterminowego O₃ (kryterium ochrona zdrowia i ochrona roślin), — brak sieci gazowej.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — edukacja ekologiczna mieszkańców, — rozwój nowych technologii energetycznych, bazujących na odnawialnych źródłach energii.	<ul style="list-style-type: none"> — rosnące koszty inwestycji OZE, — wzrost cen nośników energii wykorzystywanych na cele grzewcze, — zmiany klimatu.

Źródło: Opracowanie własne

¹³ Strategia rozwoju Gminy Potęgowo na lata 2015-2022.

¹⁴ j.w.

3.2.2 Zagrożenia hałasem

Przez hałas rozumie się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania.

Głównym źródłem emisji hałasu w gminie Potęgowo jest szlak komunikacyjny – droga krajowa nr 6, będąca odcinkiem trasy europejskiej E28 oraz droga wojewódzka nr 211. Ponadto na terenie gminy źródłem hałasu może być również sieć kolejowa przebiegająca przez jej teren.

Na terenie gminy nie ma dużych zakładów przemysłowych mogących być źródłem potencjalnego zagrożenia hałasem przemysłowym.

Ochroną akustyczną objęte są określone rodzaje terenów, wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, wyróżnione ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (np. tereny zamieszkałe, rekreacyjne, szpitale). Ograniczenie emisji hałasu może nastąpić m.in. poprzez stosowanie środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zmniejszających natężenie hałasu, ale również poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące lokalizacji obiektów przemysłowych, zapewnienie odpowiednich odległości terenów przeznaczonych pod nową zabudowę lub stosowanie odpowiednich barier akustycznych. Istotnym działaniem w zakresie ograniczania natężania hałasu jest także monitoring.

Na podstawie bazy EHAŁAS na terenie gminy Potęgowo w latach 2016-2021 wykonano 1 pomiar hałasu kolejowego wykonany w ramach kontroli prowadzonej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku.

Pomiarem objęto linię kolejową nr 202 relacji Gdańsk Główny – Stargard Szczeciński na odcinku Lębork – Koszalin. Punkt był zlokalizowany przy ul. Dworcowej 10 w Potęgowie w okolicy stacji kolejowej Potęgowo, na wysokości 4 m, w odległości 4,2 m od elewacji budynku i 8 m od źródła (linii kolejowej nr 202). Pomiar został wykonany 27.09.2016 r. Wyniki pomiaru wraz z dopuszczalnymi poziomami hałasu dochodzącego od linii kolejowych zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 7. Wyniki pomiarów poziomu hałasu dochodzącego od linii kolejowych wraz z normami

	L_{AeqD} [dB]	L_{AeqN} [dB]
Wyniki pomiarów	65,8	52,0
Dopuszczalne poziomy hałasu dochodzącego od linii kolejowych	65,0	56,0

Źródło: Opracowanie własne

Z powyższego wynika, że w porze dziennej poziom hałasu dochodzącego od linii kolejowych został nieznacznie przekroczony.

Na podstawie wykonanych pomiarów drogi krajowej nr 6 (pomiar drogi DK6 nie zostały wykonane na terenie gminy Potęgowo) powstała strategiczna mapa hałasu wykonana w roku 2022 na zlecenie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w celu zrealizowania zadania wynikającego z art.118 ust 3 ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.) .

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać średni dobowy ruch roczny na drodze krajowej nr 6 przebiegającej przez gminę Potęgowo. W miejscowości Żochowo dokonano pomiaru odcinka NOWA DĄBROWA /DW211/ - POTĘGOWO /UL. KOŚCIUSZKI. Średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych ogółem wyniósł 9 413 poj./dobę. W Pogorzelicach natomiast wykonano pomiar odcinka POTĘGOWO /UL. KOŚCIUSZKI/ - LĘBORK /UL. SŁUPSKA/, gdzie średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych ogółem wyniósł 9 983 poj./dobę. Są to niskie wyniki w odniesieniu do sieci wszystkich dróg krajowych, będących odcinkami dróg międzynarodowych, gdzie średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych wynosił 25 488 poj./dobę. Ponadto zbadano także średni dobowy ruch roczny na drodze wojewódzkiej nr 211, przebiegającej przez teren gminy. W miejscowości Czarna Dąbrówka dokonano pomiaru odcinka NOWA DĄBROWA /DK6/ - CZARNA DĄBRÓWKA /DW212/. Średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych ogółem wyniósł 3 932 poj./dobę. Jest to wynik niższy od średniej wszystkich dróg wojewódzkich, który wyniósł 4 231 poj./dobę.

Biorąc pod uwagę wyniki Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonane przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad można stwierdzić, iż natężenie ruchu w gminie Potęgowo nie jest wysokie, dzięki czemu nie występuje zagrożenie hałasem komunikacyjnym, jeśli chodzi o drogi.

Podsumowanie: analiza SWOT

Tabela 8. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — prowadzenie badań natężenia hałasu komunikacyjnego, — brak zakładów produkcyjnych, generujących nadmierny hałas, — niski średni ruch dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych na drodze krajowej i wojewódzkiej.	<ul style="list-style-type: none"> — przekroczenie dopuszczalnej wartości hałasu dochodzącego od linii kolejowych w porze dziennej.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — modernizacja dróg na terenie gminy.	<ul style="list-style-type: none"> — wzrost natężenia ruchu pojazdów na drogach, — rosnące koszty inwestycji drogowych.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.3 Pola elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne występuje powszechnie w środowisku, przy czym ujemny wpływ na stan środowiska i zdrowie ludzi mają urządzenia, które emitują fale elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz.

Do źródeł promieniowania elektromagnetycznego, które występują na terenie gminy Potęgowo, należą m.in.:

- linia energetyczna,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne wykorzystywane w przemyśle, medycynie, policji, straży pożarnej.

Głównym dystrybutorem energii elektrycznej jest ENERGA Operator S.A. Oddział w Koszalinie, a źródłem zaopatrzenia jest sieć napowietrzna i kablowa.

W skład sieci elektroenergetycznej na terenie gminy Potęgowo wchodzi linie wysokiego (110 kV), średniego (15kV) i niskiego (0,4kV) napięcia oraz stacje transformatorowe.

Na terenie gminy Potęgowo w roku 2021 Inspekcja Ochrony Środowiska nie prowadziła pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Ostatnie pomiary PEM na tym terenie przeprowadzono w roku 2020 w jednym punkcie usytuowanym w miejscowości Potęgowo. Wykonywano je zgodnie z metodyką obowiązującą do końca 2020 r. określoną w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. (Dz.U. z 2007 r. Nr 221, poz. 1645) w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań pól elektromagnetycznych w środowisku. Od 2021 roku obowiązuje nowe rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w tej kwestii, zmieniające

dotychczasowe przepisy wykonawcze (Dz.U. z 2020 r., poz. 2311). Zgodnie z nim punkty pomiarowe w ramach PMŚ wyznacza się dla stałej sieci monitoringu oraz monitoringu badawczego.

Charakterystykę punktu pomiarowego i uzyskany w nim wynik z pomiarów PEM przeprowadzonych w Potęgowie w 2020 r. przedstawiono w tabeli.

Tabela 9. Charakterystyka punktu pomiarowego i uzyskany w nim wynik z pomiarów PEM przeprowadzonych w Potęgowie w 2020 r.

Nazwa punktu pomiarowego	Miejsce pomiaru	Długość geograficzna E	Długość geograficzna N	Wartość natężenia PEM w V/m	Średnia natężenia PEM w danym obszarze w województwie w V/m
G_2011_C_38	Potęgowo	17.481972	54.483167	0,51	0,27

Źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Uzyskany w roku 2020 wynik był bardzo niski i znacznie poniżej wartości dopuszczalnej wynoszącej od 2020 r. 28 V/m w zakresie częstotliwości objętych monitoringiem (zgodnie z rozporządzeniem z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku). Następne pomiary na terenie gminy Potęgowo, zgodnie z nowym rozporządzeniem i programem wykonawczym monitoringu PEM, zaplanowane są na rok 2024.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 10. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — brak urządzeń powodujących większe zagrożenie w zakresie emisji szkodliwych fal elektromagnetycznych, — niski wynik pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> — linia wysokiego napięcia przebiegająca przez teren gminy.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — prowadzenie pomiarów promieniowania elektromagnetycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. 	<ul style="list-style-type: none"> — rosnące zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizję, Internet) i urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.4 Gospodarowanie wodami

Jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych

Gmina Potęgowo pod względem hydrograficznym należy do regionu wodnego Dolnej Wisły.

Sieć hydrograficzną gminy tworzą rzeki Łupawa oraz Łeba. Łupawa posiada znaczne spadki, co powoduje, że jest zbliżona do rzek podgórskich. Cechy te są wykorzystane do spiętrzania wód rzecznych dla celów hydroenergetycznych w Łupawie i Poganicach. Na terenie gminy posiada ona dopływy takie jak: Darżyńska Struga (wraz z ciekim Dopływ z Jeziorka), Rostok, dopływ z Grąbkowa oraz Rębowa, zwana również Ciekim spod Dobrej (wraz z ciekami Dopływ z Wieliszewa oraz Dopływ z Podola Małego). Na terenie gminy występują również następujące dopływy Łeby: Stara Łeba, Pogorzelica oraz Rzechcianka. Pogorzelica przyjmuje dopływ z terenu gminy Cewice – Unieszynkę¹⁵.

Na obszarze gminy znajdują się jeziora: Czarne, Dobrskie oraz Runowo¹⁶.

Jednolite części wód powierzchniowych na terenie gminy Potęgowo zgodnie z Planem Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły z 2016 roku to:

- Darżyńska Struga – RW20001747436,
- Rębowa – RW200017474389,
- Pogorzelica z jeziora Kozim – RW20001747649,
- Dopływ z Chlewnicy – RW20001747652,
- Rzechcianka – RW20001747654,
- Łupawa od Bukowiny do Darżyńskiej Strugi – RW20002047435,
- Łeba od Pogorzelicy do wypływu z jeziora Łebsko – RW200024476799,
- Łupawa od Darżyńskiej Strugi do dopływu z Łojewa – RW20001947453,
- Maleniec – RW200017472649,
- Pustynka – RW200017476749,
- Dopływ z jeziora Dąbrówka – RW20001747452.

Jednolite części wód powierzchniowych na terenie gminy Potęgowo zgodnie z Planem Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły z 2022 roku to:

- Pogorzelica – RW20001047649,
- Maleniec – RW200010472649,
- Łupawa od Bukowiny do Darżyńskiej Strugi – RW20001147435,
- Łeba od Pogorzelicy do jeziora Łebsko – RW200016476799,
- Stara Łeba – RW20001047652,

---

¹⁵ Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Gminy Potęgowo.

¹⁶ Dane z Hydroportalu; <http://wody.isok.gov.pl/>

- Darżyńska Struga – RW200010474369,
- Pustynka – RW200010476749,
- Rębowa – RW200010474389,
- Łupawa od Darżyńskiej Strugi do jeziora Gardno – RW200011474799,
- Rzechcianka – RW20001047654.

W 2021 roku Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska prowadził badania 8 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych przechodzących przez teren Gminy Potęgowo: Dopływ z Chlewnicy, Łeba od Pogorzeliczy do wypływu z jeziora Łebsko, Łupawa od Darżyńskiej Strugi do dopływu z Łojewa, Maleniec, Pustynka, Rębowa, Rzechcianka, Łupawa od Bukowiny do Darżyńskiej Strugi.

Klasyfikacji wskaźników jakości wód wykonano zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2021 poz. 1475). Przekroczenia wartości granicznych zgodnych z rozporządzeniem (Dz. U. 2021 poz. 1475) odnotowano na wskazanych poniżej jcwp na podstawie oceny z lat 2016-2021:

- JCWP Łeba od Pogorzeliczy do wypływu z jez. Łebsko - ichtiofauny, difenyloteru bromowanego badanego w biocie, benzo(a)pirenu badanego w wodzie.
- JCWP Łupawa od Bukowiny do Darżyńskiej Strugi - ichtiofauny, azotu azotynowego, difenyloteru bromowanego badanego w biocie, fluorantenu badanego w biocie, rtęci badanej w biocie, heptachloru badanego w biocie.
- JCWP Łupawa od Darżyńskiej Strugi do dopływu z Łojewa - ichtiofauny, fosforu fosforanowego (V), difenyloteru bromowanego badanego w biocie, rtęci badanej w biocie
- JCWP Maleniec - ichtiofauny, odczynu pH.
- JCWP Pustynka - zawiesiny ogólnej, ChZT-Mn, ChZT-Cr, odczynu pH, difenyloteru bromowanego badanego w biocie, benzo(a)pirenu badanego w biocie, heptachloru badanego w biocie.
- JCWP Rębowa - makrobezkręgowców bentosowych, ichtiofauny, odczynu pH, azotu azotynowego, benzo(a)pirenu badanego w wodzie.
- JCWP Rzechcianka - odczynu pH, azotu azotanowego, azotu azotynowego, azotu ogólnego.

Poniżej w tabeli przedstawiono ocenę stanu przechodzących przez gminę Potęgowo JCWP przebadanych w roku 2021. Do oceny użyto najnowsze wyniki badań z 2021 roku, a także wartości wskaźników dziedziczonych z lat 2017-2019.

Tabela 11. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie są w granicach administracyjnych gminy Potęgowo

Nazwa ocenianej JCWP		Rębowa	Dopływ z Chlewnicy	Rzechciana	Łupawa od Bukowiny do Darżyńskiej Strugi	Łeba od Pogorzeli do wypływu z jeziora Łebsko	Łupawa od Darżyńskiej Strugi do dopływu z Łojewa	Maleniec	Pustynka	Darżyńska Struga	Pogorzeli z jeziora Kozim
Kod JCWP		RW200017474389	RW20001747652	RW20001747654	RW20002047435	RW200024476799	RW20001947453	RW200017472649	RW200017476749	RW20001747436	RW20001747649
Typ monitoringu		MD, MO, MD/MO	MO	MO	MD, MO	MD, MO, MD/MO	MD, MO, MD/MO	MD	MD, MO, MD/MO	MD, MO, MD/MO	MD, MO, MD/MO
Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód	Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	3 (2019)	2 (2021)	2 (2021)	3 (2020)	3 (2017)	3 (2021)	4 (2021)	2 (2020)	3 (2020)	3 (2020)
	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	1 (2019)	1 (2021)	1 (2018)	1 (2017)	3 (2017)	1 (2018)	1 (2021)	3 (2017)	3 (2020)	1 (2017)
	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	>2 (2019)	2 (2021)	>2 (2021)	>2 (2020)	2 (2021)	>2 (2021)	>2 (2021)	>2 (2020)	>2 (2020)	>2 (2020)
	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)	2 (2019)	-	-	2 (2017)	2 (2021)	2 (2021)	2 (2021)	2 (2017)	2 (2020)	>2 (2020)
STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)		3 Umiarkowan	2 Dobry stan	3 Umiarkowan	3 Umiarkowan	3 Umiarkowan	3 Umiarkowan	4 Słaby stan	3 Umiarkowan	3 Umiarkowan	3 Umiarkowan

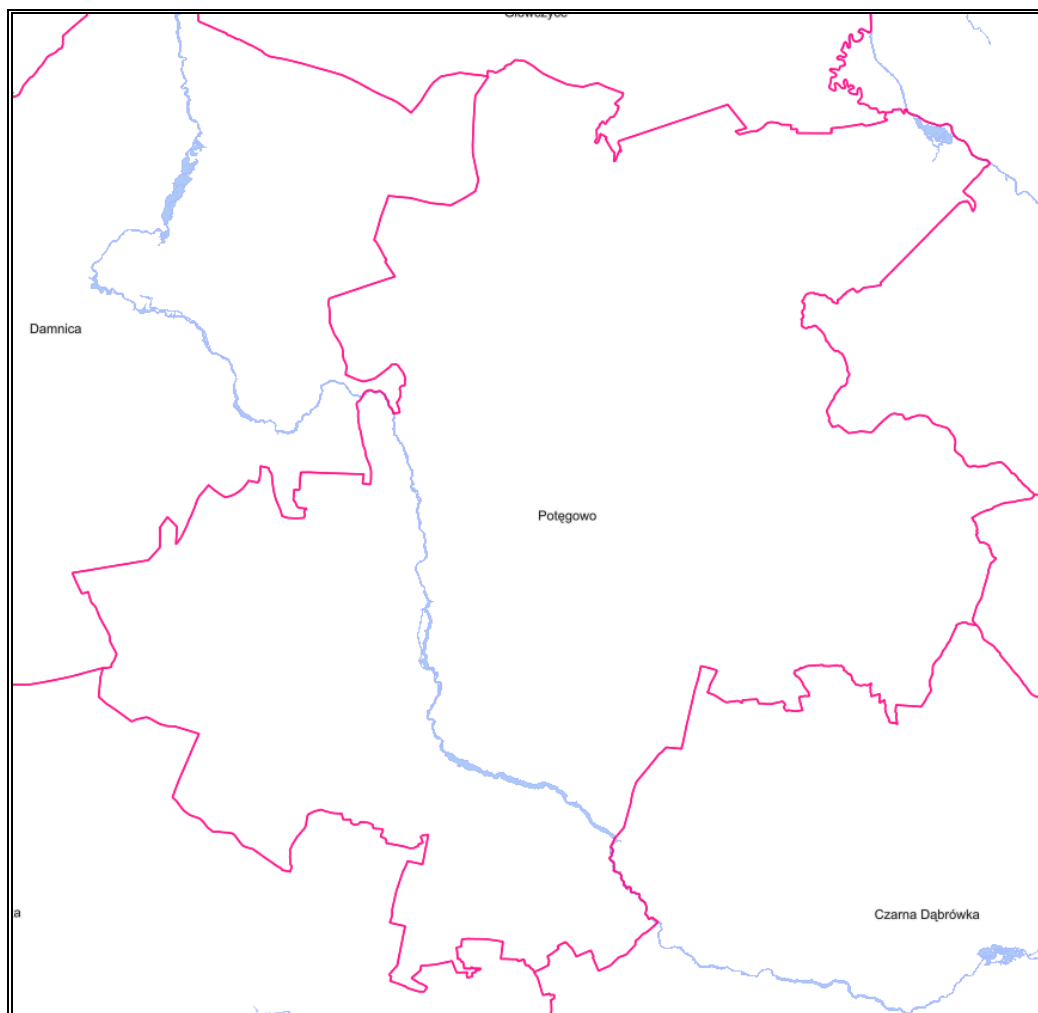
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Nazwa ocenianej JCWP	Rębowa	Dopływ z Chlewnicy	Rzechciana	Łupawa od Bukowiny do Darżyńskiej Strugi	Łeba od Pogorzeli do wypływu z jeziora Łebsko	Łupawa od Darżyńskiej Strugi do dopływu z Łojewa	Maleniec	Pustynka	Darżyńska Struga	Pogorzeli z jeziora Kozim
	y stan ekologiczny (2019)	ekologiczny (2021)	y stan ekologiczny (2021)	y potencjał ekologiczny (2020)	y stan ekologiczny (2021)	y stan ekologiczny (2021)	ekologiczny (2021)	y stan ekologiczny (2020)	y stan ekologiczny (2020)	y potencjał ekologiczny (2020)
STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	-	-	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	Stan chemiczny dobry (2021)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2021)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2020)	Stan chemiczny poniżej dobrego (2020)
OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)	Zły stan wód (2021)	Brak możliwości wykonania oceny (2021)	Zły stan wód (2021)	Zły stan wód (2021)	Zły stan wód (2021)	Zły stan wód (2021)	Zły stan wód (2021)	Zły stan wód (2021)	Zły stan wód (2020)	Zły stan wód (2020)

Źródło: GIOŚ, Monitoring wód powierzchniowych

Występowanie zagrożenia powodziowego na danym terenie oznacza duże prawdopodobieństwo wystąpienia tam zjawiska powodzi. Na terenie gminy Potęgowo występuje obszar zagrożenia powodzią, w związku z występującymi na jej terenie rzeki Łupawy oraz Łeby. Opisaną sytuację przedstawiono na mapie poniżej.

Rysunek 8. Mapa zagrożenia powodziowego w obrębie gminy Potęgowo

Legenda:

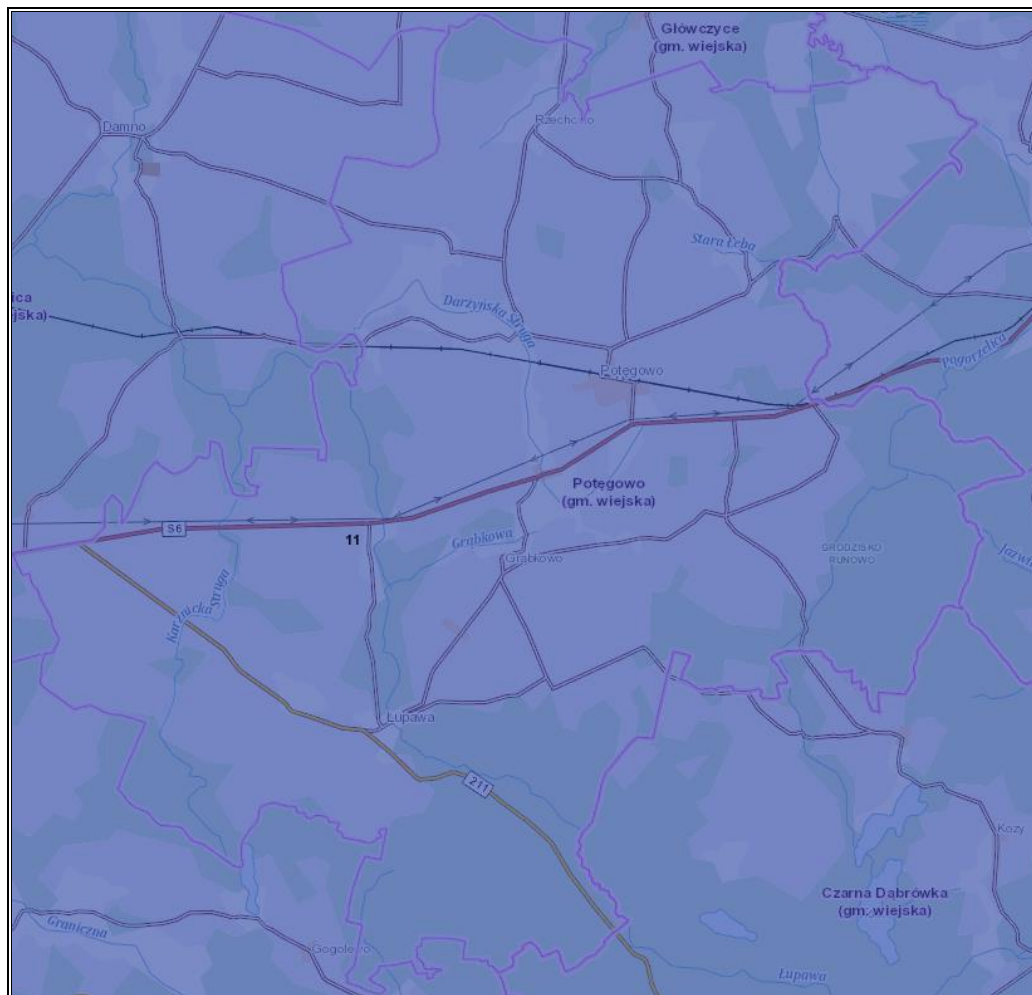
 - teren zagrożenia powodziowego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geoportal; <http://mapy.geoportal.gov.pl/>

Ryzyko powodzi oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej.

Według podziału Polski na 172 JCWPd¹⁷, granice administracyjne gminy Potęgowo położone są na obszarze JCWPd nr 11 (PLGW200011). Lokalizację JCWPd na terenie gminy Potęgowo przedstawiono na rysunku poniżej.

Rysunek 9. JCWPd na obszarze gminy Potęgowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geologia, <http://geologia.pgi.gov.pl/>

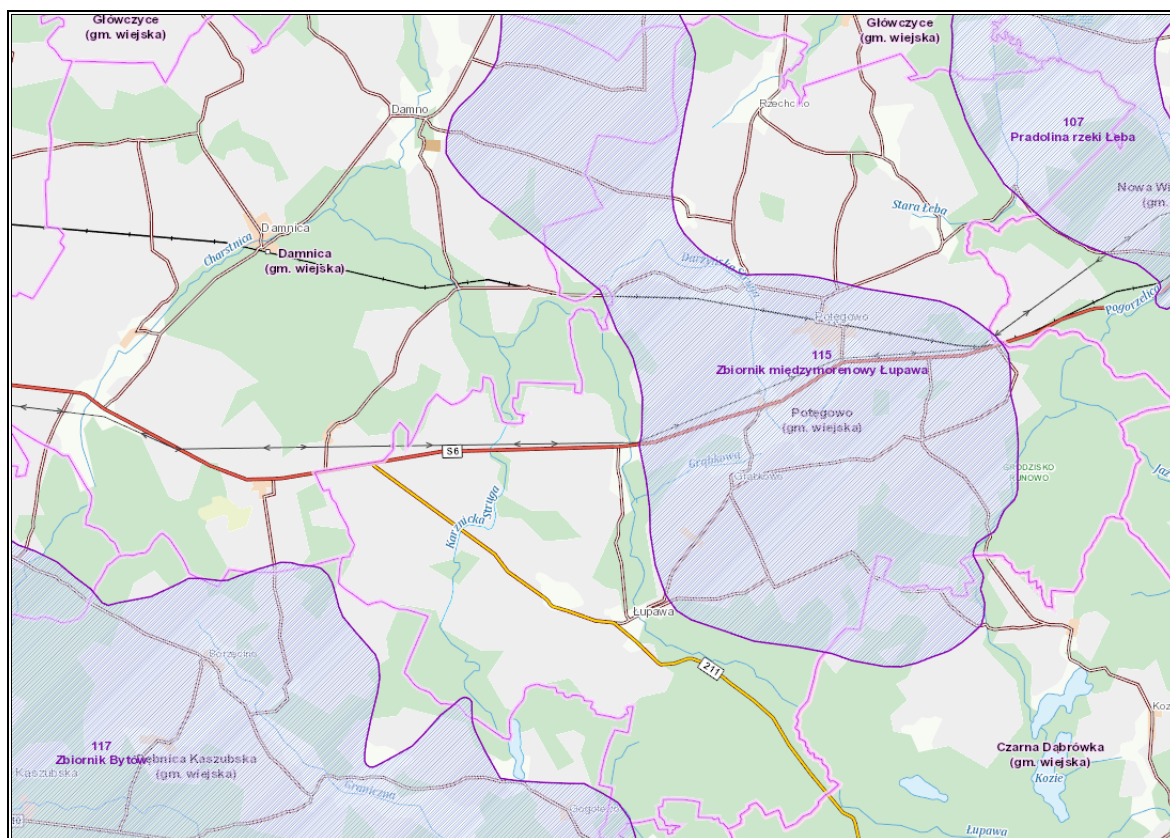
Na terenie gminy Potęgowo zlokalizowany jest jeden punkt pomiarowy nr 1636 krajowej sieci monitoringu jakości wód podziemnych, w którym ostatnie badania wykonano w 2019 roku i stwierdzono III klasę jakości oznaczającą dobry stan chemiczny. Według badań przeprowadzonych w 2019 roku JCWPd nr 11, na której terenie leży gmina Potęgowo ma stan dobry (zarówno chemiczny jak i ilościowy).

¹⁷ Zgodnie z definicją zawartą w Ramowej Dyrektywie Wodnej (2000/60/WE (RDW) z dnia 23 października 2000 r., jednolite części wód podziemnych (dalej JCWPd) obejmują wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności umożliwiającej pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych

W granicach administracyjnych gminy Potęgowo występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych – GZWP 115 (Zbiornik międzymorenowy Łupawa), który zajmuje duży obszar gminy, a także niewielkie obszary zajmują GZWP 117 (Zbiornik Bytów) oraz GZWP 107 (Pradolina Rzeki Łeba) co przedstawiono na rysunku poniżej.

Rysunek 10. GZWP w granicach administracyjnych gminy Potęgowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geologia, <http://geologia.pgi.gov.pl/>

Zbiornik międzymorenowy Łupawa ma powierzchnię 118 km². Należy do RZGW w Gdańsku. Jest to zbiornik porowy, na jego przeważającym obszarze klasa jakości wód to Ib, lokalnie Ic, Id i II. Obszar ochronny zbiornik wyznaczono na 115 km². Obejmuje on cały obszar zbiornika (118 km²) oraz wykracza poza jego obrys od strony zachodniej, południowej oraz południowo-wschodniej. Zakazy i nakazy dotyczą nowych uciążliwych inwestycji stanowiących potencjalne zagrożenie dla środowiska, które powinny być wykonane poza obszarami ochronnymi.

Zbiornik Bytów ma powierzchnię 537,4 km². Również należy do RZGW w Gdańsku. Jest zbiornikiem porowym o klasach jakości wód II i III. Wyznaczono obszar ochronny obiektu, którego powierzchnia wynosi 692,3 km². Proponowane zakazy, nakazy i ograniczenia w korzystaniu z gruntów ukierunkowano trójtorowo ze względu na zróżnicowane zagospodarowanie terenu i warunki hydrogeologiczne.

Pradolina rzeki Łeba ma powierzchnię 212 km². Należy do RZGW w Gdańsku. Tak jak powyższe zbiorniki ma typ porowy. Na jego przeważającym obszarze występują klasy jakości wody Ib i Ic. Obszar został objęty ochroną, zakazy i nakazy związane są z głównie z gospodarką ściekową, obrotem substancji ropopochodnych, lokalizowaniem składowisk odpadów i inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska¹⁸.

Zagrożenia mogące wpłynąć na jakość wód powierzchniowych i podziemnych

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych powodowane jest głównie przez bezpośrednią lub pośrednią działalność człowieka, np. rolnictwo, działalność gospodarcza, poziom urbanizacji terenu.

Do możliwych zagrożeń mogących wpłynąć na zasoby i jakość wód na terenie gminy należy zaliczyć m.in.: spływ powierzchniowy zanieczyszczeń, obciążonych głównie związkami biogennymi (azotem i fosforem) pochodzenia rolniczego. Zjawisko to jest potęgowane przez nadmierne stosowanie chemicznych środków ochrony roślin oraz ryzyko niewłaściwego wykonywania zabiegów agrotechnicznych. W przypadku nadmiernego, długotrwałego spływu składników biogennych do wód, dochodzi do ich przeżyźnienia. Proces ten, zwany eutrofizacją prowadzi do szeregu konsekwencji tj. zakwity (gwałtowny rozwój makrofitów i toksycznego fitoplanktonu – glony, sinice), zakwaszenie wód, pogłębienie strefy beztlenowej, spadek przezroczystości wody, wymieranie ichtiofauny, a także znaczne pogorszenie walorów użytkowych, przyrodniczych i rekreacyjnych wód. W efekcie, zbiornik wodny ulega postępującej degradacji, która może doprowadzić do jego całkowitego zaniku na skutek zarastania. Eutrofizacja stanowi poważne zagrożenie dla wszystkich wód powierzchniowych na terenie Polski ze względu na ryzyko nadużywania nawozów i środków ochrony roślin, które dostają się do wód na skutek spływu powierzchniowego.

Istotnym źródłem presji na środowisko wodne jest niedostateczna sanitacja obszarów gminy. W takiej sytuacji, mieszkańcy obszarów nieskanalizowanych korzystają ze zbiorników bezodpływowych (szamb), opróżnianych przez wyspecjalizowane firmy. Korzystanie z nieszczelnego szamba grozi skażeniem bakteriologicznym gleby oraz wody wokół posesji, a zanieczyszczenia chemiczne są wchłaniane przez rośliny, w tym warzywa i zboża. Szkodliwe związki chemiczne rozprzestrzeniają się także na większe odległości, skażając wody podziemne.

---

¹⁸ Informator PSH, Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, PIG-PIB, Warszawa 2017.

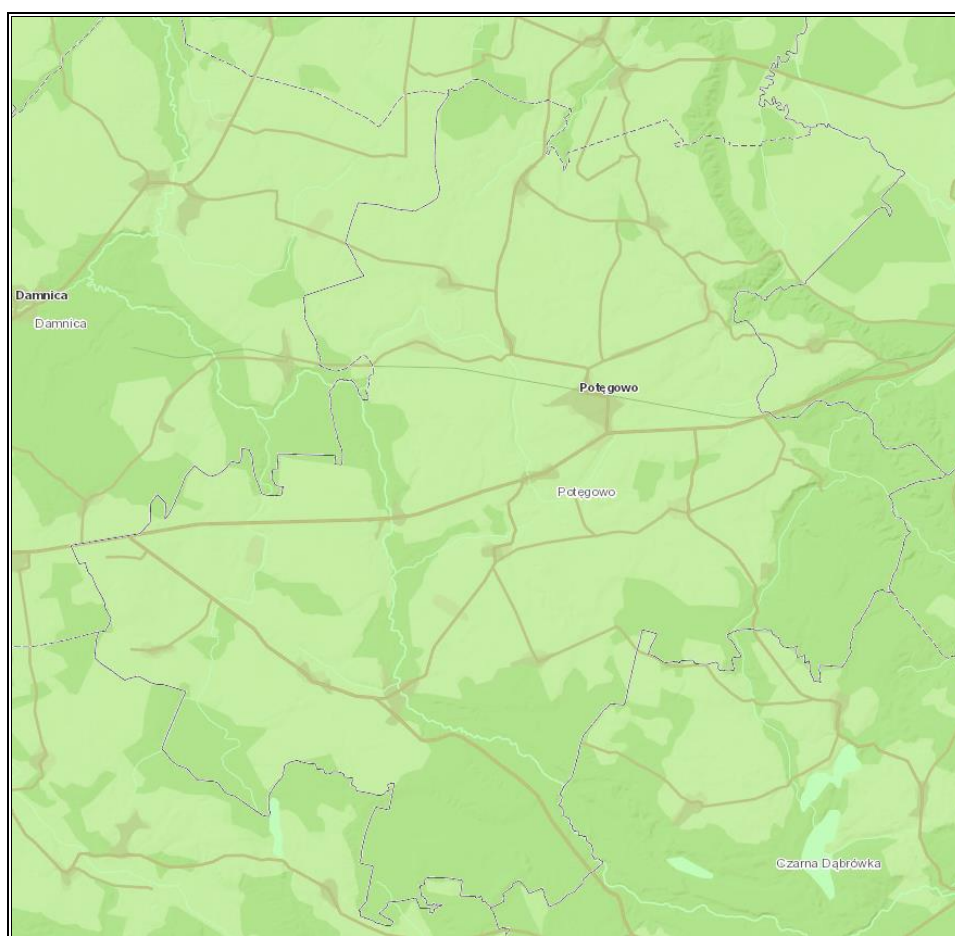
Susza

Suszę na danym terenie opisać można według podziału na:

- suszę rolniczą na terenach rolnych i leśnych,
- suszę hydrologiczną,
- suszę hydrogeologiczną.

Susza rolnicza to okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb roślin w profilu glebowym i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Teren gminy Potęgowo jest słabo zagrożony suszą rolniczą, co ukazano na poniższej mapie.

Rysunek 11. Mapa zagrożenia suszą rolniczą na terenie gminy Potęgowo

Legenda:

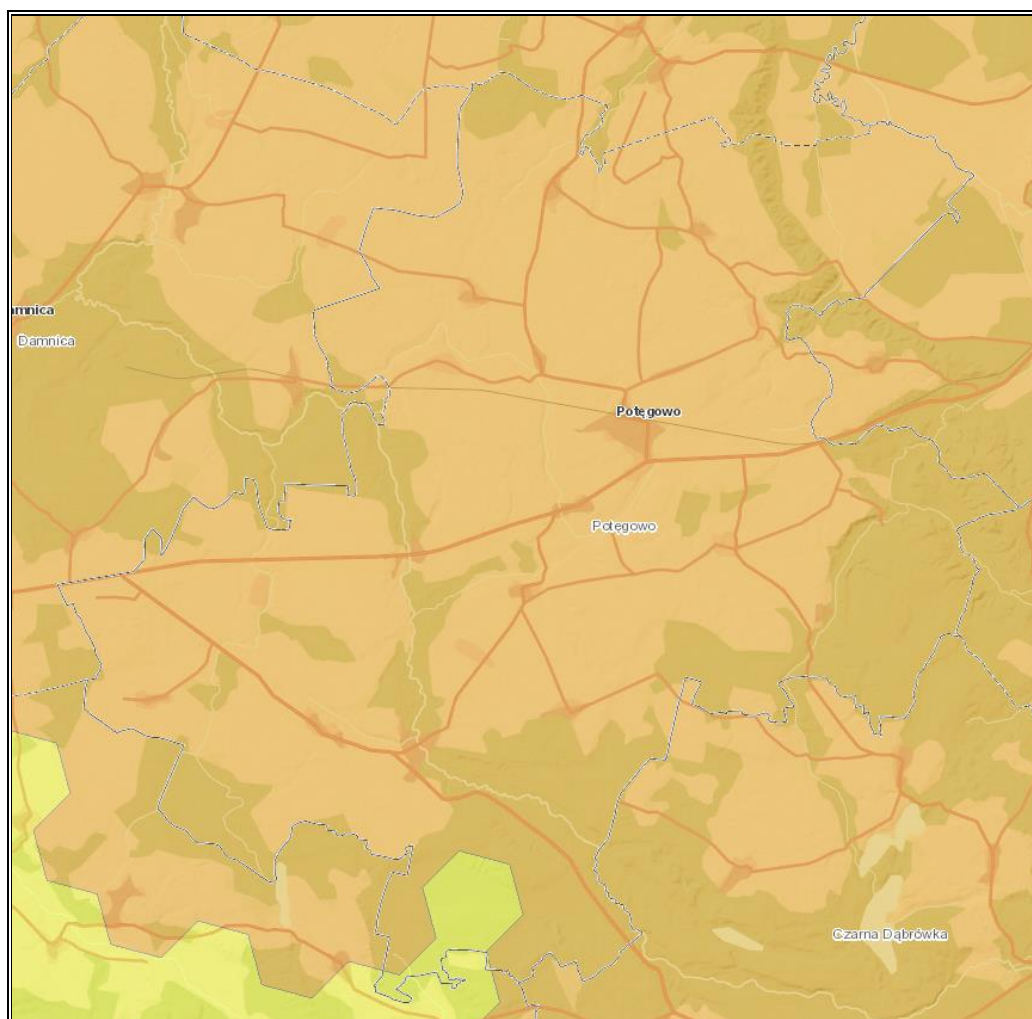
- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/>

Susza hydrologiczna to okres obniżonych zasobów wód powierzchniowych w stosunku do sytuacji przeciętnej w wieloleciu. Susza hydrologiczna jest z reguły kolejnym etapem pogłębiającej się suszy atmosferycznej i rolniczej, ale może również ujawnić się i przebiegać po zakończeniu okresu bezopadowego. W gminie Potęgowo występuje silne zagrożenie suszą hydrologiczną oraz na niewielkim obszarze w południowej części gminy umiarkowane zagrożenie. Poniżej przedstawiono mapę zagrożenia suszą hydrologiczną w gminie Potęgowo.

Rysunek 12. Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną na terenie gminy Potęgowo

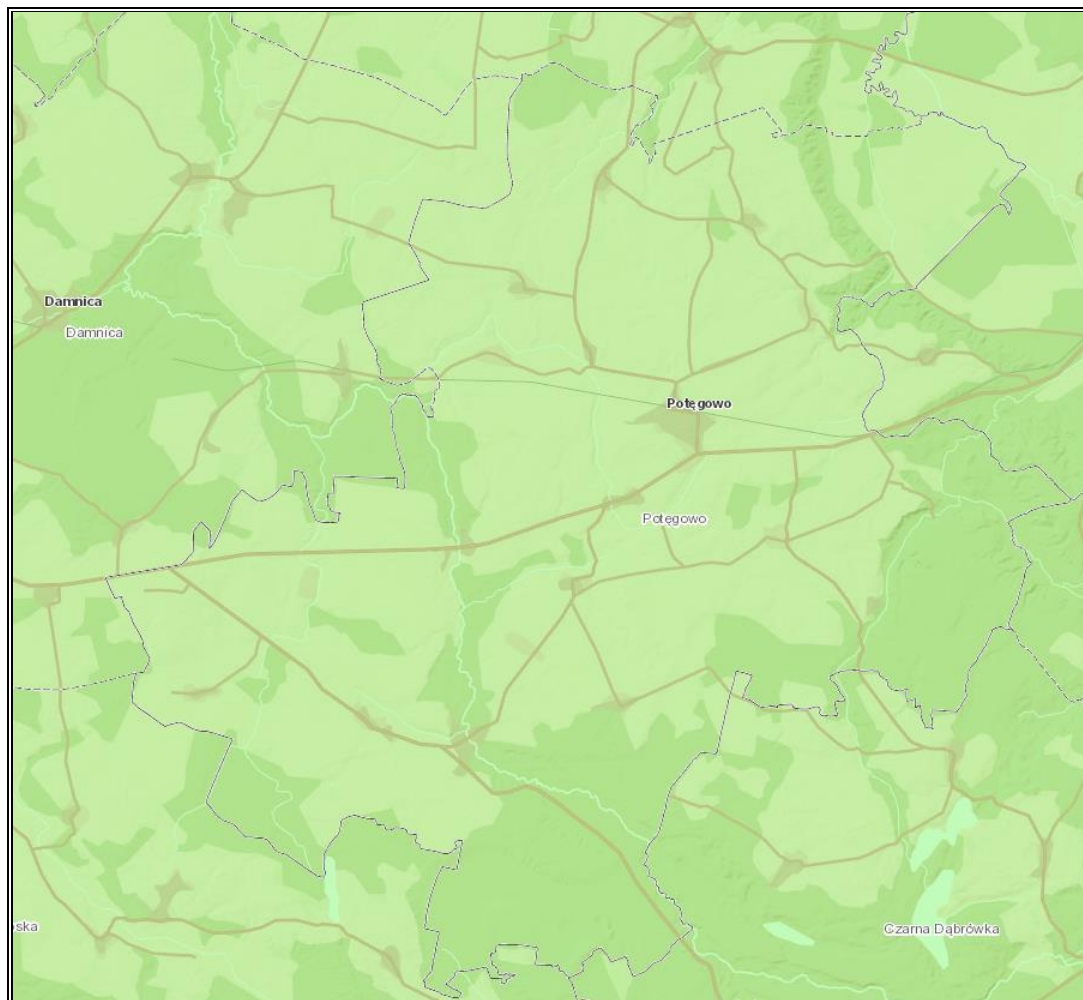
Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/>

Susza hydrogeologiczna, nazywana również niżówką hydrogeologiczną, przejawia się obniżeniem zwierciadła wód podziemnych poniżej stanów niskich ostrzegawczych. Jak przedstawiono na mapie poniżej, gmina Potęgowo jest słabo zagrożona suszą hydrogeologiczną.

Rysunek 13. Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną na terenie gminy Potęgowo

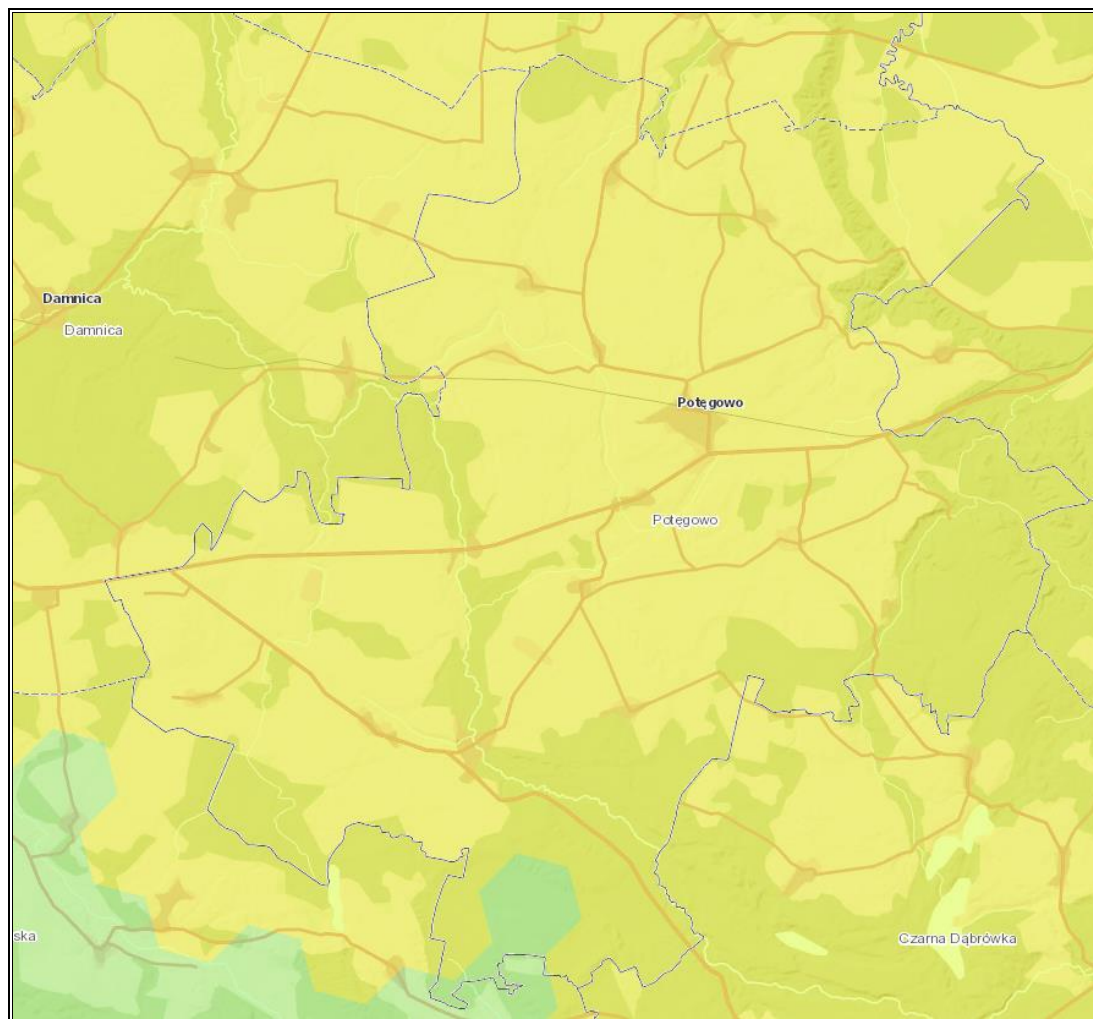
Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

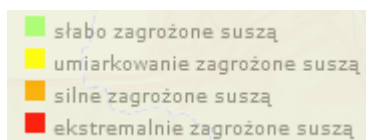
Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/>

Analizując zagrożenie suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną gmina Potęgowo jest gminą umiarkowanie zagrożona suszą, jedynie niewielki obszar gminy kwalifikuje się do słabego zagrożenia. Przedstawiono to na poniższej mapie.

Rysunek 14. Mapa łączonego zagrożenia suszą na terenie gminy Potęgowo

Legenda:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/>

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 12. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — monitoring wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez GIOŚ, — punkt pomiarowy wód podziemnych na terenie gminy, — umiarkowane i słabe zagrożenie suszą. 	<ul style="list-style-type: none"> — zły stan wód powierzchniowych, — występujące na terenie gminy ryzyko i zagrożenie powodziowe.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — zwiększenie ilości punktów monitoringowych wód. 	<ul style="list-style-type: none"> — działalność rolniczo-gospodarcza stanowiąca ryzyko zanieczyszczeń wód.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Obecność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie jednostki samorządu terytorialnego podnosi jakość życia mieszkańców poprzez zapewnienie ciągłości dostaw wody spełniającej wszelkie normy sanitarne oraz efektywnego odbioru i oczyszczania ścieków. Wyposażenie obszaru w podstawową infrastrukturę techniczną zwiększa również atrakcyjność dla potencjalnych mieszkańców oraz inwestorów.

Infrastruktura wodociągowa

W okresie analizowanych lat (2017-2021) ilość wody doprowadzonej do gospodarstw domowych zwiększyła się o 17,50 dam³, czyli o 9,95%. Na przełomie 5 lat wzrosła również długość sieci wodociągowej o 2,10 km, tj. o 2,48%. W 2021 r. odnotowano 23 awarie sieci wodociągowej. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 13. Sieć wodociągowa na terenie gminy Potęgowo w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2017	2018	2019	2020	2021
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	84,8	85,4	85,4	86,7	86,9
Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	984	1 014	1 030	1 047	1 065
Awarie sieci wodociągowej	szt.	17	11	19	21	23
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	175,9	189,4	190,7	188,0	193,4
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na jednego mieszkańca	m ³	25,1	27,1	27,5	28,1	29,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <http://bdl.start.gov.pl/BDL/start>

W 2021 roku stopień podłączonych budynków mieszkalnych do infrastruktury wodociągowej wynosił 99,0%, co pokazuje, iż w gminie Potęgowo jest wysoki stopień zwodociągowania.

Zakład Usług Publicznych Z.B. w Potęgowie posiada w użyczeniu 26 hydroforni.

Woda jest dostarczana i uzdatniania przez producentów takich jak¹⁹:

- Zakład Usług Publicznych w Potęgowie,
- Fario Sp. J. Ewa Iwanowska-Balcerzyk, Ryszard Balcerzyk w Żochowie,
- Wieliszewo Zakład Torfowy,
- Julian Ratajczak Spółka Wodno-Wodociągowa w Grąbkowie.

Na terenie gminy występuje 25 ujęć wody, których charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 14. Charakterystyka ujęć wody na terenie gminy Potęgowo

L.p.	Nazwa gminnego ujęcia wody podziemnej	Oznaczenie studni wchodzącej w skład ujęcia	Działka i obręb na której zlokalizowana jest studnia i hydrofornia	Współrzędne studni
1.	Chlewnica	Studnia nr 2	Działka nr 24/1, Chlewnica	X:6038670.693 Y: 6468763.214
		Studnia nr 3	Działka nr 24/1 Chlewnica	X:6038614.101 Y: 6468772.971
2.	Czerwień	Studnia nr 2/78	Działka 302 Czerwień	X:6043072.68 Y:6471337.23
3.	Darżyno	Studnia SW- 1/76	Działka nr 305/3	X = 17°28'23.97 Y = 54° 28'05.95
4.	Dąbrówno	Studnia nr SW-1/86	Działka nr 29/1 Dąbrówno	X: 54°25'45" Y: 17°28'00"
5.	Głuszynko	Studnia nr SW-1/66:	Działka nr. 9/11, Głuszynko	X: 17°27'30" Y: 54°29'40"
6.	Głuszyno	SW-1/67	Działka nr 114 w Głuszynie	X: 17°29'27" Y: 54°29'20"
		SW-2/80	Działka nr 114 w Głuszynie	X: 17°25'50" Y: 54°29'40"
7.	Grapice	SW-1/67	Działka nr 22 Grapice	X: 17° 25' 55" Y: 54° 50' 35"
		SW-2/76	Działka nr 22 Grapice	X: 17° 25' 55" Y: 54° 50' 35"
8.	Grąbkowo	Studnia nr 2/75	Działka nr 129/20 Grąbkowo	X: 17° 27' 10" Y: 54°27' 10"
9.	Karżnica	Studnia nr SW-2/75	Działka nr 32/16	X: 17° 22' 40" Y: 54°26' 53"
		Studnia nr SW-1/63	Działka nr 32/15	X: 17° 21' 39" Y: 54°27' 07"

¹⁹ Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi nr 164.HK.2022, dokonana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

L.p.	Nazwa gminnego ujęcia wody podziemnej	Oznaczenie studni wchodzącej w skład ujęcia	Działka i obręb na której zlokalizowana jest studnia i hydrofornia	Współrzędne studni
10.	Łupawa I	Studnia nr 1/65	Działka nr 275/5	X: 17° 25' 35" Y: 54°24' 57"
11.	Łupawa II	Studnia nr 1/86	Działka nr 36/12	X = 73006.81 Y = 396858.99
12.	Malczkowo	SW-2/75	Działka nr 44/60 Malczkówko	X:6032422.98 Y:6460275.97
		SW-1/65		X:6032397.12 Y:6460293.44
13.	Nieckowo	SW-2/75	Działka nr 335 Nieckowo	X:6043689.16 Y:6468089.14
14.	Nowa Dąbrowa	SW – 1/81	Działka nr 188/3	Y = 54° 27' 05" X = 17°19'50"
15.	Piaseczno	SW-1/73	Działka nr 8/1 Piaseczno	X:6041215.43 Y:6460629.75
16.	Poganice	SW-4/69	6/10 Poganice	X:6036667.04 Y:6462044.06
17.	Potęgowo	SW-3/87	85/3 Potęgowo	X:6039333.12 Y:6466338.42
		SW-2/65	54/1 Potęgowo	X:6039416.99 Y:6466538.44
18.	Radosław	SW-3/80	38/1 Radosław	X:6045203.84 Y:6467278.65
		SW-2/45	40 Radosław	X:6045277.26 Y:6467270.84
19.	Rębowo	SW-1/64	3/10 Karżnica	X:6036884.33 Y:6458392.14
20.	Runowo	SW-2/72	30 Runowo	X:6037639.38 Y:6470412.51
21.	Rzechcino	SW-3/76	91/5 Rzechcino	X:6044335.47 Y:6464707.36
22.	Skórowo	SW-3/85	80/48 Skórowo	X:6041370.41 Y:6469593.49
23.	Warcimino I	SW-2/78	65/24 Warcimino	X:6035435.80 Y:6470840.48
		SW-1/64		X:6035422.63 Y:6470848.68
24.	Warcimino II	SW-1/83	47 Warcimino	X:6035650.24 Y:6469142.91
25.	Żychlin	SW-1/59	12/5 Żychlin	X:6036710.10 Y:6468943.87

Źródło: Zakład Usług Publicznych Z.B. w Potęgowie

Zgodnie z danymi zawartymi w ocenie obszarowej jakości wody na terenie powiatu słupeckiego z 2021 r., sporządzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku, woda z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia na terenie gminy Potęgowo jest przydatna do spożycia i bezpieczna dla zdrowia ludzi.

Infrastruktura kanalizacyjna

Zgodnie z danymi GUS w 2021 r. długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Potęgowo wynosiła 82,00 km i od 2017 roku wzrosła o 11,10 km. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 15. System kanalizacyjny na terenie gminy Potęgowo w latach 2017-2021

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2017	2018	2019	2020	2021
Długość czynnej sieci	km	70,9	76,6	76,6	82,0	82,0
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	789	803	823	849	865
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	175,9	150,6	128,8	157,1	153,2
Udział budynków mieszkalnych podłączonych do infrastruktury kanalizacyjnej	%	65,5	65,2	67,0	67,8	77,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <http://bdl.start.gov.pl/BDL/start>

W 2021 roku do infrastruktury kanalizacyjnej było podłączonych 77,2% budynków mieszkalnych, co pokazuje, iż w gminie Potęgowo jest wysoki stopień skanalizowania.

Na terenie tym występują 4 oczyszczalnie ścieków w miejscowościach: Karznica, Łupawa, Potęgowo oraz Warcimino²⁰.

Średnie roczne wartości wskaźników w ściekach oczyszczonych wynoszą²¹:

- BZT₅ – 2,97 mgO₂/l,
- ChZT – 35,27 mgO₂/l,
- zawiesina ogólna – 4,58 mg/l.

W oczyszczalni ścieków Łupawa badane są również ścieki surowe.

Zgodnie z Uchwałą nr XXVII/254/2020 Rady Gminy Potęgowo z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Potęgowo, gmina ta należy do aglomeracji ściekowej Potęgowo (PLPM094N). Równoważna liczba mieszkańców²² w tej aglomeracji wynosi 3 494.

²⁰ Strategia Rozwoju Gminy Potęgowo na lata 2015-2020 oraz Raport o stanie Gminy Potęgowo za 2021 rok.

²¹ Urząd Gminy Potęgowo.

²² Jest to wielokrotność ładunku zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych z obiektów przemysłowych i usługowych w stosunku do jednostkowego ładunku zanieczyszczeń w ściekach z gospodarstw domowych, odprowadzanych od jednego mieszkańca w ciągu doby.

Gmina Potęgowo prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe i przydomowych oczyszczalni ścieków.

Stan zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych na dzień 31 grudnia 2021 r. przedstawia się następująco²³:

- zbiorniki bezodpływowe – 271 szt.,
- oczyszczalnie przydomowe – 78 szt.

Dzięki dotacjom z gminnego programu „Eko-logiczna Potęga” pokrywane są częściowe koszty budowy szczelnych zbiorników bezodpływowych, a także budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 16. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — wysoki stopień zwodociągowania i skanalizowania gminy, — brak istotnych zagrożeń dla zdrowia konsumentów korzystających z wody z sieci wodociągowej, — funkcjonowanie oczyszczalni ścieków, — rosnąca liczba przyłączy do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, — prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe i przydomowych oczyszczalni ścieków, — funkcjonujący na terenie gminy program „Eko-logiczna Potęga”. 	<ul style="list-style-type: none"> — brak
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej, — prowadzenie kontroli zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe. 	<ul style="list-style-type: none"> — ryzyko niewłaściwego zagospodarowania nieczystości ciekłych przez właścicieli, — awarie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

Źródło: Opracowanie własne

²³ Główny Urząd Statystyczny.

3.2.6 Zasoby geologiczne

Rzeźba terenu²⁴

Ukształtowanie terenu gminy Potęgowo charakteryzuje się lekkofalistą oraz płaską powierzchnią. Wyróżnić należy obszar Wysoczyzny Damnickiej, gdyż zajmuje prawie cały obszar gminy, ponadto niewielkie fragmenty stanowią obszary Pradoliny Redy-Łeby oraz Pojezierze Kaszubskie. W obrębie równin denno-morenowych oraz równiny sandrowej są niewielkie deniwelacje, które zwykle nie przekraczają 15 m. Urozmaiceniem terenu są nieznaczne wzniesienia, między innymi jest to ciąg ozów od Potęgowa przez Grapice do Rzechcina. Na terenie gminy znajdują się niewielkie jeziora, oczka wodne i bagna. Dodatkowo w granicach administracyjnych gminy znajdują się doliny, mniejsze o łagodnych zboczach oraz większe, znacznie głębsze o stromych zboczach. Największe deniwelacje można dostrzec w dolinie Łupawy oraz Pogorzeliczy, gdzie osiągają nawet 50 m. Natomiast dolina Łeby ma znacznie inny charakter, jej zabagnienie osiąga szerokość 5 km, a krawędzie sięgają 20 m.

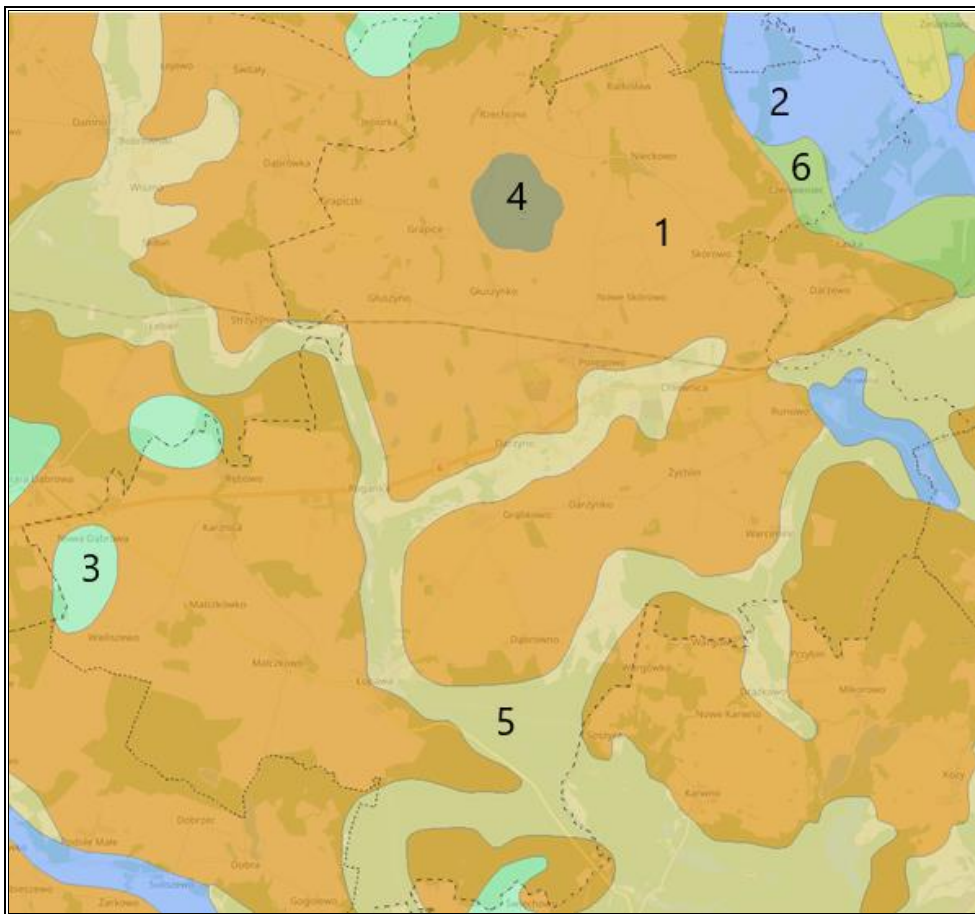
Geologia

Głównymi utworami przypowierzchniowymi występującymi na przeważającym terenie gminy Potęgowo są gliny zwałowe, ich zwiertzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe, a także piaski i żwiry sandrowe wykształcone podczas zlodowacenia północnopolskiego. Ponadto w północnej części gminy występuje obszar ilków, mułków i piasków zastoiskowych, a w północno-wschodniej i wschodniej obszar piasków, żwirów, mad rzecznych oraz torfów i namułów. Kolejno niewielki teren zajmują: żwiry, piaski, głazy i gliny moren czołowych, a także piaski i żwiry stożków napływowych. Szczegółowe rozmieszczenie utworów przypowierzchniowych na terenie gminy Potęgowo przedstawia rysunek poniżej.

---

²⁴ Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona na potrzeby projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Potęgowo.

Rysunek 15. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze gminy Potęgowo

Legenda:

1. Gliny zwałowe, ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe.
2. Piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły.
3. Żwiry, piaski, głazy i gliny moren czołowych.
4. ły, mułki i piaski zastoiskowe.
5. Piaski i żwiry sandrowe.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL; <http://bdl.lasy.gov.pl/mapy>

Obszary górnicze i złoża kopalin

Na obszarze gminy Potęgowo zlokalizowane są złoża kopalin oraz 4 aktualne przestrzenie górnicze. Ogólną charakterystykę obszaru złóż i obszarów górniczych przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 17. Charakterystyka złóż kopalin położonych na terenie gminy Potęgowo

Nr złoża	Nazwa złoża	Powierzchnia [ha]	Stan zagospodarowania
KR 6956	Darżyno	3,382	Eksploatacja złóż zaniechana
KN 17170	Darżyno I	2,00	Złoże rozpoznane szczegółowo
KN 17494	Dąbrówno	3,91	Złoże rozpoznane szczegółowo
KN 19364	Głuszyno	9,55	Złoże rozpoznane szczegółowo
KN 3945	Karżnica	1,60	Złoże skreślone z bilansu zasobów
KN 18472	Piaseczno	8,28	Złoże rozpoznane szczegółowo
KN 1657	Potęgowo	10,10	Złoże rozpoznane szczegółowo
KN 17286	Potęgowo I	1,99	Złoże rozpoznane szczegółowo
KN 17726	Potęgowo II	44,48	Złoże zagospodarowane
KN 4309	Skórowo	2,96	Eksploatacja złóż zaniechana
KN 13995	Skórowo Nowe	15,00	Złoże eksploatowane okresowo
KN 18691	Skórowo Nowe I	14,62	Złoże rozpoznane szczegółowo
TO 6944	Wieliszewo	116,33	Eksploatacja złóż zaniechana
TO 16632	Wieliszewo I	1,90	Złoże rozpoznane szczegółowo

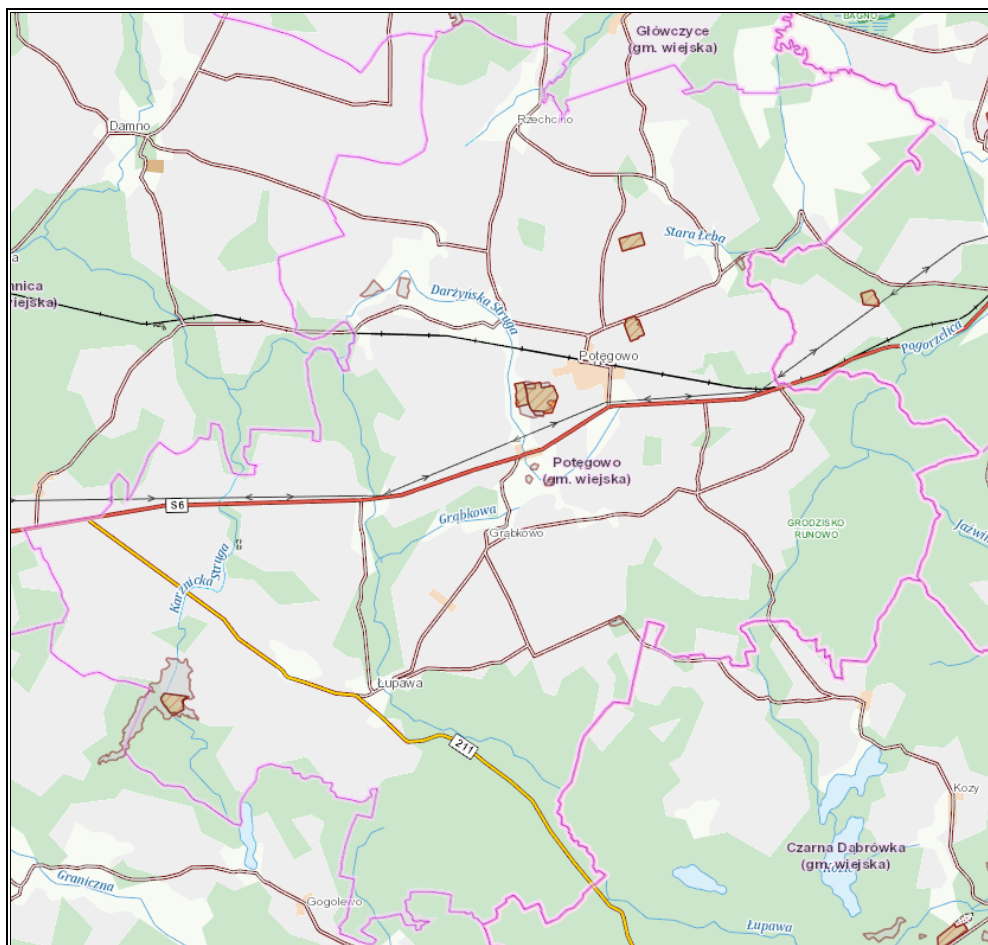
Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych

Tabela 18. Aktualne przestrzenie górnictwa na obszarze gminy Potęgowo

Nazwa przestrzeni	Typ	Nr w rejestrze	Położenie
Wieliszewo I	OG	10-11/5/438	Malczkówka, dz. 318/10
Skórowo Nowe A	OG	10-11/3/269a	Skórowo Nowe, dz. 71, 72/2, cz. dz. 70
Skórowo Nowe I	OG	10-11/6/621	Skórowo Nowe, dz. 12
Potęgowo II – pole A/2	OG	10-11/5/459c	Potęgowo, dz. 247/1

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych

Rysunek 16. Tereny, obszary górnicze oraz złoża na terenie gminy Potęgowo

Legenda:

- - granice złóż kopalni
- - obszary górnicze
- - tereny górnicze

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CBDG oraz PIG-PIB, <http://geologia.pgi.gov.pl/>

Osuwiska

Osuwisko jest przemieszczeniem mas ziemnych, powierzchniowej zwierzeliny i mas skalnych podłoża spowodowanym siłami przyrody lub działalnością człowieka.

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Osłony Przeciwosuwiskowej SOPO), na terenie gminy nie zostały przeprowadzone badania w kierunku zagrożeń geologicznych, w tym zagrożeń osuwania się mas ziemnych/skalnych.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 19. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne

Mocne strony	Słabe strony
— występowanie złóż surowców mineralnych i obszarów górniczych.	— możliwa degradacja powierzchni ziemi ze względu na eksploatację występujących na terenie gminy zasobów kopalin.
Szanse	Zagrożenia
— ochrona złóż niezagospodarowanych na potrzeby ich przyszłej eksploatacji.	— presja ze strony działających podmiotów gospodarczych zajmujących się eksploatacją złóż kopalin, — niewystarczające środki finansowe na inwestycje z zakresu ochrony powierzchni ziemi.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.7 Gleby²⁵

W ogólnej powierzchni gminy Potęgowo dominują użytki rolne. Na obszarze tym występują gleby brunatne kwaśne i wylugowane, wytworzone często z piasków gliniastych mocnych, zalegających głęboko na glinach lekkich. Gleby są tu korzystne dla funkcji rolnej.

Kompleks pszenno-żytni stanowi 51% ogółu powierzchni gruntów ornych, natomiast kompleks pszenno-dobry 4%. Ze względu na dobre właściwości fizyczne tych gleb, występuje możliwość uprawy wymagających roślin. Najlepsze gleby, ze względu na przydatność rolniczą, znajdują się w rejonach wsi: Głuszyno, Głuszynko, Poganice, Malczkowo, Karźnica, Potęgowo oraz Węgierskie.

Udział poszczególnych kompleksów przydatności rolniczej wynosił:

- kompleksy: 2 pszenno-dobry i 4 pszenno-żytni – 21,3%,
- kompleksy: 3 pszenno-wadliwy i 5 żytni-dobry – 79,25%,
- kompleksy 6 żytni-słaby i 7 żytni-bardzo-słaby – 61,32%,
- kompleks 8 zbożowo-pastewny mocny – 39,3%,
- kompleks 9 zbożowo-pastewny słaby – 35,4%,
- użytki zielone 2z średnie – 71,5%,
- użytki zielone 3z słabe i bardzo słabe – 28,4%.

Gmina Potęgowo charakteryzuje się glebami wysokich klas bonitacyjnych - największy udział mają gleby klasy III i IV stanowiąc razem blisko 80% ogólnej powierzchni użytków rolnych w gminie, co stanowi ponad 50% ogólnej powierzchni gminy. Grunty najslabszej klasy bonitacyjnej, czyli VI klasy stanowią jedynie 4% całości gruntów rolnych. Gleby najwyższych

²⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Potęgowo.

klas zlokalizowane są w rejonach miejscowości: Karźnica, Malczkówko, Grąbkowo, Rzechcino, Czerwieniec oraz Łupawa. Na obszarze gminy nie występują gleby klas bonitacyjnych I i II, czyli najlepsze i bardzo dobre.

Nasilające się wpływy różnorodnych form działalności rolniczej, produkcyjno-usługowej i urbanizacyjnej na obszarze gminy Potęgowo mogą przyczynić się do niekorzystnych zmian w naturalnych warunkach glebowych. Zmiany te będą wówczas przejawiać się w postaci szeregu form degradacji pokrywy glebowej i prowadzić do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych. Procesy degradacji gleb mogą wystąpić przede wszystkim:

- na terenach intensywnej produkcji rolnej i hodowlanej,
- na obszarach intensywnej melioracji gleb,
- w strefach budowy nowych osiedli mieszkaniowych,
- wzdłuż tras komunikacyjnych,
- na terenach eksploatacji kopalni lub wyrobisk poeksploatacyjnych,
- na obszarach niewłaściwie prowadzonej gospodarki ściekowej i odpadowej.

Konieczna jest zatem ochrona gleb o najwyższych klasach bonitacyjnych, gdyż warunkują one efektywność prowadzenia działalności rolniczej. Tereny o najwyższej przydatności rolniczej powinny stanowić podstawę dla rolnictwa ekologicznego ukierunkowanego na produkcję zdrowej żywności. Obszary charakteryzujące się słabszymi glebami, mało przydatnymi rolnictwu, powinny być podstawą tworzenia nowych powierzchni leśnych, mogą być również przeznaczane pod rozwój funkcji rekreacyjnej lub ewentualnie innej, przy braku kolizji z otoczeniem.

Ochrona gleb przed chemiczną degradacją ze strony rolnictwa obejmuje m.in.:

- stosowanie środków ochrony roślin i nawozów mineralnych w sposób racjonalny i umiarkowany, dostosowany do wymagań upraw, struktury gleb, warunków wodnych oraz ukształtowania terenu,
- stosowanie nawozów naturalnych oraz biologicznych i mechanicznych metod ochrony roślin,
- wprowadzanie i stosowanie na szerszą skalę metod proekologicznej produkcji rolniczej, zwłaszcza na terenach o szczególnych walorach przyrodniczych oraz w bezpośrednim sąsiedztwie tych obszarów, mając na uwadze występujące na terenie gminy ustanowione formy ochrony przyrody.

Sposobem ochrony gleb przed zanieczyszczeniami komunikacyjnymi jest tworzenie naturalnych osłon biologicznych (fitosanitarnych) w postaci pasów zieleni oraz ograniczenie stosowania soli w okresie zimowym.

Badania monitoringowe gleb

Monitoring chemizmu gleb gruntów ornych Polski w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzi Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach – Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Obowiązek prowadzenia badań wynika z zapisów krajowych aktów prawnych m.in. ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.).

Na obszarze gminy Potęgowo nie jest zlokalizowany żaden stały punkt pomiarowo-kontrolny, zatem nie jest ona objęta monitoringiem chemizmu gleb ornych realizowanych w ramach obowiązującego Państwowego Monitoringu Środowiska.

W latach 1998-2001 przeprowadzone zostały badania średniej zasobności gleb w składniki pokarmowe. Wykazano, iż na 9 215 ha użytków rolnych zawartość bardzo niską i niską fosforu posiadało 15%, potasu – 38% i magnezu – 26% badanych gleb.²⁶ Na tle innych gmin w powiecie słupskim wskaźniki te należą do korzystnych, ponieważ wyniki średnie w powiecie wynosiły: fosfor – 32%, potas – 48% oraz magnez – 29%.

Na terenie gminy Potęgowo nie występują historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 20. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — brak prowadzenia działalności szczególnie uciążliwej na środowisko na terenie gminy, — gleby wysokich klas bonitacyjnych, — korzystne wyniki średniej zasobności gleb w składniki pokarmowe.	<ul style="list-style-type: none"> — brak stałych punktów pomiarowo-kontrolnych monitoringu gleb na obszarze gminy.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — popularyzacja rolnictwa ekologicznego, — restrykcyjne normy środowiskowe dla przedsiębiorstw wpływające na zapobieganie skażeniu gleb, — rozwój sieci kanalizacyjnej.	<ul style="list-style-type: none"> — postępująca urbanizacja i fragmentacja terenu, — erozja wodna i wietrzna, — ryzyko degradacji gleb w związku z działalnością rolniczą i używaniem sztucznych nawozów,

²⁶ Według Stacji Chemiczno-Rolniczej w Koszalinie.

	— ryzyko zanieczyszczeń gleb w przypadku niewłaściwej gospodarki ściekowej i odpadowej.
--	---

Źródło: Opracowanie własne

3.2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Gospodarka odpadami jest jednym z ważniejszych zadań w kwestii ochrony środowiska. Niewłaściwe postępowanie z odpadami wywiera negatywny wpływ na otaczającą przyrodę, zdrowie ludzi oraz warunki bytowe. Z tego powodu istotne jest prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami oraz ograniczenie ich powstawania.

Na obszarze gminy Potęgowo obowiązuje regulamin utrzymania czystości i porządku przyjęty uchwałą nr XLIX/465/2022 Rady Gminy Potęgowo z dnia 11 lipca 2022 r. oraz uchwałą nr LIX/545/2023 z dnia 30 stycznia 2023 r. zmieniającą uchwałę nr XLIX.465/2022 r. z dnia 11 lipca 2022 r. Określa on szczegółowe zasady w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie analizowanej jednostki, głównie poprzez ustalenie, m.in.:

1. Wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenach nieruchomości;
2. Rodzajów i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenach nieruchomości i dróg publicznych oraz warunków rozmieszczenia tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym;
3. Częstotliwości i sposobów pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
4. Innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
5. Obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mając na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczaniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
6. Wymagań utrzymania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej;
7. Obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Na terenie gminy znajduje się instalacja komunalna w Chlewnicy. Właścicielem składowiska jest Elwoz Eco Sp. z o.o. z siedzibą w Sierakowicach. Do momentu powstania składowiska odpadów w Chlewnicy funkcjonowały w gminie „dzikie wysypiska” odpadów. Nielegalne miejsca, w których składowane były odpady znajdowały się m.in. w miejscowościach: Grąbkowo, Głuszyno i Karznica. Odpady były wtedy gromadzone w specjalnie przygotowanych dołach, które nie posiadały warstwy izolującej dna. Nie były one przysypywane, przez co rozwiewane były po okolicy. Obszar pod budowę składowiska zlokalizowany był przy istniejącym składowisku, które uległo likwidacji. Nagromadzone odpady

zostały przemieszczone do nowo wykonanego zbiornika składowiska²⁷. Na terenie instalacji funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych PSZOK, do którego mieszkańcy Gminy Potęgowo mogą na bieżąco dostarczać odpady.

W PSZOK mieszkańcy mogą zostawić niżej wymienione, selektywnie zebrane, odpady:

- papier,
- szkło,
- metale,
- tworzywa sztuczne,
- odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- bioodpady,
- odpady niebezpieczne,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- igły i strzykawki,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady rozbiórkowe i budowlane stanowiące odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w ilości 3 t/lokal w ciągu roku,
- zużyte opony (w ilości 8 sztuk z danej nieruchomości zamieszkałej w ciągu roku),
- odpady tekstyliów i odzieży.

Odpady pochodzące z terenu Gminy Potęgowo zagospodarowywane są w instalacji komunalnej w Chlewnicy.

W 2021 r. ilość zebranych odpadów komunalnych w gminie Potęgowo wynosiła 1 630 Mg, a w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zebrano 273,30 Mg. Masa odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 wynosiła 758,24 Mg, z czego wszystko zostało poddane odzyskowi²⁸. Szczegółowe informacje dotyczące odpadów odebranych z obszaru gminy w 2021 r. zostały przedstawione w tabeli poniżej.

---

²⁷ <http://potegowo.pl/>

²⁸ Raport o stanie Gminy Potęgowo za 2021 rok.

Tabela 21. Odpady odebrane z obszaru gminy Potęgowo w 2021 r.

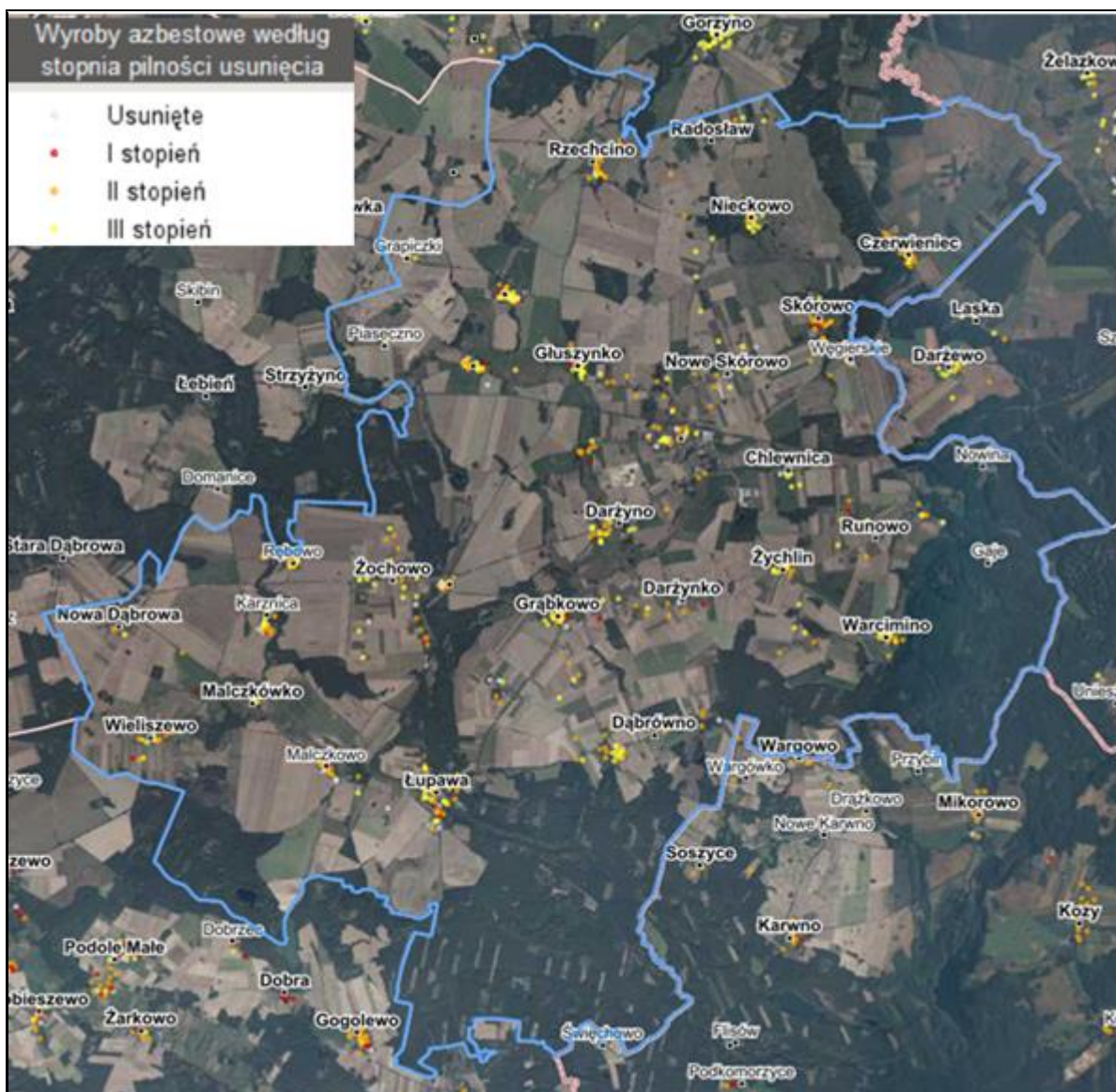
Wyszczególnienie	Masa poszczególnych odpadów komunalnych odebranych z obszaru gminy [Mg]	Masa poszczególnych odpadów komunalnych zebranych z obszaru gminy w PSZOK [Mg]
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	758,24	-
Zmieszane odpady opakowaniowe	178,23	5,48
Opakowania ze szkła	150,94	6,27
Odpady wielkogabarytowe	70,34	47,00
Zużyte opony	-	6,62
Odpady ulegające biodegradacji	357,39	33,16
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	3,02	0,60
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	2,26	2,01
Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	-	2,04
Opakowania z tworzyw sztucznych	-	5,38
Opakowania z papieru i tektury	36,66	4,63
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	-	48,94
Urządzenia zawierające freony	2,12	1,22
Inne odpady nieulegające biodegradacji	70,38	-
Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	-	35,88
Odpadowa papa	-	11,00
Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	-	5,06
Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	-	52,75
Tekstylia	-	5,22
RAZEM	1 630	273,30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Analizy Stanu Gospodarki Odpadami gminy Potęgowo za 2021 rok
Do gospodarki odpadami zaliczyć należy również kwestie utylizacji azbestu i wyrobów zawierających azbest. Na terenie gminy Potęgowo obowiązuje „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Potęgowo na lata 2014-2032”.

Suma unieszkodliwionego azbestu dotychczas wynosi 190 003 kg, a ilość zinwentaryzowanego azbestu 2 492 532 kg²⁹.

Na rysunku poniżej przedstawiono lokalizację wyrobów azbestowych rozmieszczonych na terenie gminy Potęgowo wraz z pilnością ich usunięcia.

Rysunek 17. Lokalizacja wyrobów azbestowych na terenie gminy Potęgowo wraz z pilnością ich usunięcia

Źródło: Baza Azbestowa, <https://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>

²⁹ <https://bazaazbestowa.gov.pl/>

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 22. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — instalacja komunalna w Chlewnicy i PSZOK na terenie gminy, — gminny „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Potęgowo na lata 2014-2032”, — brak czynnych składowisk odpadów komunalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> — niewystarczający stopień usunięcia wyrobów azbestowych za terenie gminy.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — ciągła edukacja i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców. 	<ul style="list-style-type: none"> — rosnące koszty systemu gospodarowania odpadami.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.9 Zasoby przyrodnicze

Na zasoby przyrodnicze składają się elementy przyrody ożywionej (rośliny, zwierzęta, ekosystemy) i nieożywionej (np. minerały, gleba, skały, woda, atmosfera). Gleby, zasoby geologiczne, jak również woda i powietrze zostały scharakteryzowane we wcześniejszych rozdziałach. Poniżej opisano elementy przyrody ożywionej w ramach kompleksów leśnych oraz form ochrony przyrody znajdujących się w granicach administracyjnych Gminy Potęgowo.

Tereny leśne gminy Potęgowo zarządzane są przez cztery Nadleśnictwa: Łupawa, Cewice, Damnica oraz Lębork. Lasy występują w południowej i wschodniej części gminy. Dominujące siedliska leśne to bór świeży i bór mieszany świeży. Największy udział gatunków drzew w drzewostanach ma sosna, następnie znacznie mniejszy udział ma brzoza.

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych na terenie gminy Potęgowo zgodnie z danymi GUS na koniec 2021 r. wynosiła 6 563,62 ha. Lesistość na terenie gminy wynosi 28,00%. Szczegółowe dane na temat lasów i gruntów leśnych w granicach administracyjnych gminy Potęgowo zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 23. Lasy i grunty leśne na terenie gminy Potęgowo

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2021
Powierzchnia gruntów leśnych		
Ogółem	ha	6 563,62
Lesistość w %	%	28,0
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	6 189,80
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	6 187,66
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	6 171,67

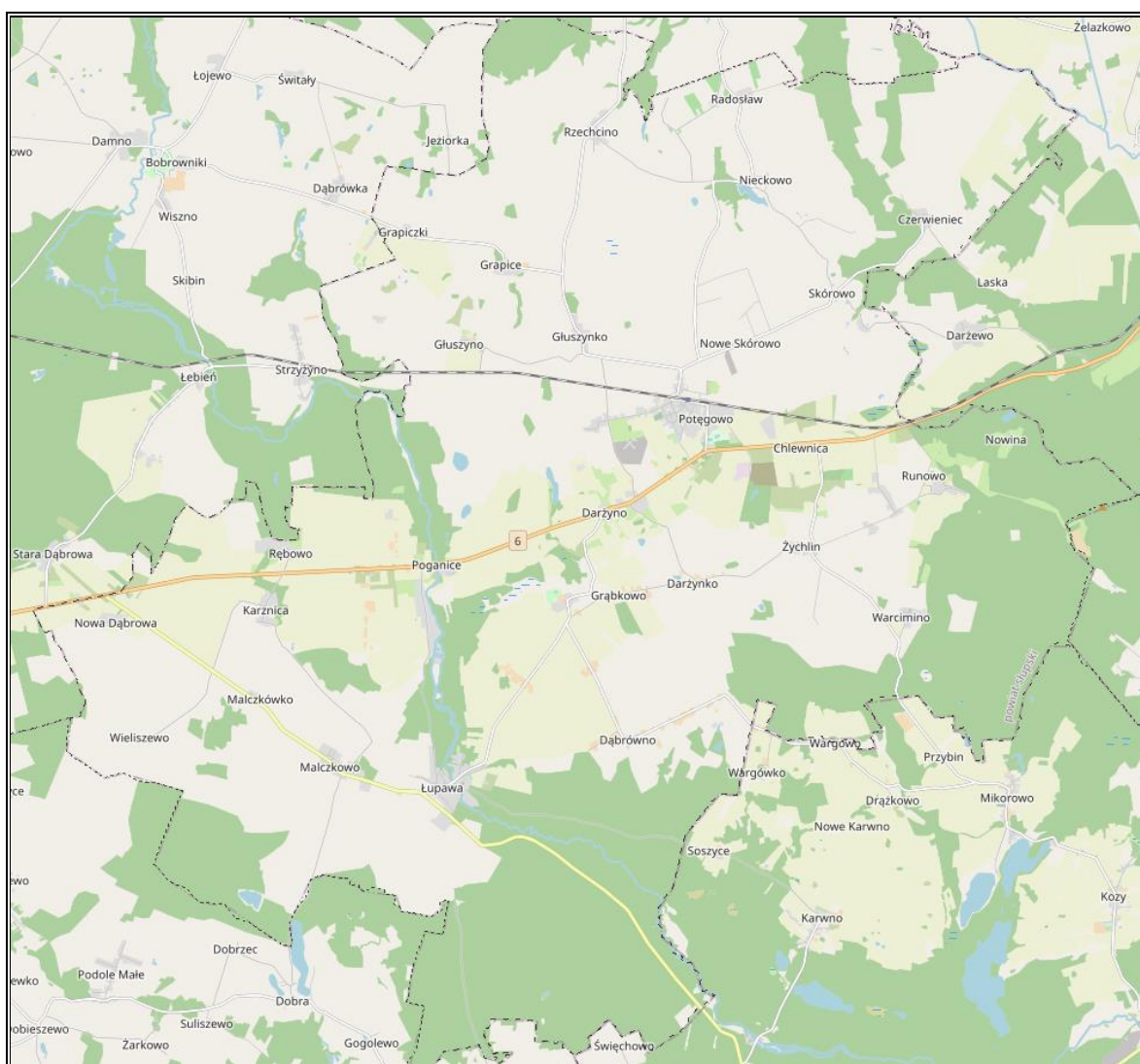
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Grunty leśne prywatne	ha	373,82
Powierzchnia lasów		
Lasy ogółem	ha	6 396,21
Lasy publiczne ogółem	ha	6 022,39
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	6 020,25
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	6 004,26
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	ha	14,56
Lasy publiczne gminne	ha	2,14
Lasy prywatne ogółem	ha	373,82

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

Na rysunku poniżej zaprezentowano mapę obszarów leśnych w gminie Potęgowo.

Rysunek 18. Mapa obszarów leśnych w gminie Potęgowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.bdl.lasy.gov.pl>

W gminie Potęgowo można spotkać takie elementy fauny jak³⁰:

- ryby: pstrąg potokowy i tęczowy, troć wędrowną, cierniki, okonie, kielbie i minogi, płocie, ukleje,
- płazy: żaba wodna, jeziorkowa, moczarowa i śmieszka, ropucha szara, grzebiuszka ziemna, traszka zwyczajna i grzebieniasta,
- ptaki: zimorodek, pliszka górską, brodziec piskliwy, tracz nurogęś, żurawie,
- ssaki: jelenie, dziki, sarny, 2 gatunki kuny, borsuk, lis, jenot, zające szaraki, jeże.

Na terenie gminy Potęgowo występują liczne formy ochrony przyrody. Są to:

- rezerwat przyrody Grodzisko Runowo,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Lęborskich,
- stanowiska dokumentacyjne: Oz Grapice oraz Wyrobisko Wieliszewo,
- obszar natura 2000 – Dolina Łupawy,
- pomniki przyrody,
- użytki ekologiczne.

Rezerwat przyrody Grodzisko Runowo – zajmuje powierzchnię 29,86 ha. Został uznany za rezerwat zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 21 września 1981 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody. Jest rezerwatem leśnym, którego zadaniem jest zachowanie ekosystemu lasu bukowego wraz z jego charakterystycznymi biocenozami, populacjami cennych gatunków roślin, grzybów i zwierząt oraz pozostałości wczesnośredniowiecznego grodziska słowiańskiego³¹.

Tabela 24. Charakterystyka rezerwatu przyrody Grodzisko Runowo

Rezerwat przyrody Grodzisko Runowo	
Rodzaj rezerwatu	Rezerwat leśny
Typ rezerwatu	Rezerwat biocenotyczny i fizjocenotyczny
Podtyp rezerwatu	Rezerwat biocenoz naturalnych i półnaturalnych
Typ ekosystemu	Rezerwat leśny i borowy
Podtyp ekosystemu	Rezerwat lasów nizinnych

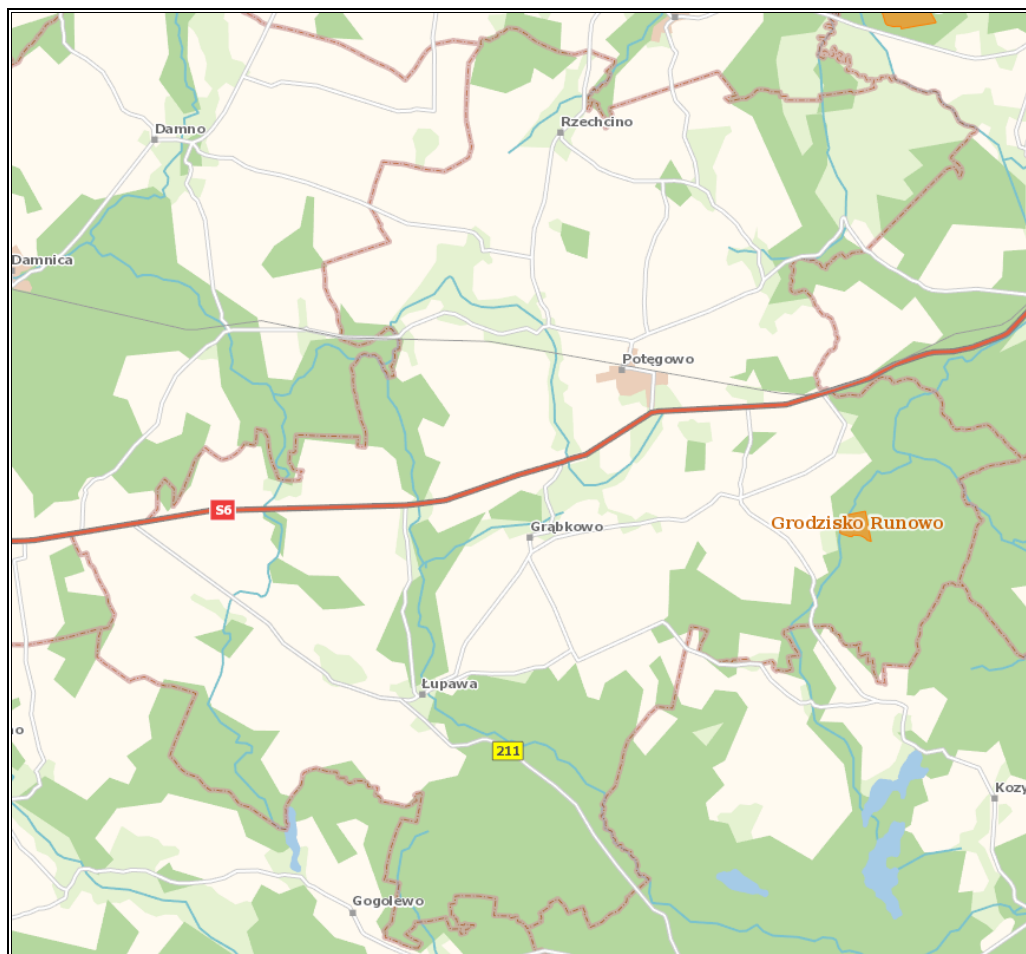
Źródło: Opracowanie własne na podstawie: crfop.gdos.gov.pl/

³⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Potęgowo.

³¹ crfop.gdos.gov.pl/

Rysunek 19. Położenie rezerwatów przyrody w granicach gminy Potęgowo

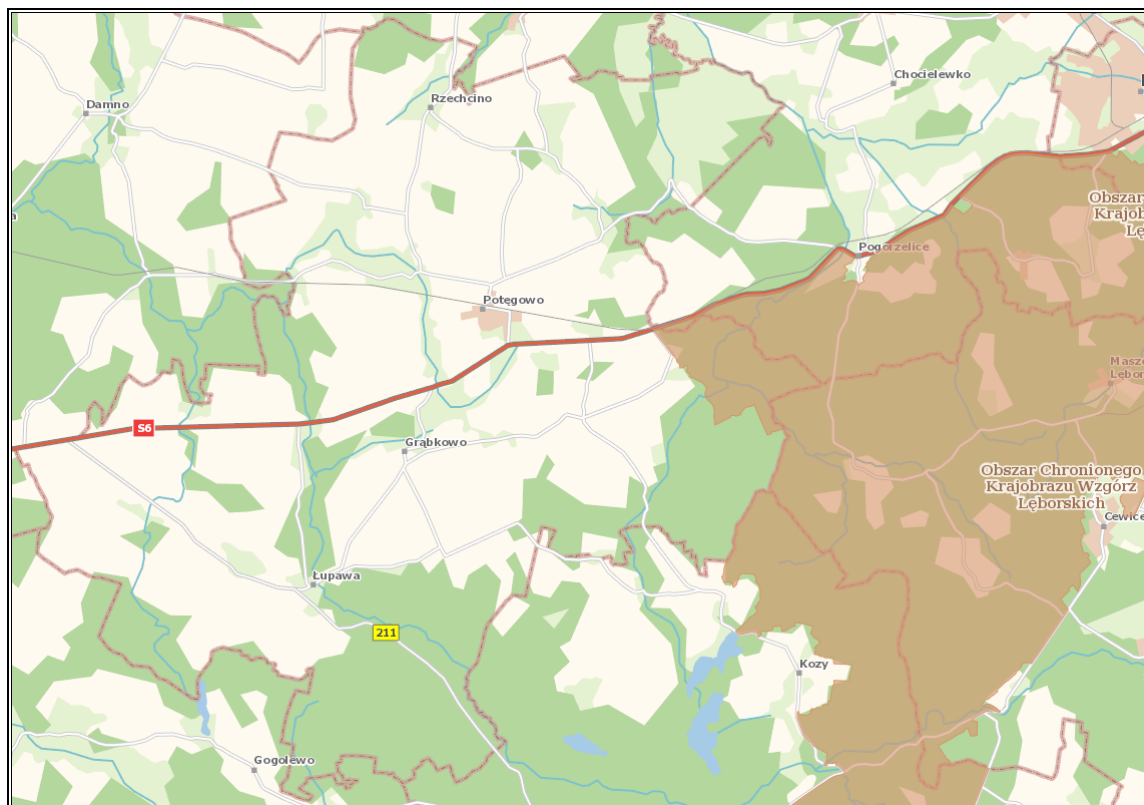
Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geoserwis; <http://geoserwis.gdos.gov.pl/>

Na terenie rezerwatów zabrania się działań wskazanych w art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Obszar Chroniony Krajobrazu Wzgórz Lęborskich – zajmuje powierzchnię 23 960,0100 ha i został utworzony na mocy uchwały nr X/42/81 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Słupsku z dnia 8 grudnia 1981 r. dotyczącej utworzenia Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi" oraz obszarów krajobrazu chronionego. Przedmiotem ochrony obszaru jest malowniczy krajobraz składający się z elementów naturalnych i antropogenicznych – rozległych powierzchni leśnych na północnych skłonach wysoczyzny, rolniczo użytkowanych enklaw, terenów podmokłych i dolin rzecznych, rozpościerających się na terenach o silnym zróżnicowaniu morfologicznym i znacznych różnicach wysokości względnych.

Na terenie obszarów chronionego krajobrazu mogą być wprowadzone zakazy zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Rysunek 20. Położenie Obszarów Chronionego Krajobrazu w granicach gminy Potęgowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geoserwis; <http://geoserwis.gdos.gov.pl/>

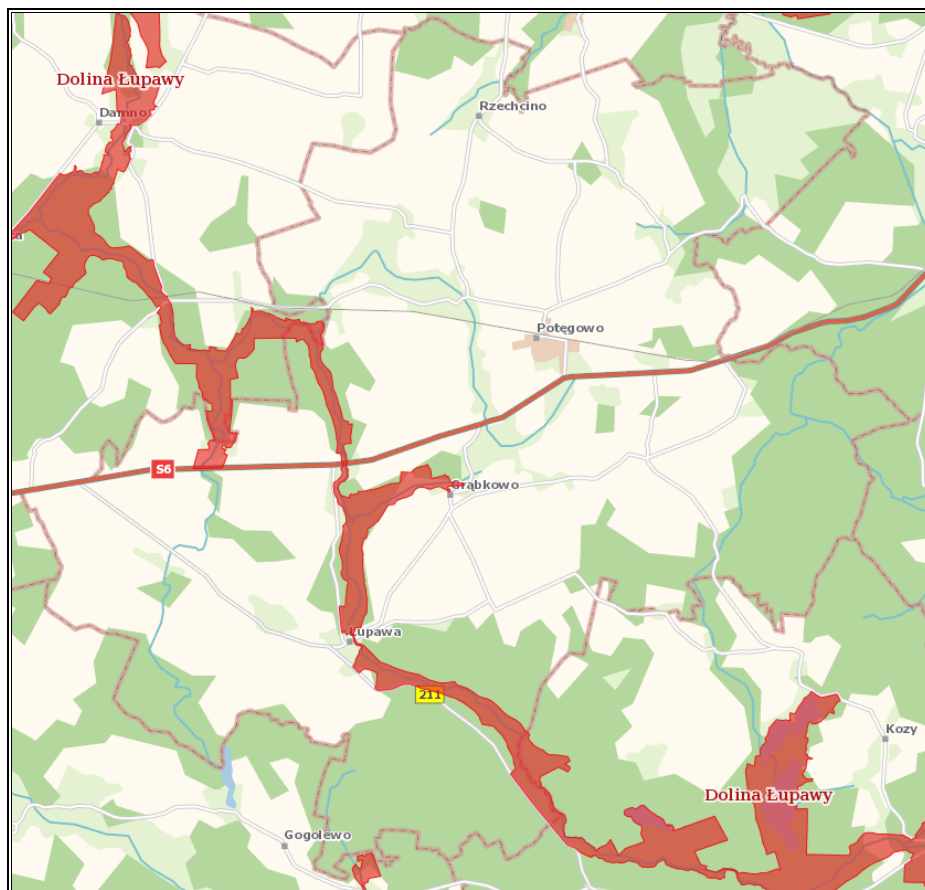
Obszar Natura 2000 Dolina Łupawy PLH220036 – zajmuje powierzchnię 5 508,63 ha. Został utworzony na mocy Decyzji Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmującej na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE). W granicach obszaru występują przede wszystkim naturalne, głębokie koryta rzeczne Łupawy i Bukowiny, źródłiska i niewielkie potoki oraz malowniczy krajobraz.

Zgodnie z przepisami art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 poz. 916 ze zm.) na obszarach Natura 2000 wprowadza się następującą zasadę: zakaz podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Zgodnie z zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 4 grudnia 2019 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Łupawy PLH220036.

Rysunek 21. Położenie Obszaru Natura 2000 na terenie gminy Potęgowo

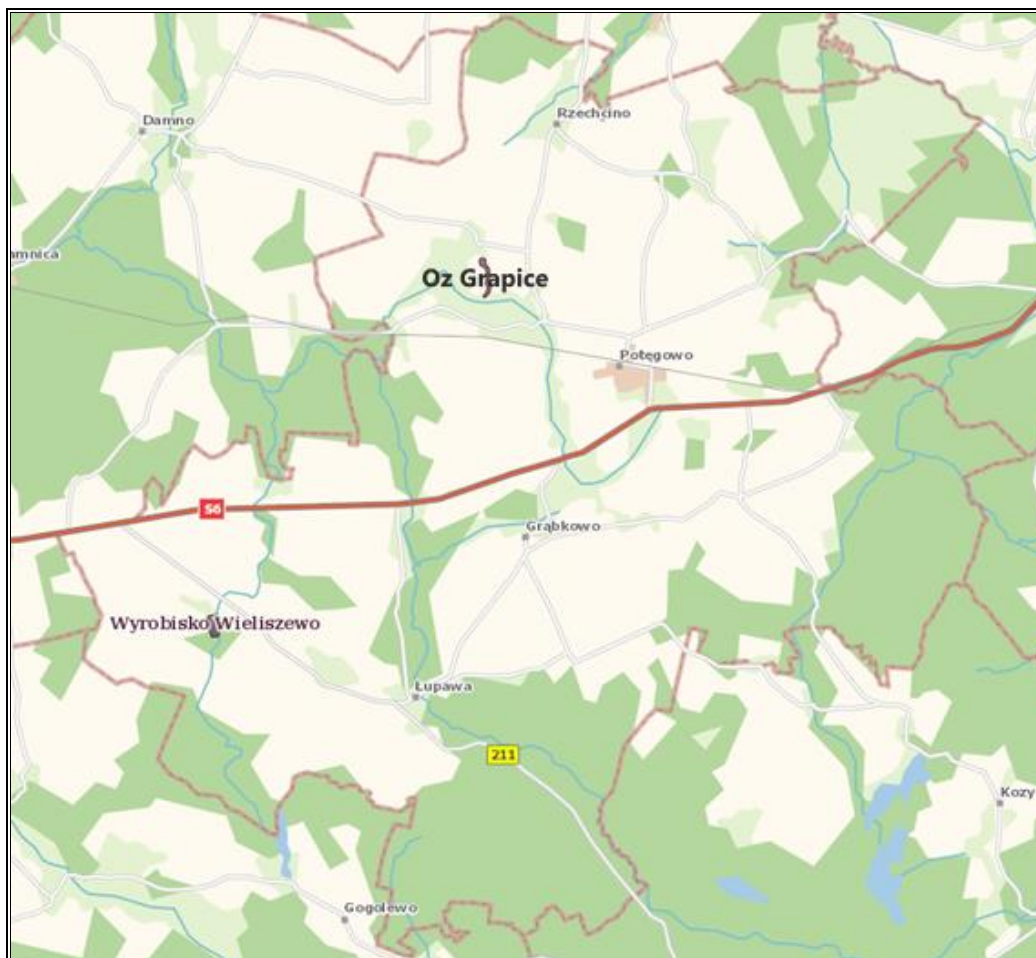
Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geoserwis; <http://geoserwis.gdos.gov.pl/>

Stanowiska dokumentacyjne

Oz Grapice – zajmuje powierzchnię 6,5500 ha. Jest to formacja geologiczna (dobrze zachowany oz wraz z odsłonięciem) uznana rozporządzeniem nr 11/2001 Wojewody Pomorskiego z dnia 7 listopada 2001 roku w sprawie uznania niektórych obszarów za stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej.

Wyrobnisko Wieliszewo – zajmuje powierzchnię 12,0600 ha. Jest to wyrobisko powierzchniowe (obszar po wydobyciu torfu) uznane rozporządzeniem nr 13/97 Wojewody Słupskiego z dnia 1 stycznia 1997 roku.

Rysunek 22. Położenie Stanowisk Dokumentacyjnych na terenie gminy Potęgowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geoserwis; <http://geoserwis.gdos.gov.pl/>

Kolejną z form ochrony przyrody występującą w granicach gminy Potęgowo są **pomniki przyrody**. Są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, np. okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe czy jaskinie.

Pomniki przyrody zlokalizowane w granicach gminy Potęgowo, zgodnie z wykazem w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody (CRFOP), prezentuje poniższa tabela.

Tabela 25. Wykaz pomników przyrody w granicach gminy Potęgowo

Typ tworu	Rodzaj tworu	Gatunek	Dane aktu prawnego o utworzeniu
Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	Orzeczenie nr 153/20 z dnia 26 października 1978 r o uznaniu za pomnik przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Daglezja zielona (Jedlica Douglasa) -	Orzeczenie nr 154/21 z dnia 26 października 1978 r o uznaniu za pomnik przyrody

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

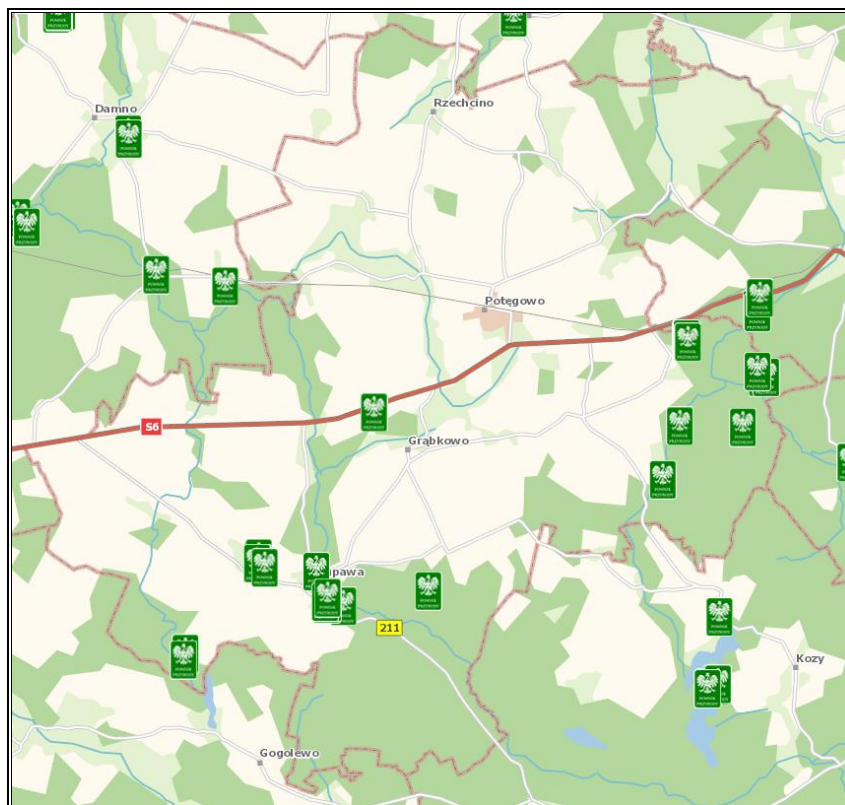
Typ tworu	Rodzaj tworu	Gatunek	Dane aktu prawnego o utworzeniu
		Pseudotsuga menziesii	
Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Orzeczenie nr 155/22 z dnia 26 października 1978 r o uznaniu za pomnik przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Klon pospolity (Klon zwyczajny) - Acer platanoides	Rozporządzenie nr 51/95 Wojewody Słupskiego z dnia 28 sierpnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Klon pospolity (Klon zwyczajny) - Acer platanoides	Rozporządzenie nr 51/95 Wojewody Słupskiego z dnia 28 sierpnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica	Rozporządzenie nr 51/95 Wojewody Słupskiego z dnia 28 sierpnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Rozporządzenie nr 51/95 Wojewody Słupskiego z dnia 28 sierpnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Rozporządzenie nr 51/95 Wojewody Słupskiego z dnia 28 sierpnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Rozporządzenie nr 51/95 Wojewody Słupskiego z dnia 28 sierpnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
Wieloobiektowy	drzewo	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica;	Rozporządzenie nr 51/95 Wojewody Słupskiego z dnia 28 sierpnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Ogłoszenie nr 18 Wojewody Słupskiego z dnia 4 grudnia 1978 r.
Jednoobiektowy	drzewo	Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	UCHWAŁA Nr XVII/103/2007 Rady Gminy Potęgowo z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	UCHWAŁA Nr XIX/127/2008 Rady Gminy Potęgowo z dnia 29 lutego 2008 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	UCHWAŁA Nr XIX/127/2008 Rady Gminy Potęgowo z dnia 29 lutego 2008 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	UCHWAŁA Nr XIX/127/2008 Rady Gminy Potęgowo z dnia 29 lutego 2008 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	UCHWAŁA Nr XIX/127/2008 Rady Gminy Potęgowo z dnia 29 lutego 2008 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Modrzew europejski - Larix decidua	UCHWAŁA Nr XIX/127/2008 Rady Gminy Potęgowo z dnia 29 lutego 2008 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Typ tworu	Rodzaj tworu	Gatunek	Dane aktu prawnego o utworzeniu
Jednoobiektowy	drzewo	Jodła pospolita (Jodła biała) - Abies alba	Uchwała Nr XI/67/2015 Rady Gminy Potęgowo z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Modrzew europejski - Larix decidua	Uchwała Nr XI/67/2015 Rady Gminy Potęgowo z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Modrzew europejski - Larix decidua	Uchwała Nr XI/67/2015 Rady Gminy Potęgowo z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus	Uchwała Nr XI/67/2015 Rady Gminy Potęgowo z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
Wieloobiektowy	drzewo	Choina kanadyjska - Tsuga canadensis	Uchwała Nr XI/67/2015 Rady Gminy Potęgowo z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
Wieloobiektowy	drzewo	Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus	Uchwała Nr XI/67/2015 Rady Gminy Potęgowo z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Choina kanadyjska - Tsuga canadensis	Uchwała nr XLII/315/2017 Rady Gminy Potęgowo z dnia 27 września 2017 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Uchwała nr XLII/315/2017 Rady Gminy Potęgowo z dnia 27 września 2017 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Dąb bezszypułkowy - Quercus petraea	Uchwała nr XLII/315/2017 Rady Gminy Potęgowo z dnia 27 września 2017 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Uchwała nr XLII/315/2017 Rady Gminy Potęgowo z dnia 27 września 2017 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus	Uchwała nr XLII/315/2017 Rady Gminy Potęgowo z dnia 27 września 2017 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	Uchwała nr XLII/315/2017 Rady Gminy Potęgowo z dnia 27 września 2017 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody
Jednoobiektowy	drzewo	Sosna amerykańska (Wejmutka) - Pinus strobus	Uchwała nr XLII/315/2017 Rady Gminy Potęgowo z dnia 27 września 2017 roku w sprawie ustanowienia pomników przyrody

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Centralnego Rejestru Form Przyrody; <http://crfop.gdos.gov.pl/>

Rysunek 23. Położenie pomników przyrody w granicach gminy Potęgowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geoserwis; <http://geoserwis.gdos.gov.pl/>

Na terenie gminy Potęgowo znajdują się także **użytki ekologiczne**. W poniższej tabeli przedstawiono ich charakterystykę.

Tabela 26. Charakterystyka użytków ekologicznych na terenie gminy Potęgowo

Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]	Dane aktu prawnego o utworzeniu
pląty nieużytkowanej roślinności	1,5200	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,7000	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,7000	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,1900	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	1,0500	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]	Dane aktu prawnego o utworzeniu
		ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	1,8600	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,4600	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,2400	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	1,6300	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,1700	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,2200	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,5600	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,6100	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,6200	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,2200	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,2000	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,2200	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]	Dane aktu prawnego o utworzeniu
bagno	0,7300	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,3300	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,1900	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,5700	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,6700	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,9300	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,4700	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,3800	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,2500	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,6300	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,3200	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,2600	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,2300	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki

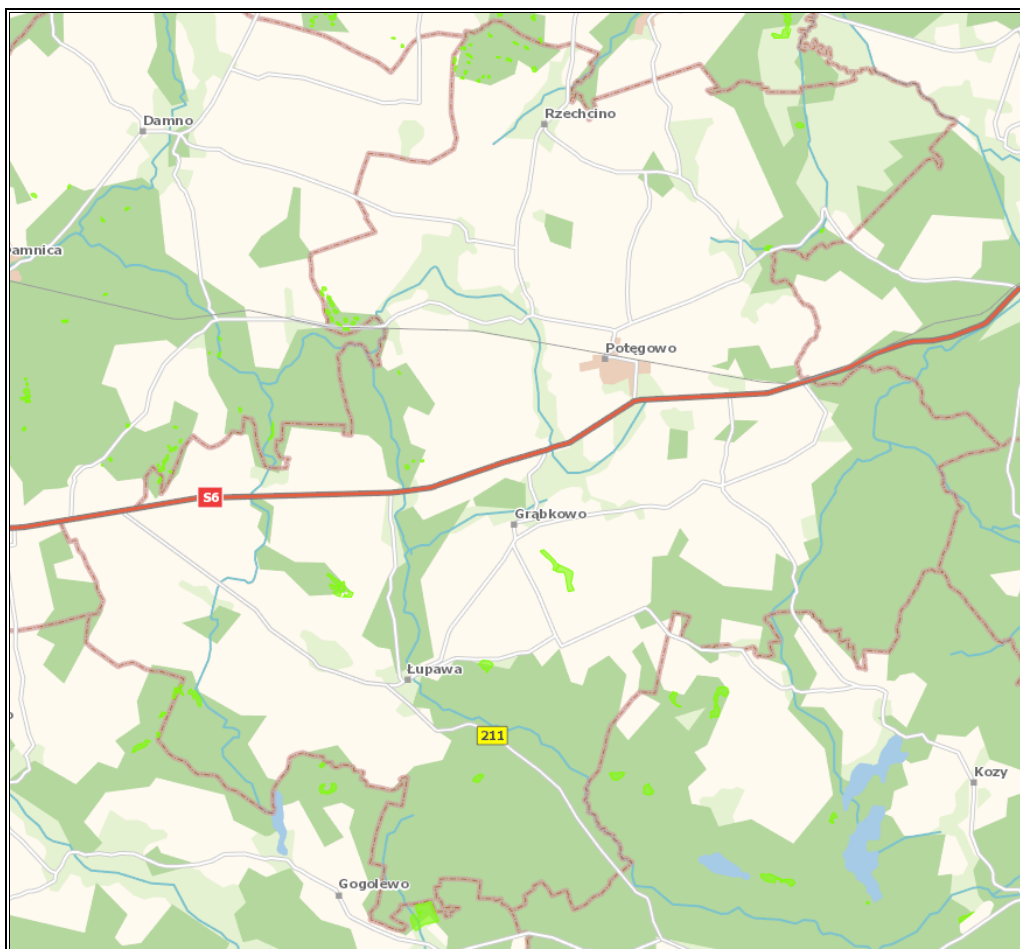
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Rodzaj użytku	Powierzchnia [ha]	Dane aktu prawnego o utworzeniu
		ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,4100	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,4700	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,3800	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	1,4900	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
torfowisko	1,3900	Uchwała Nr XIX/128/2008 Rady Gminy Potęgowo z dnia 29 lutego 2008 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych
torfowisko	4,2600	Uchwała Nr XIX/128/2008 Rady Gminy Potęgowo z dnia 29 lutego 2008 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych
bagno	14,4500	Rozporządzenie Nr 5/98 Wojewody Słupskiego
bagno	7,5700	Rozporządzenie Nr 5/98 Wojewody Słupskiego
torfowisko	1,6800	Rozporządzenie Nr 5/98 Wojewody Słupskiego
bagno	4,8700	Rozporządzenie Nr 5/98 Wojewody Słupskiego
bagno	2,5700	Rozporządzenie Nr 5/98 Wojewody Słupskiego
bagno	0,7300	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo
bagno	0,9300	Uchwała Nr XXIV/167/2001 Rady Gminy Potęgowo z dnia 2 marca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne terenów Nadleśnictwa Damnica położonych w gminie Potęgowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Centralnego Rejestru Form Przyrody; <http://crfop.gdos.gov.pl/>

Rysunek 24. Położenie użytków ekologicznych w granicach gminy Potęgowo

Legenda:

■ - teren użytku ekologicznego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Geoserwis; <http://geoserwis.gdos.gov.pl/>

W stosunku do pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego i użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego mogą być wprowadzone zakazy ujęte w art 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Korytarz ekologiczny jest obszarem, który umożliwia migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Tworzą go liniowe pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami umożliwiające zwierzętom, roślinom i grzybom przemieszczanie się oraz dające schronienie i dostęp do pożywienia.

Według Mapy korytarzy ekologicznych 2012 przez terytorium gminy Potęgowo przebiegają następujące korytarze ekologiczne:

- Pobrzeże Słowińskie (KPn-20A),
- Kaszuby (KPn-20B).

Natomiast na Mapie korytarzy ekologicznych 2005 w obszarze administracyjnym gminy znajduje się korytarz ekologiczny Kaszubski Północny (KPn-12) ³².

Powyższe korytarze należą do Krajowej sieci ekologicznej ECONET Polska, pełniąc funkcję krajowych korytarzy ekologicznych i obszarów węzłowych.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 27. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — walory przyrodniczo-krajobrazowe, — występowanie różnych form ochrony, — występowanie korytarzy ekologicznych.	<ul style="list-style-type: none"> — podatność zasobów przyrody na zanieczyszczenia środowiska.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — programy i akcje edukacyjno-informacyjne o potrzebie ochrony przyrody.	<ul style="list-style-type: none"> — postępująca urbanizacja, — zmiany klimatyczne, — ekspansja gatunków obcych.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Zagadnienia związane z poważnymi awariami zostały uregulowane przede wszystkim w ustawie Prawo ochrony środowiska (IV „Poważne awarie”). Definicja ustawowa określa poważną awarię jako „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem” (art. 3, ust. 23).

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady dzielimy, zgodnie z art. 248, ust. 1 u.p.o.ś., na:

- zakłady o zwiększonym ryzyku;
- zakłady o dużym ryzyku.

Zgodnie z opublikowanym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykazem zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) oraz o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR). Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. na obszarze gminy Potęgowo nie funkcjonują takie zakłady.

³² <http://mapa.korytarze.pl/>

Zagrożenie dla mieszkańców i środowiska naturalnego gminy stanowić może także transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym. Występowanie w granicach administracyjnych gminy ważnych szlaków komunikacyjnych stanowi nie tylko potencjał jej rozwoju, ale także zwiększa możliwość wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych. Główny ruch samochodowy na obszarze gminy skupiony jest na drodze krajowej nr 6, będącej odcinkiem trasy europejskiej E28, a także na drodze wojewódzkiej nr 211.

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie gminy, można wyróżnić: zagrożenia chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifitozy (choroby populacji roślinnej) oraz awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne).

Poważna awaria związana z funkcjonowaniem na terenie gminy Potęgowo biogazowni mogłaby negatywnie oddziaływać na ludzi. Nieostrożna eksploatacja biogazowni lub prace przy zbiornikach niewystarczająco przewietrzonych mogą stanowić przyczynę wystąpienia zatrucia lub wybuchu.

Na terenie gminy Potęgowo w ostatnim czasie nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

Na szczeblu samorządu gminnego organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego Gminy Potęgowo jest wójt. Do jego kompetencji należy w szczególności kierowanie wszelkimi działaniami związanymi z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy. W procesie zarządzania kryzysowego na obszarze gminy ważną rolę odgrywa Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego, którego powołanie nastąpiło poprzez Zarządzenie nr 13/2017 Wójta Gminy Potęgowo z dnia 12 stycznia 2017 roku w sprawie powołania Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 28. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — powołanie Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, — brak zakładów przemysłowych o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.	<ul style="list-style-type: none"> — transport drogowy ładunków niebezpiecznych (ryzyko awarii podczas transportu substancji niebezpiecznych).
Szanse	Zagrożenia

<ul style="list-style-type: none"> — edukacja społeczeństwa na temat postępowania podczas wystąpienia poważnej awarii, — doposażenie służb odpowiadających za bezpieczeństwo na terenie gminy, — rozwój systemów powiadamiania o zagrożeniach.	<ul style="list-style-type: none"> — zdarzenia losowe w zakładach pracy, — małe prawdopodobieństwo przewidzenia możliwości wystąpienia poważnej awarii.
---	--

Źródło: Opracowanie własne

3.3 Zagadnienia horyzontalne

Zgodnie z wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, w ramach każdego obszaru interwencji należy uwzględnić zagadnienia horyzontalne: adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska.

3.3.1 Adaptacja do zmian klimatu

Występujące w ostatnich kilku dekadach skutki zmieniającego się klimatu, zwłaszcza wzrostu temperatury, częstotliwości i nasilania zjawisk ekstremalnych, systematycznie się pogłębiają. Stanowią tym samym zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski. Konieczne jest zatem podjęcie działań na rzecz dostosowania się (adaptacji) do prognozowanych skutków zmian klimatu, które powinny być realizowane jednocześnie z działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych (mitygacja).

Dokument pn. „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) stanowi odpowiedź na walkę ze zmianami klimatu, a jego głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. Ponadto uruchomiona została strona internetowa klimada.mos.gov.pl, na której znajdują się informacje dotyczące adaptacji do zmian klimatu.

Według SPA2020 do najważniejszych negatywnych skutków zmian klimatu w skali regionalnej zaliczyć należy niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych, zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof (silne wiatry, incydentalne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne, ulewne deszcze, wzrost okresów upalnych).

W związku z postępującymi zmianami klimatu nie można wykluczyć pojawienia się w przyszłości niekorzystnych skutków w postaci: wichur, ulewnych deszczy, mrozów, susz itp., które powodują duże szkody i ograniczenia w środowisku. Gwałtowne i negatywne zjawiska wynikające ze zmian klimatu występują coraz częściej, dlatego istotne jest przygotowanie gminy i jej infrastruktury na zmiany klimatu.

Prowadzenie działań mitygacyjnych i adaptacyjnych do zachodzących zmian klimatu przez samorzady lokalne zależy od działań podejmowanych w skali międzynarodowej, które następnie wytyczają kierunki zmian w zakresie prawa krajowego oraz miejscowego. Gmina może również inicjować i wprowadzać własne rozwiązania.

Gminy posiadają uprawnienia do kształtowania i tworzenia polityki ekologicznej za pomocą obowiązujących przepisów. Podstawą podejmowania działań proekologicznych w gminach są przepisy m.in.:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Poza obowiązkowymi działaniami wynikającymi z przepisów prawa, gminy mogą wprowadzać dodatkowe inicjatywy. Wśród przykładowych działań mających pozytywny wpływ na środowisko można wskazać:

- angażowanie mieszkańców, m.in. poprzez prowadzenie działań edukacyjnych na terenie gminy – organizacja warsztatów oraz konkursów o tematyce proekologicznej,
- wyodrębnienie w budżecie gminy środków finansowych na realizację projektów klimatyczno-środowiskowych,
- prowadzenie mobilnych punktów odbioru odpadów, np. elektroodpadów,
- prowadzenie bezpłatnych punktów doradztwa energetycznego,
- wykorzystywanie energii odnawialnej do zasilania infrastruktury gminnej,
- ograniczanie strat ciepła poprzez termomodernizację budynków gminnych, modernizację lub wymianę indywidualnych źródeł ciepła,
- zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- wprowadzanie zielonej infrastruktury w mieście (np. zielone dachy, ogrody deszczowe),
- stworzenie systemu ostrzegania i informowania o zagrożeniach związanych ze zmianami klimatu.

W celu adaptacji do zmian klimatu i ograniczenia negatywnych skutków związanych wystąpieniem ulewnych deszczy czy roztopów po dużych opadach śniegu, a także dla zabezpieczenia przeciwpowodziowego i przeciwdziałania suszy należy zwiększać pojemność retencyjną zlewni, w tym m.in. poprzez budowanie zbiorników retencyjnych. Istotna jest także systematyczna konserwacja rowów melioracyjnych oraz działania z zakresu małej retencji obejmujące np. budowę niewielkich zbiorników, oczek wodnych i stawów, ale również zadrzewianie.

Zaplanowane w Programie Ochrony Środowiska zadania mają na celu mitygację oraz adaptację do zmian klimatu i ograniczenie negatywnych skutków tych zmian.

3.3.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska

Zgodnie z przepisem art. 77 z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.) problematykę ochrony środowiska uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązkiem tym ustawodawca objął również organizatorów kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych i środki masowego przekazu, które są obowiązane kształtować pozytywny stosunek społeczeństwa do ochrony środowiska oraz popularyzować zasady tej ochrony w publikacjach i audycjach. Konstytucyjnych podstaw dla realizacji edukacji ekologicznej należy upatrywać w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483) oraz w generalnym obowiązku każdego obywatela do dbałości o stan środowiska, oraz odpowiedzialności za spowodowane przez siebie jego pogorszenie określone w art. 86 Konstytucji RP.

W szkołach na terenie gminy Potęgowo przeprowadzane są m.in.: konkursy ekologiczne, przekazywane są informacje z zakresu ochrony środowiska, zbiórki i utylizacji odpadów czy zajęcia plenerowe. Ponadto, na stronach internetowych zamieszczane są informacje w celu podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców.

Proponowane zadania w zakresie edukacji ekologicznej to:

- kontynuacja konkursów i organizowanie warsztatów edukacyjnych w szkołach w celu zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców,
- kontynuacja akcji informacyjno-edukacyjnych w zakresie właściwego postępowania z odpadami oraz ograniczenia ich powstawania,
- tworzenie ścieżek edukacyjnych na terenie gminy i organizowanie zajęć plenerowych dla dzieci i młodzieży w celu ochrony zasobów przyrodniczych,
- prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych z zakresu gospodarki niskoemisyjnej, odnawialnych źródeł energii oraz walki ze smogiem podczas imprez plenerowych,
- promowanie transportu zbiorowego i rowerowego.

3.3.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska są pojęciem, które zostało zdefiniowane w art. 104 ust. 2 w byłej ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska jako zagrożenie spowodowane gwałtownym zdarzeniem, które nie jest klęską żywiołową, które może wywołać znaczne zniszczenie środowiska lub pogorszenie jego stanu, stwarzające powszechne niebezpieczeństwo dla ludzi i środowiska.

Obecnie pojęcie to nie jest definiowane, chociaż powszechnie w środowisku twierdzi się, że zastąpiło je pojęcie poważnej awarii, zdefiniowane w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.). Rozumiane jest jako zdarzenie, np. emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, których dostanie się do środowiska, prowadzi do natychmiastowego powstania zagrożenia życia, zdrowia ludzi lub środowiska, a także powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jako nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska, a także poważną awarię, należy traktować zdarzenia takie jak: pęknięcie i rozszczelnienie instalacji rurociągów transportowych, wybuch, awarię zbiornika, katastrofę autocysterny lub cysterny kolejowej przewożącej substancję niebezpieczną, awarię obiektów hydrotechnicznych, itp.

Kolejnym aktem prawnym definiującym pojęcie nadzwyczajnych zagrożeń jest ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2057), która definiuje nadzwyczajne zagrożenie jako zdarzenie inne niż pożar i klęska żywiołowa, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub usunięcie skutków, którego nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków. W świetle tej ustawy ochrona przeciwpożarowa polega m.in. na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Zdarzeniem miejscowym nazywane są skażenia obszaru substancjami radioaktywnymi, skażenia niebezpiecznymi substancjami chemicznymi, skażenia chemiczne i biologiczne w wyniku katastrof obiektów hydrotechnicznych.

Poważne zdarzenia mogą również mieć miejsce podczas transportu drogowego i kolejowego substancji niebezpiecznych przez teren gminy, niewłaściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi, magazynowania substancji niebezpiecznych oraz zagrożenia pożarowego. W związku z powyższym, na terenie gminy potencjalne zagrożenia dotyczą zanieczyszczenia powietrza, gruntu oraz wody, co może stanowić poważne zagrożenia dla środowiska i życia ludzi.

Konieczne jest rozwijanie systemów ostrzegania mieszkańców, konserwacja urządzeń infrastruktury energetycznej, modernizacja i budowa infrastruktury uwzględniającej dynamiczne zmiany pogodowe.

3.3.4 Monitoring środowiska

Państwowy monitoring środowiska został powołany ustawą z dnia 20 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2021 poz. 1070 ze zm.) w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska. Stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz zbierania, analizowania, udostępniania wyników badań i oceny elementów środowiska. Jego celem jest systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów,
- występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu oraz w wykonawczych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2020-2025 powstał na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska i obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju oraz innych programów i dokumentów programowych.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030” wykorzystuje i będzie wykorzystywał informacje wytworzone w ramach PMŚ w celu monitorowania skuteczności działań i strategicznego planowania w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Wyniki monitoringu publikowane są w wydawanych co roku raportach o stanie środowiska w województwie pomorskim oraz w rocznych ocenach jakości powietrza w województwie pomorskim.

4. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

4.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska

Na podstawie diagnozy stanu istniejącego oraz zagrożeń środowiska przyrodniczego gminy Potęgowo, zachowując spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym, dla każdego z obszarów interwencji określono kierunki interwencji oraz wyznaczono cele i zadania do realizacji.

W ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele operacyjne i działania ekologiczne, które zostały zaprezentowane w formie tabelarycznej. Harmonogram rzeczowo-finansowy, zaplanowanych w przedmiotowym dokumencie zadań został przedstawiony, zgodnie z Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska (MŚ, Warszawa, 2 września 2015 r.)

Zaplanowane zadania mają na celu poprawę jakości środowiska na terenie gminy Potęgowo. Ich realizacja nie wpłynie negatywnie na obszary chronione. Zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji planowanej do utworzenia infrastruktury nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu czynności zabronionych w odniesieniu do poszczególnych form ochrony przyrody, występujących na tym obszarze. Zadania nie wpłyną w sposób znaczący na populacje siedlisk i gatunków chronionych. Realizacja Programu Ochrony Środowiska nie wpłynie negatywnie na realizację celów ochrony obszarów chronionych. Przedsięwzięcia prowadzone będą na terenach głównie zurbanizowanych. Spodziewane są jedynie krótkoterminowe oddziaływania lub uciążliwości związane z prowadzonymi robotami budowlanymi, które ustaną po ich zakończeniu.

Należy zaznaczyć, że podmioty realizujące poszczególne działania powinny każdorazowo rozpatrywać kwestie ich wpływu na środowisko na kolejnych etapach procesu planistycznego i inwestycyjnego, po doprecyzowaniu lokalizacji, rodzaju i zakresu danego przedsięwzięcia, wpisującego się w założenia niniejszego dokumentu.

Tabela 29. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	Liczba dokumentacji projektowych stworzonych w ramach zadania [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo	0	1	Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO ₂	Rozbudowa sieci ciepłowniczej ul. Kościuszki – dokumentacja projektowa	Gmina Potęgowo	Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba dostarczonych i zamontowanych instalacji fotowoltaicznych na obiekcie hydroforni [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo	0	1		Dostawa i montaż instalacji fotowoltaicznej na terenie hydroforni w Chlewnicy o mocy do 50 kW		Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba wprowadzonych zapisów [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		według potrzeb		Wprowadzanie zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczących lokowania nowych inwestycji budowlanych w zasięgu transportu publicznego, działań związanych z ograniczeniem zużycia energii oraz rozwojem OZE na terenie gminy		Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba przeprowadzonych kontroli [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		wzrost wartości		Prowadzenie kontroli stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym swoją własnością		Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka	
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
		Liczba opracowanych i wdrożonych kampanii edukacyjno-informacyjnych promujących działania na rzecz likwidacji niskiej emisji [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo	0	1		Opracowanie i wdrożenie kampanii edukacyjno-informacyjnej promującej działania na rzecz likwidacji niskiej emisji		Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;	
		Liczba wymienionych źródeł oświetlenia ulicznego na energooszczędne [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		wzrost wartości		Ograniczenie zużycia energii poprzez wymianę źródeł oświetlenia ulicznego na energooszczędne na terenie gminy		Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;	
		Długość zmodernizowanych odcinków sieci elektroenergetycznej [km] Źródło: ENERGA Operator S.A.		wzrost wartości		Modernizacja istniejących odcinków sieci elektroenergetycznej na terenie gminy		Operator energetyczny	Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
		Długość sieci ciepłowniczej [km] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo	4,89	wzrost wartości		Rozbudowa sieci ciepłowniczej na terenie gminy		Gmina Potęgowo	Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba budynków mieszkalnych z wymienionym źródłem spalania [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo	0	90		Wymiana źródeł spalania o niskiej mocy w sektorze komunalno-bytowym (kotły na biomasę spełniające wymagania ekoprojektu 2009/125/EC) 90 budynków mieszkalnych do roku 2027		mieszkańcy	Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Liczba budynków mieszkalnych z wymienionym źródłem spalania [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo	0	70		Wymiana źródeł spalania o niskiej mocy w sektorze komunalno-bytowym (pompy ciepła) 70 budynków mieszkalnych do 2027	Gmina Potęgowo	Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba budynków mieszkalnych z wymienionym źródłem spalania [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo	0	50		Wymiana źródeł spalania o niskiej mocy w sektorze komunalno-bytowym (ogrzewanie elektryczne) 50 budynków mieszkalnych do roku 2027		Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba docieplonych budynków z wymienioną stolarką [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo	0	230		Termomodernizacja: docieplenia budynków i wymiana stolarki w sektorze mieszkalnym (230 budynków)		Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba zmodernizowanych szkół [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo	0	2		Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Łupawie oraz Szkoły Podstawowej w Potęgowie		Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba zmodernizowanych budynków użyteczności publicznej [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		wzrost wartości		Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, w tym Punktów świadczenia usług społecznych		Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Liczba wymienionych źródeł ciepła w obiektach użyteczności publicznej [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		wzrost wartości		Wymiana źródeł ciepła w obiektach użyteczności publicznej		Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba wymienionych źródeł ciepła w obiektach użyteczności publicznej (lokale socjalne i komunalne) [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		wzrost wartości		Wymiana źródeł ciepła w obiektach użyteczności publicznej (lokale socjalne i komunalne)		Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba wyposażonych budynków mieszkalnych [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		wzrost wartości		Wyposażenie budynków mieszkalnych w mikroinstalacje OZE 25 instalacji solarnych o powierzchni średnio 4m ² każda	mieszkańcy	Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba wyposażonych budynków mieszkalnych [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		wzrost wartości		Wyposażenie budynków mieszkalnych w mikroinstalacje OZE 180 instalacji fotowoltaicznych o mocy średnio 6 kW	mieszkańcy	Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba wyposażonych budynków użyteczności publicznej [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		wzrost wartości		Wyposażenie budynków użyteczności publicznej w instalacje OZE	Gmina Potęgowo	Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Liczba wykonanych dokumentacji projektowych [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo	0	1		Miasteczko ruchu drogowego w Potęgowie przy ul. Darżyńskiej – dokumentacja projektowa		Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
ZAGROŻENIE HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	Długość zbudowanych, zmodernizowanych i naprawionych nawierzchni dróg [km] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		wzrost wartości	Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych	Budowa, modernizacja i naprawa nawierzchni dróg ³³	Gmina Potęgowo	Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
GOSPODAROWANIE WODAMI	OSIĄGNIĘCIE LUB UTRZYMANIE DOBREGO STANU WÓD	Liczba prowadzonych ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo	1	1	Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe i przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Potęgowo	Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ	Liczba zbudowanych przepompowni ścieków wraz z kanalizacją [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo	0	1	Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków oraz zapotrzebowania w wodę	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Potęgowo – Budowa przepompowni ścieków w Potęgowie wraz z budową kanalizacji sanitarnej		

³³ Lokalizacja zbudowanych, zmodernizowanych i naprawionych dróg: Chlewnica, Żochowo, Skórowo, Rębowo, droga gminna Łupawa-Dąbrówno, Potęgowo (ulice: Darżyńska, Szeroka, Migdałowa, Różana i Lawendowa).

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Długość zbudowanej kanalizacji sanitarnej w ramach zadania [km] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo	82,0	wzrost wartości		Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Potęgowo – Budowa kanalizacji sanitarnej w Dąbrównie		
		Liczba miejscowości, w których zbudowano nowe ujęcia wody [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo	0	3		Budowa ujęć wody Łupawa, Karznica, Runowo		
		Liczba miejscowości, w których utworzono Programy funkcjonalno-użytkowe dla wodociągu i kanalizacji [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		4		Utworzenie Programu funkcjonalno-użytkowego dla wodociągu i kanalizacji w miejscowościach Runowo, Żychlin, Warcimino osiedle i kolonia, Darżynko		
		Liczba utworzonych programów [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		1		Utworzenie Programu funkcjonalno-użytkowego dla wodociągu w Żochowie		
		Długość sieci wodociągowej [km] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo	86,9	wzrost wartości		Przebudowa wodociągu Skórowo		
		Liczba przeprowadzonych kontroli [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		wzrost wartości		Kontrole nieruchomości na terenach nieskanalizowanych		

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Liczba przeprowadzonych kontroli [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		wzrost wartości		Kontrole nielegalnych podłączeń wód opadowych do kanalizacji sanitarnej		
GLEBY	OCHRONA GLEB PRZED DEGRADACJĄ	Długość zbudowanej kanalizacji deszczowej w ramach zadania [km] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		wzrost wartości	Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją rolniczą	Budowa kanalizacji deszczowej w Potęgowie (ul. Kościuszki)	Gmina Potęgowo	Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
		Długość zbudowanej kanalizacji deszczowej w ramach zadania [km] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		wzrost wartości		Budowa kanalizacji deszczowej w Łupawie		
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Liczba przeprowadzonych kontroli [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		wzrost wartości	Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów	Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach	Gmina Potęgowo	Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
		Masa usuniętego azbestu [kg] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo	190 003	>190 003		Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy		
		Masa odpadów odebranych z terenu gminy [Mg] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		według potrzeb		Odbiór i transport odpadów z terenu gminy		

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Masa zagospodarowanych odpadów [Mg] Liczba prowadzonych Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo	- 1	Według potrzeb 1		Zagospodarowanie odpadów oraz prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych		Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		wzrost wartości		Działania edukacyjne – Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami		Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZACHOWANIE I OCHRONA WALORÓW PRZYRODNICZYCH	Ilość nasadzeń [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		wzrost wartości	Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących	Rewaloryzacja terenów zieleni i nasadzenia roślin	Gmina Potęgowo	Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI I ZAGROŻENIAMI NATURALNYMI	Liczba doposażonych jednostek OSP [szt.] Źródło: Urząd Gminy Potęgowo		2	Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa	Doposażenie jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w gminie Potęgowo (pojazdy, aparatura powietrzna, sprzęt ratowniczy)	Gmina Potęgowo	Brak środków finansowych; Nagle nieprzewidziane zdarzenia;

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 30. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu	
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem			
1	2	4	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Rozbudowa sieci ciepłowniczej ul. Kościuszki – dokumentacja projektowa	Gmina Potęgowo	80 000,00	.	.	.	.	.	.	.	80 000,00	Budżet Gminy		
	Dostawa i montaż instalacji fotowoltaicznej na terenie hydroforni w Chlewnicy o mocy do 50 kW	Gmina Potęgowo	237 040,00	.	.	.	.	.	.	.	237 040,00	Budżet Gminy; Rybacka Lokalna Grupa Działania „Pojezierze Bytowskie”		
	Wprowadzanie zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczących lokowania nowych inwestycji budowlanych w zasięgu transportu publicznego, działań związanych z ograniczeniem zużycia energii oraz rozwojem OZE na terenie gminy	Gmina Potęgowo	42 868,00	Koszty uzależnione od procedury pzp								Powyżej 42 868,00	Budżet Gminy	
	Prowadzenie kontroli stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym swoją własnością	Gmina Potęgowo	Działanie bezkosztowe w ramach prac administracyjnych											

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu	
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem			
1	2	4	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
	Opracowanie i wdrożenie kampanii edukacyjno-informacyjnej promującej działania na rzecz likwidacji niskiej emisji	Gmina Potęgowo		5 000,00					.	.	.	5 000,00	Budżet Gminy	
	Ograniczenie zużycia energii poprzez wymianę źródeł oświetlenia ulicznego na energooszczędne na terenie gminy	Gmina Potęgowo	100 000,00	.	.	.	.	.	.	.	.	100 000,00	Budżet Gminy	
	Modernizacja istniejących odcinków sieci elektroenergetycznej na terenie gminy	ENERGA Operator S.A.	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	ENERGA Operator S.A.	
	Rozbudowa sieci ciepłowniczej na terenie gminy	Gmina Potęgowo		1 000 000,00					.	.	.	1 000 000,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne: RPO, POiIŚ, NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz inne środki krajowe	
	Wymiana źródeł spalania o niskiej mocy w sektorze komunalno-bytowym (kotły na biomasę spełniające wymagania ekoprojektu 2009/125/EC) 90 budynków mieszkalnych do roku 2027	mieszkańcy		1 350 000,00					.	.	.	1 350 000,00	Budżet Gminy, środki w ramach programu NFOŚiGW Czyste Powietrze, środki własne, RPO	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem		
1	2	4	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Wymiana źródeł spalania o niskiej mocy w sektorze komunalno-bytowym (pompy ciepła) 70 budynków mieszkalnych do 2027	mieszkańcy		1 470 000,00							1 470 000,00	Budżet Gminy, środki w ramach programu NFOŚiGW Czyste Powietrze, RPO, środki własne	
	Wymiana źródeł spalania o niskiej mocy w sektorze komunalno-bytowym (ogrzewanie elektryczne) 50 budynków mieszkalnych do roku 2027	mieszkańcy		600 000,00							600 000,00	Budżet Gminy; Środki w ramach programu NFOŚiGW Czyste Powietrze, RPO, środki własne	
	Termomodernizacja: docieplenia budynków i wymiana stolarki w sektorze mieszkalnym (230 budynków)	Gmina Potęgowo		6 900 000,00							6 900 000,00	środki w ramach programu NFOŚiGW Czyste Powietrze, RPO, środki własne	
	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Łupawie oraz Szkoły Podstawowej w Potęgowie	Gmina Potęgowo	1 927 722,6 ¹								1 927 722,6 ^{1,34}	Budżet Gminy; środki zewnętrzne	

³⁴ Czas realizacji zadania to lata 2021-2023, łączny koszt inwestycji wynosi 4 980 618,37 zł.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu	
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem			
1	2	4	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, w tym Punktów świadczenia usług społecznych	Gmina Potęgowo		100 000,00					.	.	.	100 000,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne: RPO, POiIŚ, NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz inne środki krajowe	
	Wymiana źródeł ciepła w obiektach użyteczności publicznej	Gmina Potęgowo		954 000,00					.	.	.	954 000,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne: RPO, POiIŚ, NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz inne środki krajowe	
	Wymiana źródeł ciepła w obiektach użyteczności publicznej (lokale socjalne i komunalne)	Gmina Potęgowo		1 000 000,00					.	.	.	1 000 000,00	Budżet Gminy, środki zewnętrzne: RPO, POiIŚ, NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz inne środki krajowe	
	Wyposażenie budynków mieszkalnych w mikroinstalacje OZE 25 instalacji solarnych o powierzchni średnio 4m ² każda	mieszkańcy		280 000,00					.	.	.	280 000,00	Budżet Gminy, środki w ramach RPO, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki własne	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu	
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem			
1	2	4	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
	Wyposażenie budynków mieszkalnych w mikroinstalacje OZE 180 instalacji fotowoltaicznych o mocy średnio 6 kW	mieszkańcy		3 960 000,00					.	.	.	3 960 000,00	Budżet Gminy, środki w ramach RPO, NFOŚiGW, WFOŚiGW, środki własne	
	Wyposażenie budynków użyteczności publicznej w instalacje OZE	Gmina Potęgowo		500 000,00					.	.	.	500 000,00	Budżet Gminy, środki w ramach RPO, NFOŚiGW, WFOŚiGW	
	Miasteczko ruchu drogowego w Potęgowie przy ul. Darzyńskiej – dokumentacja projektowa	Gmina Potęgowo	15 700,00	.	.	.	.	.	.	.	.	15 700,00	Budżet Gminy	
ZAGROŻENIE HAŁASEM	Budowa, modernizacja i naprawa nawierzchni dróg	Gmina Potęgowo	8 040 070,66	3 729 838,73	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00	12 969 909,39	Budżet Gminy; środki zewnętrzne		
GOSPODAROWANE WODAMI	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe i przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Potęgowo	Działanie bezkosztowe w ramach prac administracyjnych											

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu	
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem			
1	2	4	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Potęgowo – Budowa przepompowni ścieków w Potęgowie wraz z budową kanalizacji sanitarnej	Gmina Potęgowo	64 982,87	.	.	.	.	.	.	.	64 982,87 ³⁵	Budżet Gminy; środki zewnętrzne		
	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Potęgowo – Budowa kanalizacji sanitarnej w Dąbrównie	Gmina Potęgowo	2 246 080,00	.	.	.	.	.	.	.	2 246 080,00 ³⁶	Budżet Gminy; środki zewnętrzne		
	Budowa ujęć wody Łupawa, Karznica, Runowo	Gmina Potęgowo	3 690,00 ³⁷	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	3 690,00	Budżet Gminy	
	Utworzenie Programu funkcjonalno-użytkowego dla wodociągu i kanalizacji w miejscowościach Runowo, Żychlin, Warcimino osiedle i kolonia, Darżynko	Gmina Potęgowo	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	Budżet Gminy	

³⁵ Czas realizacji zadania to lata 2021-2023, łączny koszt inwestycji wynosi 809 386,00 zł.

³⁶ Czas realizacji zadania to lata 2021-2023, łączny koszt inwestycji wynosi 3 342 157,00 zł.

³⁷ Kwota dokumentacji projektowej dla budowy ujęcia wody w Łupawie.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu	
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem			
1	2	4	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
	Utworzenie Programu funkcjonalno-użytkowego dla wodociągu w Żochowie	Gmina Potęgowo	pd	pd	pd	pd	pd	pd	pd	pd	pd	pd	Budżet Gminy	
	Przebudowa wodociągu Skórowo	Gmina Potęgowo	pd	pd	pd	pd	pd	pd	pd	pd	pd	pd	Budżet Gminy	
	Kontrole nieruchomości na terenach nieskanalizowanych	Gmina Potęgowo	Działanie bezkosztowe w ramach prac administracyjnych											
	Kontrole nielegalnych podłączeń wód opadowych do kanalizacji sanitarnej	Zakład Usług Publicznych w Potęgowie	Działanie bezkosztowe w ramach prac administracyjnych											
GLEBY	Budowa kanalizacji deszczowej w Potęgowie (ul. Kościuszki)	Gmina Potęgowo	pd	pd	pd	pd	pd	pd	pd	pd	pd	pd	Budżet Gminy	
	Budowa kanalizacji deszczowej w Łupawie	Gmina Potęgowo	pd	pd	pd	pd	pd	pd	pd	pd	pd	pd	Budżet Gminy	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu	
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem			
1	2	4	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach	Gmina Potęgowo	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	Budżet Gminy		
	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy	Gmina Potęgowo	11 750,00	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	11 750,00	WFOŚiGW w Gdańsku; środki własne	
	Odbiór i transport odpadów z terenu gminy	Gmina Potęgowo	945 397,44	bd	bd	bd	bd	bd	bd	Bd	bd	945 397,44	Budżet Gminy	
	Zagospodarowanie odpadów oraz prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	Gmina Potęgowo	765 995,40	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	765 995,40	Budżet Gminy	
	Działania edukacyjne – Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami	Gmina Potęgowo	Działanie bez kosztowe w ramach prac administracyjnych											
ZASOBY PRZYRODNICZE	Rewaloryzacja terenów zieleni i nasadzenia roślin	Gmina Potęgowo	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	Budżet Gminy		

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Razem		
1	2	4	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Doposażenie jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w gminie Potęgowo (pojazdy, aparatura powietrzna, sprzęt ratowniczy)	Gmina Potęgowo	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	Budżet Gminy	

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 31. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrymania standardów emisyjnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Prowadzenie monitoring natężenia pól elektromagnetycznych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Kontrola pozwoleń wodno-prawnych	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących	-
6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Kontrola i ograniczenie nielegalnej eksploatacji kopalni	Okręgowy Urząd Górniczy (OUG)	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, Środki własne OUG	-
7.	GLEBY	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Właściciele gospodarstw rolnych	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących	-
8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Prowadzenie i monitorowanie bazy danych azbestu i PCB	Urząd Marszałkowski	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, fundusze zewnętrzne	-
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Monitorowanie i kontrolowanie podmiotów korzystających ze środowiska	GIOŚ, RDOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Prowadzenie kontroli na terenach zakładów przemysłowych	GIOŚ, Powiatowa Państwowa Straż Pożarna	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ	-

Źródło: Opracowanie własne

4.2 Instrumenty realizacji programu

Realizacja zagadnień ochrony środowiska przyrodniczego w polskim porządku prawnym opiera się na bogatym zasobie aktów prawnych regulujących tę materię, wśród których kluczowymi są: prawo ochrony środowiska, prawo wodne, ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o odpadach, prawo geologiczne i górnictwo oraz prawo budowlane.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 będzie realizowany w oparciu o instrumenty, które można podzielić na prawne, finansowe, społeczne i strukturalne.

Do instrumentów prawnych zalicza się przede wszystkim wydawane decyzje i pozwolenia. Do kompetencji wójta należy m.in. wydawanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego czy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Działania przewidziane do realizacji w ramach przedmiotowego Programu mogą wymagać również uzyskania innych decyzji lub pozwoleń, np. pozwolenia na budowę, które wydaje starosta czy pozwolenia wodnoprawnego, które w zależności od rodzaju inwestycji wydaje: dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich lub minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

Do instrumentów finansowych, poza opłatami i administracyjnymi karami pieniężnymi, należy zaliczyć środki finansowe na realizację poszczególnych działań określonych w Programie. Planowane działania będą wdrażane z wykorzystaniem środków własnych gminy (w ramach budżetu Gminy Potęgowo), ale również w oparciu o środki zewnętrzne, w tym dotacje i pożyczki z funduszy krajowych, europejskich czy norweskich. Część zadań będzie realizowana przez jednostki organizacyjne Gminy w ramach ich budżetów, ale także przez indywidualnych mieszkańców. Ponadto w Programie uwzględnione zostały zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne, które będą pokrywać koszty zadań zgodnie z planem swoich budżetów.

Najważniejszym instrumentem społecznym realizacji Programu jest edukacja ekologiczna, w tym organizowanie konkursów, warsztatów czy kampanii informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców. Innym instrumentem społecznym są również postępowania prowadzone z udziałem społeczeństwa oraz konsultacje społeczne, w ramach których można zgłaszać uwagi i sugestie do projektów dokumentów strategicznych i programów, jak również planowanych inwestycji.

Do kolejnych instrumentów – strukturalnych zalicza się strategie i programy realizowane na szczeblu gminnym, w ramach których określone są kierunki działań z zakresu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.

5. System realizacji programu ochrony środowiska

5.1 Zarządzanie ochroną środowiska w gminie Potęgowo

Dla każdego z zaplanowanych zadań określono podmiot odpowiedzialny za jego realizację. Poza działaniami bezpośrednio realizowanymi przez Gminę Potęgowo, uwzględniono zadania jej jednostek organizacyjnych. W Programie określone zostały również zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne.

Z punktu widzenia realizacji poszczególnych zadań we wdrażaniu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 udział będą brały:

- podmioty odpowiedzialne za realizację planowanych w ramach Programu zadań (Gmina Potęgowo, Zakład Usług Publiczny w Potęgowie, ENERGA Operator S.A.),
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań monitorowanych (GIOŚ, WIOŚ, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, RDOŚ i Powiatowa Państwowa Straż Pożarna).

Ponadto do grupy podmiotów kształtujących społeczne wsparcie wdrażania Programu Ochrony Środowiska należą:

- lokalne media (w zakresie informowania i promocji działań prośrodowiskowych),
- szkoły (w zakresie edukacji ekologicznej),
- organizacje pozarządowe (współdział w realizacji zadań i kształtowania postaw ekologicznych).

Bezpośrednio organem odpowiedzialnym za realizację zapisów Programu jest Wójt Gminy Potęgowo.

5.2 Monitoring programu ochrony środowiska

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.), organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać, co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia na posiedzeniach rady gminy, a następnie przekazuje organowi wykonawczemu powiatu. Wskazane jest, by ewentualne korekty programu ochrony środowiska były wprowadzane w drodze uchwały.

Pierwszy raport z wykonania przedmiotowego „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030” powinien zostać przygotowany z lat 2023-2024 następny z lat 2025-2026, itd.

W związku z powyższym, podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu obejmują sporządzanie co dwa lata raportu oceniającego postęp wdrażania tegoż programu, którego przykładowa formuła powinna zawierać:

- ocenę efektywności wykonania zadań,
- ocenę aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- ocenę stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę niezbędnych modyfikacji programu.

Po sporządzeniu raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030, Wójt Gminy Potęgowo przedstawi efekty podjętych działań Radzie Gminy Potęgowo, a następnie przekaże do informacji raport Zarządowi Powiatu Słupskiego.

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które powinny zostać zweryfikowane w trakcie oceny stopnia realizacji zaplanowanych zadań.

Tabela 32. Propozycje wskaźników monitorowania celów

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik	Wartość docelowa	Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa		
1	2	3	4	5
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	Liczba dokumentacji projektowych stworzonych w ramach zadania [szt.]	1	Zmniejszenie zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza
		Liczba dostarczonych i zamontowanych instalacji fotowoltaicznych na obiekcie hydroforni [szt.]	1	
		Liczba wprowadzonych zapisów [szt.]	według potrzeb	
		Liczba przeprowadzonych kontroli [szt.]	wzrost wartości	
		Liczba opracowanych i wdrożonych kampanii edukacyjno-informacyjnych promujących działania na rzecz likwidacji niskiej emisji [szt.]	1	
		Liczba wymienionych źródeł oświetlenia ulicznego na energooszczędne [szt.]	wzrost wartości	
		Długość zmodernizowanych odcinków sieci elektroenergetycznej [km]	wzrost wartości	
		Długość sieci ciepłowniczej [km]	wzrost wartości	
		Liczba budynków mieszkalnych z wymienionym źródłem spalania [szt.]	90	
		Liczba budynków mieszkalnych z wymienionym źródłem spalania [szt.]	70	
		Liczba budynków mieszkalnych z wymienionym źródłem spalania [szt.]	50	
		Liczba docieplonych budynków z wymienioną stolarką [szt.]	230	
		Liczba zmodernizowanych szkół [szt.]	2	
		Liczba zmodernizowanych budynków użyteczności publicznej [szt.]	wzrost wartości	
		Liczba wymienionych źródeł ciepła w obiektach użyteczności publicznej [szt.]	wzrost wartości	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik	Wartość docelowa	Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa		
1	2	3	4	5
		Liczba wymienionych źródeł ciepła w obiektach użyteczności publicznej (lokale socjalne i komunalne) [szt.]	wzrost wartości	
		Liczba wyposażonych budynków mieszkalnych [szt.]	wzrost wartości	
		Liczba wyposażonych budynków mieszkalnych [szt.]	wzrost wartości	
		Liczba wyposażonych budynków użyteczności publicznej [szt.]	wzrost wartości	
		Liczba wykonanych dokumentacji projektowych [szt.]	1	
ZAGROŻENIE HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	Długość zbudowanych, zmodernizowanych i naprawionych nawierzchni dróg [km]	wzrost wartości	Wyniki przeprowadzonych badań hałasu
GOSPODAROWANIE WODAMI	OŚIĄGNIĘCIE LUB UTRZYMANIE DOBREGO STANU WÓD	Liczba prowadzonych ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	1	Wyniki badanych JCWP i JCWPd
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ	Liczba zbudowanych przepompowni ścieków wraz z kanalizacją [szt.]	1	Stopień rozbudowania i zmodernizowania infrastruktury wodno-ściekowej
		Długość zbudowanej kanalizacji sanitarnej w ramach zadania [km]	wzrost wartości	
		Liczba miejscowości, w których zbudowano nowe ujęcia wody [szt.]	3	
		Liczba miejscowości, w których utworzono Programy funkcjonalno-użytkowe dla wodociągu i kanalizacji [szt.]	4	
		Liczba utworzonych programów [szt.]	1	
		Długość sieci wodociągowej [km]	wzrost wartości	
		Liczba przeprowadzonych kontroli [szt.]	wzrost wartości	
		Liczba przeprowadzonych kontroli [szt.]	wzrost wartości	
		Liczba wykonanych dokumentacji projektowych [szt.]	1	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik	Wartość docelowa	Wskaźnik monitorowania celu
		Nazwa		
1	2	3	4	5
		Długość zbudowanej kanalizacji deszczowej w ramach zadania [km]	wzrost wartości	
GLEBY	OCHRONA GLEB PRZED DEGRADACJĄ	Długość zbudowanej kanalizacji deszczowej w ramach zadania [km]	wzrost wartości	Wyniki przeprowadzonych badań gleb
		Liczba przeprowadzonych kontroli [szt.]	wzrost wartości	
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Masa usuniętego azbestu [kg]	>190 003	Ilość wyrobów azbestowych na terenie gminy Osiągnięte poziomy recyklingowe
		Masa odpadów odebranych z terenu gminy [Mg]	według potrzeb	
		Masa zagospodarowanych odpadów [Mg] Liczba prowadzonych Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych [szt.]	Według potrzeb 1	
		Liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych [szt.]	wzrost wartości	
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZACHOWANIE I OCHRONA WALORÓW PRZYRODNICZYCH	Ilość nasadzeń [szt.]	wzrost wartości	Powierzchnia obszarów leśnych na terenie gminy
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI I ZAGROŻENIAMI NATURALNYMI	Liczba doposażonych jednostek OSP [szt.]	2	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne

6. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

W niniejszej tabeli została opisana zgodność z dokumentami strategicznymi i programowymi. Przedstawiono akty prawne przyjmujące dane dokumenty czy programy, wyznaczone w nich kierunki działań/ działania odnoszące się do ochrony środowiska oraz wykazana została zgodność Programu ochrony środowiska dla Gminy Potęgowo z tymi dokumentami/programami poprzez przedstawienie celów środowiskowych/ kierunków działań, które są spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym, czy programie.

Tabela 33. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.	<p>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Energia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju; — Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej; <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów <i>Strategii</i> – Środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód; — Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego; — Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi; — Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂ <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków oraz zapotrzebowania w wodę <p>Cel: Ochrona gleb przed degradacją</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją rolniczą <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p>

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
<p>Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)</p>	<p>Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, tzw.SPA2020 w dniu 29.10.2013 r.</p>	<p>Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. <p>Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu; <p>Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie); <p>Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂ <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczenia ich wpływu 	
Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24 października 2014 r.	<p>Cel: Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990;</p> <p>Cel: Zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel: Poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.	<p>Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód; — Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu; 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂ <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków oraz zapotrzebowania w wodę <p>Cel: Ochrona gleb przed degradacją</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją rolniczą

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>— Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;</p> <p>— Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji;</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska;</p> <p>— Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.</p>	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <p>— Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów</p> <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <p>— Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących</p> <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <p>— Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa</p>
<p>Polityka energetyczna Polski do 2030 roku</p>	<p>Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r.)</p>	<p>Cel: dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną;</p> <p>Cel: konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15,</p> <p>Cel: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,</p> <p>Cel: zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii,</p> <p>Cel: wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂</p>

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>Cel: ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,</p> <p>Cel: ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,</p> <p>Cel: ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,</p> <p>Cel: minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszerze wykorzystanie ich w gospodarce,</p> <p>Cel: zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.</p>	
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M.P. z 2021 r. poz. 264)	<p>Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji;</p> <p>Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂</p>
Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030	Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030"	<p>Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym:</p> <p>Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂</p> <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <p>— Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych</p>
Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030	Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14 grudnia	Cel szczegółowy: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	2020 r. (M.P. 2020 poz. 1060)		<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1150)	<p>Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; — Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂ <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków oraz zapotrzebowania w wodę <p>Cel: Ochrona gleb przed degradacją</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją rolniczą <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
Strategia Rozwoju Kapitału społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. (M.P. z 2020 r. poz. 1060)	<p>Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:</p> <p>Kierunek interwencji 1.2. – rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Uchwała nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054)	Kierunek interwencji: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.	<p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)	Komunikat Ministra Środowiska z dnia 17 września 2015 r. w sprawie Krajowego Programu Ochrony Powietrza	<p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia; — Osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju, — likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii; — budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych; — zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych. 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”	Rada Ministrów 5 maja 2022 r. przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK.	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona	Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	— Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków oraz zapotrzebowania w wodę
Program wodno-środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — niepogarszanie stanu części wód, — osiągnięcie dobrego stan wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, — spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie), — zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji. 	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków oraz zapotrzebowania w wodę
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu wód, — zapobieganie lub ograniczenie wprowadzania zanieczyszczeń do wód, 	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p>

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także równowagi między poborem, a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan. 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków oraz zapotrzebowania w wodę
Plany zarządzania ryzykiem powodziowym	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły	<p>Cel główny: Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel szczegółowy: utrzymanie oraz zwiększenie istniejącej zdolności retencyjnej zlewni w regionie wodnym, — Cel szczegółowy: wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, — Cel szczegółowy: określenie warunków możliwego zagospodarowania obszarów chronionych obwałowaniami, — Cel szczegółowy: unikanie wzrostu oraz określenie warunków zagospodarowania na obszarach o niskim (Q0,2%) prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi; <p>Cel główny: obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel szczegółowy: ograniczenie istniejącego zagrożenia powodziowego, — Cel szczegółowy: ograniczenie istniejącego zagospodarowania, — Cel szczegółowy: ograniczenie wrażliwości obiektów i społeczności na zagrożenie powodziowe; <p>Cel główny: Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel szczegółowy: doskonalenie prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych, 	<p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Cel szczegółowy: doskonalenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych na powódź, — Cel szczegółowy: doskonalenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi, — Cel szczegółowy: wdrożenie i doskonalenie skuteczności analiz popowodziowych, — Cel szczegółowy: budowa instrumentów prawnych i finansowych zniechęcających lub skłaniających do określonych zachowań zwiększających bezpieczeństwo powodziowe, — Cel szczegółowy: budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia i ryzyka powodziowego. 	
Strategia rozwoju Województwa Pomorskiego 2030	Uchwała nr 376/XXXI/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 roku	<p>Cel strategiczny: 1. Trwałe Bezpieczeństwo:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 1.1: Bezpieczeństwo środowiskowe, — Cel operacyjny 1.2: Bezpieczeństwo energetyczne. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂ <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p>

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków oraz zapotrzebowania w wodę Cel: Ochrona gleb przed degradacją — Kierunek interwencji: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją rolniczą Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030	Uchwała nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r.	<p>Cel polityki przestrzennego zagospodarowania województwa</p> <p>1. C.1. Wysoka jakość przestrzeni zamieszkania i pracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — K.1.2 Kształtowanie wysokiej jakości środowiska mieszkaniowego, — K.1.4. Zapobieganie i ograniczanie skutków powodzi oraz innych zagrożeń naturalnych zamieszkania i pracy. <p>Cel polityki przestrzennego zagospodarowania województwa</p> <p>2. C.2. Konkurencyjna oraz wielofunkcyjna przestrzeń gospodarcza i bezpieczeństwo:</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂ Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — K.2.1. Efektywne i bezpieczne wykorzystanie zasobów przestrzeni przez gospodarkę, — K.2.3. Wzmacnianie całorocznej i atrakcyjnej oferty turystycznej w oparciu o zasoby i walory przyrodniczo-kulturowe, krajobrazowe i funkcje metropolitalne, — K.2.4. Kształtowanie racjonalnej struktury przestrzennej sieci transportowej, — K.2.5. Zwiększanie stopnia bezpieczeństwa energetycznego i sprawności systemów produkcji, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej i ciepłej, gazu, ropy naftowej oraz produktów ropopochodnych. <p>Cel polityki przestrzennego zagospodarowania województwa</p> <p>3. C.3. Zachowane zasoby i walory środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — K.3.1. Zachowanie i odtwarzanie zasobów środowiska przyrodniczego i jego spójności, — K.3.3. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń środowiska. <p>Cel polityki przestrzennego zagospodarowania województwa</p> <p>4. C.4. Uruchomione potencjały rozwojowe obszarów funkcjonalnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — K.4.3. Wykorzystanie potencjału rozwojowego związanego ze szczególnymi walorami przyrodniczo-kulturowymi i krajobrazowymi. 	<p>substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody</p> <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących
<p>Program ochrony środowiska dla Województwa Pomorskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025</p>	<p>Uchwała nr 461/XLIII/18 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 lutego 2018 r.</p>	<p>Cel: Poprawa stanu jakości powietrza</p> <p>Kierunek interwencji: Osiągnięcie poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń powietrza: pyłu PM10 i pyłu PM2,5; osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)pirenu</p> <p>Kierunek interwencji: Działalność kontrolno-pomiarowa</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>Kierunek interwencji: Rozwój energetyki odnawialnej</p> <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <p>Kierunek interwencji: Właściwy klimat akustyczny dla mieszkańców województwa</p> <p>Cel: Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń</p> <p>Kierunek interwencji: Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych</p> <p>Cel: Czyste wody i bezpieczeństwo przeciwpowodziowe</p> <p>Kierunek interwencji: Dobra jakość wód powierzchniowych, podziemnych</p> <p>Kierunek interwencji: Ochrona przed powodzią</p> <p>Cel: Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa</p> <p>Kierunek interwencji: Zapewnienie i poprawa dostępu do czystej wody</p> <p>Kierunek interwencji: Poprawa jakości wody</p> <p>Kierunek interwencji: Rozwój infrastruktury technicznej wodno- ściekowej</p> <p>Cel: Racjonalna gospodarka odpadami</p> <p>Kierunek interwencji: Selektywne zbieranie i zapobieganie powstawaniu odpadów</p> <p>Cel: Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej</p> <p>Kierunek interwencji: Ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów cennych przyrodniczo</p> <p>Kierunek interwencji: Zachowanie lub przywracanie właściwego stanu siedlisk i gatunków</p> <p>Kierunek interwencji: Ochrona krajobrazu</p> <p>Cel: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych dla ludzi i środowiska oraz minimalizacja ich skutków</p>	<p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <p>— Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych</p> <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody</p> <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <p>— Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków oraz zapotrzebowania w wodę</p> <p>Cel: Ochrona gleb przed degradacją</p> <p>— Kierunek interwencji: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją rolniczą</p> <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <p>— Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów</p> <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <p>— Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących</p> <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <p>— Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa</p>

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie wystąpieniu awarii instalacji przemysłowych, minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii dla ludzi i środowiska	
Program ochrony powietrza dla strefy pomorskiej	<p>Uchwała nr 414/XXXIV/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 czerwca 2021 r. zmieniająca uchwałę Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu;</p> <p>Uchwała nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu;</p> <p>Uchwała nr 158/XIII/15 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2015 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy</p>	Głównym celem sporządzania i wdrażania Programów Ochrony Powietrza jest przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza, a przez to poprawa warunków życia mieszkańców, podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w strefie. Programy Ochrony Powietrza wpływają na poprawę jakości powietrza i zwracają uwagę na przekroczenie poziomów dopuszczalnych różnych substancji w województwie.	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂</p>

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	pomorskiej na lata 2015-2020 z perspektywą na lata następne określony ze względu na przekroczenia dopuszczalnego poziomu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM _{2,5} ;		
Plan gospodarki odpadami Województwa Pomorskiego 2022	Uchwała nr 321/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 roku w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022	Cele w zakresie gospodarki odpadami w województwie pomorskim opracowane zostały zgodnie z KPGO 2022 i obowiązującymi przepisami prawnymi, w podziale na poszczególne grupy odpadów. Termin realizacji przyjętych celów określono na lata 2017-2022, w dłuższej perspektywie (2023-2030) przewiduje się kontynuację realizacji celów krótkoterminowych. Uwzględniają one hierarchię podstepowania z odpadami, tj. zapobieganie powstawaniu odpadów, przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne procesy odzysku, unieszkodliwianie.	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów
Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla województwa pomorskiego	Uchwała nr 1283/172/08 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 23 grudnia 2008 roku	Celem nadrzędnym programu jest wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców województwa spowodowanych azbestem oraz likwidacja negatywnego oddziaływania azbestu na środowisko. Cele do osiągnięcia w perspektywie długookresowej (2023-2032): — Budowa nowych kwater do składowania odpadów azbestowych, stosownie do potrzeb, — Bezpieczne usunięcie ok. 55% ilości wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwienie odpadów.	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów
Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Słupskiego na lata 2023-2030	Uchwała nr L/483/2022 Rady Powiatu Słupskiego z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia programu rozwoju pn. "Strategia Rozwoju	Cel strategiczny 1: Zewnętrzna i wewnętrzna dostępność powiatu oraz mobilność mieszkańców „Powiat dostępny” — Cel operacyjny 1.1 – Infrastruktura transportowa	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	Społeczno-Gospodarczego Powiatu Słupskiego na lata 2023-2030"	<p>Cel strategiczny 4: Zachowanie i polepszanie stanu środowiska naturalnego oraz przeciwdziałanie zmianom klimatycznym „Powiat przyjazny środowisku”</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 4.1 – Struktury administracyjne przyjazne środowisku — Cel operacyjny 4.2 – Zadbane środowisko 	<p>energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂</p> <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków oraz zapotrzebowania w wodę <p>Cel: Ochrona gleb przed degradacją</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją rolniczą <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
<p>Program ochrony środowiska dla Powiatu Słupskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027</p>	<p>Uchwała nr XIX/188/2020 Rady Powiatu Słupskiego z dnia 30 czerwca 2020 r.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza do osiągnięcia poziomów wymaganych przepisami prawa, spełnianie standardów emisyjnych z instalacji oraz promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii,</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza m.in. poprzez przejście na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach — Kierunek interwencji: Rozwój i modernizacja transportu zbiorowego w kierunku transportu przyjaznego dla środowiska; wspieranie ekologicznych form transportu – budowa ścieżek rowerowych Kierunek interwencji: Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami Kierunek interwencji: Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia budynków i dróg publicznych <p>Cel: Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców powiatu ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona przed hałasem — Kierunek interwencji: Zmniejszenie hałasu <p>Cel: Stała kontrola potencjalnych źródeł pól elektromagnetycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niekorzystnego oddziaływania pól elektromagnetycznych <p>Cel: System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂ <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków oraz zapotrzebowania w wodę <p>Cel: Ochrona gleb przed degradacją</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją rolniczą <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego, minimalizacja ryzyka powodziowego — Kierunek interwencji: Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych <p>Cel: Bieżąca modernizacja infrastruktury związanej z gospodarką wodno – ściekową</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki — Kierunek interwencji: Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych — Kierunek interwencji: Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu <p>Cel: Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling i inne metody odzysku oraz wdrożenie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego na ich selektywnym zbieraniu i termicznym przekształcaniu pozostałych odpadów palnych z odzyskiem energii.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Racjonalna gospodarka odpadami <p>Cel: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona krajobrazu, różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów <p>Cel: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków</p>	<p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<p>— Kierunek interwencji: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii</p>	
Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Potęgowo	Uchwała nr LV/525/2022 Rady Gminy Potęgowo z dnia 16 grudnia 2022 roku w sprawie uchwalenia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Potęgowo”	<p>Celem nadrzędnym Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Potęgowo jest poprawa warunków życia mieszkańców wraz z rozwojem gospodarczym Gminy Potęgowo przy założeniu niskoemisyjności realizowanych działań. Pozostałymi celami opracowania jest wyznaczenie działań strategicznych i szczegółowych, których realizacja przybliży Gminę Potęgowo do:</p> <ul style="list-style-type: none"> — osiągnięcia celów określonych w polityce klimatyczno-energetycznej, do roku 2027 względem roku bazowego, tj.: <ul style="list-style-type: none"> – redukcji zużycia energii finalnej o 10,22 % do roku 2027, – zwiększenia udziału energii pochodzącej z źródeł odnawialnych do 51,59 % do roku 2027, – redukcji emisji dwutlenku węgla o 20,89 % do roku 2027, — redukcji emisji tlenku siarki (IV) SO₂ o 30,68 %, tlenków azotu NOX o 12,23 %, pyłu PM₁₀ o 36,35 %, pyłu PM_{2,5} o 35,30 % oraz benzo(a)pirenu o 33,57 % względem roku bazowego 2002. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂
Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Potęgowo	Uchwała nr LV/524/2022 Rady Gminy Potęgowo z dnia 16 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Potęgowo”	<p>Celem opracowania jest analiza aktualnych potrzeb energetycznych i sposobu ich zaspokajania na terenie gminy, określenie przyszłego zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe oraz wskazanie źródeł pokrycia zapotrzebowania energii do 2030 roku, z uwzględnieniem planowanego rozwoju gminy.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO₂

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Potęgowo na lata 2014-2032	Uchwała nr VIII/33/2015 Rady Gminy Potęgowo z dnia 30 marca 2015 roku w sprawie uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Potęgowo na lata 2014-2032”	Nadrzędnym długoterminowym celem jest wyeliminowanie szkodliwego wpływu i negatywnych dla zdrowia skutków spowodowanych azbestem u mieszkańców Gminy Potęgowo oraz likwidacja negatywnego oddziaływania azbestu na środowisko naturalne	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Potęgowo 2022	Uchwała nr L/469/2022 Rady Gminy Potęgowo z dnia 4 sierpnia 2022 r. w sprawie przyjęcia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Potęgowo 2022”	Strategiczne cele rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy Potęgowo stanowią: — korelacja wszelkich działań rozwojowych związanych z kształtowaniem zagospodarowania przestrzennego, podejmowanych na obszarze gminy, — zrównoważone wykorzystanie istniejących zasobów dla rozwoju gminy, — tworzenie sprawnie i zgodnie funkcjonującej struktury przestrzennej złożonej z terenów przyrodniczych, terenów rolniczych oraz terenów zabudowanych, — stworzenie warunków dla podniesienia standardu życia ludności na obszarze gminy, — zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego, — ochrona i zachowanie najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego na obszarze gminy, — zachowanie i ekspozycja walorów dziedzictwa kulturowego na obszarze gminy, — zachowanie i ekspozycja walorów krajobrazu kulturowego i naturalnego gminy	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego — Kierunek interwencji: Zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji CO ₂ Cel: Poprawa klimatu akustycznego — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód — Kierunek interwencji: Zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej — Kierunek interwencji: Poprawa stanu infrastruktury oczyszczania ścieków oraz zapotrzebowania w wodę Cel: Ochrona gleb przed degradacją — Kierunek interwencji: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją rolniczą

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo na lata 2023-2026 z perspektywą na lata 2027-2030 spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa

Źródło: Opracowanie własne

7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Opracowanie gminnego programu ochrony środowiska wynika z ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.).

Program ochrony środowiska jest dokumentem strategicznym odnoszącym się do aspektów środowiskowych. Dokument ten określa i systematyzuje działania niezbędne do poprawy jakości życia i stanu środowiska na terenie gminy Potęgowo oraz przyczynia się do zapewniania jej zrównoważonego rozwoju.

Gmina Potęgowo jest gminą wiejską, położoną w powiecie słupskim, w województwie pomorskim. Większość obszaru gminy stanowią użytki rolne.

Na terenie gminy Potęgowo występują liczne formy ochrony przyrody. Są to:

- rezerwat przyrody Grodzisko Runowo,
- Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Lęborskich,
- stanowiska dokumentacyjne: Oz Grapice oraz Wyrabisko Wieliszewo,
- obszar natura 2000 – Dolina Łupawy,
- pomniki przyrody,
- użytki ekologiczne.

Układ drogowy na terenie gminy Potęgowo tworzą:

- droga krajowa nr 6 (relacja Kołbaskowo-Rusocin), która stanowi odcinek trasy europejskiej E28,
- droga wojewódzka nr 211 (relacja Żukowo-Nowa Dąbrowa),
- drogi powiatowe oraz drogi gminne i wewnętrzne.

Długość dróg gminnych wynosi 56,5138 km.

Obszar gminy wyposażony jest w sieć wodociągową i kanalizacyjną, których stan można uznać za dobry. Budynki ogrzewane są za pomocą indywidualnych kotłowni zasilanych głównie olejem opałowym oraz węglem. Na terenie gminy funkcjonuje uporządkowany system gospodarki odpadami.

Gmina Potęgowo posiada sieć ciepłowniczą wykorzystującą ciepło uwalniane przez Elektrownię Biogazową. W jej skład wchodzi 43 węzły ciepłownicze, w tym 8 w obiektach użyteczności publicznej (Urząd Gminy Potęgowo, Szkoła Podstawowa w Potęgowie, Przedszkole i Żłobek w Potęgowie, Gminne Centrum Kultury w Potęgowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Potęgowie, obiekt starej kotłowni w Potęgowie, budynek dawnego Przedszkola w Potęgowie oraz OSP Potęgowo) oraz 15 węzłów w blokach. Systemem tym jest objętych ok. 70% mieszkańców miejscowości Potęgowo. Sieć wykonana jest

z możliwością przyłączania nowych użytkowników i rozwoju w przyszłości. System ciepłowniczy na terenie gminy Potęgowo oparty jest także o indywidualne źródła energii cieplnej (energia elektryczna, spalanie surowców energetycznych w piecach, gaz LPG w domowych kuchenkach gazowych, kolektory słoneczne). W ciepło z centralnego systemu zaopatrzenia w ciepło zaopatrzone są: budynki Spółdzielni Mieszkaniowych „Dom” oraz „Na Skarpie”, a także Wspólnoty Mieszkaniowe: „Las”, „Raclawicka 8” oraz „Raclawicka 6A”.

Stan powietrza atmosferycznego i wód powierzchniowych na obszarze gminy poddawany jest okresowym badaniom. Monitoringiem w tym zakresie zajmuje się WIOŚ w Gdańsku.

Według rocznej oceny jakości powietrza za rok 2021, na terenie gminy Potęgowo odnotowano przekroczenie poziomu celu długoterminowego dla ozonu z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych zarówno w celu ochrony zdrowia ludzi, jak i roślin.

Na podstawie bazy EHAŁAS na terenie Gminy Potęgowo w latach 2016-2021 wykonano 1 pomiar hałasu kolejowego wykonany w ramach kontroli prowadzonej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku.

Pomiarem objęto linię kolejową nr 202 relacji Gdańsk Główny – Stargard Szczeciński na odcinku Lębork – Koszalin. Punkt był zlokalizowany przy ul. Dworcowej 10 w Potęgowie w okolicy stacji kolejowej Potęgowo, na wysokości 4 m, w odległości 4,2 m od elewacji budynku i 8 m od źródła (linii kolejowej nr 202). Z przeprowadzonych badań wynika, że w porze dziennej poziom hałasu dochodzącego od linii kolejowych został nieznacznie przekroczony.

Jednolite części wód powierzchniowych na terenie gminy Potęgowo zgodnie z Planem Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły z 2016 roku to:

- Darżyńska Struga – RW20001747436,
- Rębowa – RW200017474389,
- Pogorzelnica z jeziora Kozim – RW20001747649,
- Dopływ z Chlewnicy – RW20001747652,
- Rzechcianka – RW20001747654,
- Łupawa od Bukowiny do Darżyńskiej Strugi – RW20002047435,
- Łeba od Pogorzelnicy do wypływu z jeziora Łebsko – RW200024476799,
- Łupawa od Darżyńskiej Strugi do dopływu z Łojewa – RW20001947453,
- Maleniec – RW200017472649,
- Pustynka – RW200017476749,
- Dopływ z jeziora Dąbrówka – RW20001747452.

Jednolite części wód powierzchniowych na terenie gminy Potęgowo zgodnie z Planem Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły z 2022 roku to:

- Pogorzelnica – RW20001047649,
- Maleniec – RW200010472649,
- Łupawa od Bukowiny do Darżyńskiej Strugi – RW20001147435,
- Łeba od Pogorzelnicy do jeziora Łebsko – RW200016476799,
- Stara Łeba – RW20001047652,
- Darżyńska Struga – RW200010474369,
- Pustynka – RW200010476749,
- Rębowa – RW200010474389,
- Łupawa od Darżyńskiej Strugi do jeziora Gardno – RW200011474799,
- Rzechcianka – RW20001047654.

Badania JCWP w ostatnich latach wykazały ogólny zły stan wód powierzchniowych na obszarze gminy Potęgowo.

Na terenie gminy Potęgowo zlokalizowany jest jeden punkt pomiarowy krajowej sieci monitoringu jakości wód podziemnych, w którym ostatnie badania wykonano w 2019 roku i stwierdzono III klasę jakości oznaczającą dobry stan chemiczny. Według badań przeprowadzonych w 2019 roku JCWPd nr 11, na której terenie leży gmina Potęgowo ma stan dobry (zarówno chemiczny jak i ilościowy).

Zgodnie z danymi zawartymi w ocenie obszarowej jakości wody na terenie powiatu słupskiego w 2021 roku sporządzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Słupsku, stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi i brak istotnych zagrożeń dla zdrowia korzystających z wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia na terenie gminy.

W Programie przeanalizowano 10 obszarów interwencji, do których należą: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowania wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami.

Następnie w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele, kierunki interwencji i zadania, które zostały zaprezentowane w formie tabeli. Harmonogram planowanych działań obejmuje głównie zadania własne samorządu, ale także zadania jednostek organizacyjnych i podmiotów działających na terenie gminy Potęgowo.

Wdrażanie Programu odbywać się będzie przez stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów. Organ wykonawczy gminy Potęgowo odpowiedzialny będzie za sporządzanie i przedstawianie Radzie Gminy raportu z wykonania Programu, co 2 lata. Monitoring będzie obejmował także bieżące kontrolowanie postępu działań zdefiniowanych i zaleconych w programie.

Spis tabel, rysunków

Tabela 1. Zadania realizowane przez Gminę Potęgowo w latach 2018-2022	9
Tabela 2. Położenie Gminy Potęgowo według regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski	13
Tabela 3. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	20
Tabela 4. Wynikowe klasy strefy pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	20
Tabela 5. Charakterystyka farm wiatrowych na terenie gminy Potęgowo	24
Tabela 6. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	27
Tabela 7. Wyniki pomiarów poziomu hałasu dochodzącego od linii kolejowych wraz z normami	29
Tabela 8. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem	30
Tabela 9. Charakterystyka punktu pomiarowego i uzyskany w nim wynik z pomiarów PEM przeprowadzonych w Potęgowie w 2020 r.	31
Tabela 10. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne	31
Tabela 11. Wyniki oceny badanych w ostatnich latach jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie są w granicach administracyjnych gminy Potęgowo	34
Tabela 12. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami	44
Tabela 13. Sieć wodociągowa na terenie gminy Potęgowo w latach 2017-2021	44
Tabela 14. Charakterystyka ujęć wody na terenie gminy Potęgowo	45
Tabela 15. System kanalizacyjny na terenie gminy Potęgowo w latach 2017-2021	47
Tabela 16. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa	48
Tabela 17. Charakterystyka złóż kopalin położonych na terenie gminy Potęgowo	51
Tabela 18. Aktualne przestrzenie górnicze na obszarze gminy Potęgowo	51
Tabela 19. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne	53
Tabela 20. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby	55
Tabela 21. Odpady odebrane z obszaru gminy Potęgowo w 2021 r.	58
Tabela 22. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	60
Tabela 23. Lasy i grunty leśne na terenie gminy Potęgowo	60
Tabela 24. Charakterystyka rezerwatu przyrody Grodzisko Runowo	62
Tabela 25. Wykaz pomników przyrody w granicach gminy Potęgowo	66
Tabela 26. Charakterystyka użytków ekologicznych na terenie gminy Potęgowo	69
Tabela 27. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze	74
Tabela 28. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami	75
Tabela 29. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Potęgowo	82
Tabela 30. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem	90
Tabela 31. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem	99
Tabela 32. Propozycje wskaźników monitorowania celów	103
Tabela 33. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	107
Rysunek 1. Położenie gminy Potęgowo na tle województwa pomorskiego i powiatu słupskiego	12
Rysunek 2. Położenie fizyczno-geograficzne gminy Potęgowo	13
Rysunek 3. Schemat sieci drogowej na terenie gminy Potęgowo	15
Rysunek 4. Dzielnice rolniczo-klimatyczne Polski według W. Okołowicza i D. Martyn	17
Rysunek 5. Położenie gminy Potęgowo na mapie energii wiatru w kWh/m ² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu	23
Rysunek 6. Położenie gminy Potęgowo na mapie usłonecznienia na terenie Polski	25
Rysunek 7. Mapa temperatury na głębokości 2000 m p.p.t. w Polsce	26
Rysunek 8. Mapa zagrożenia powodziowego w obrębie gminy Potęgowo	36
Rysunek 9. JCWPd na obszarze gminy Potęgowo	37
Rysunek 10. GZWP w granicach administracyjnych gminy Potęgowo	38
Rysunek 11. Mapa zagrożenia suszą rolniczą na terenie gminy Potęgowo	40
Rysunek 12. Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną na terenie gminy Potęgowo	41
Rysunek 13. Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną na terenie gminy Potęgowo	42
Rysunek 14. Mapa łączonego zagrożenia suszą na terenie gminy Potęgowo	43
Rysunek 15. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze gminy Potęgowo	50
Rysunek 16. Tereny, obszary górnicze oraz złoża na terenie gminy Potęgowo	52

Rysunek 17. Lokalizacja wyrobów azbestowych na terenie gminy Potęgowo wraz z pilnością ich usunięcia.....	59
Rysunek 18. Mapa obszarów leśnych w gminie Potęgowo	61
Rysunek 19. Położenie rezerwatów przyrody w granicach gminy Potęgowo	63
Rysunek 20. Położenie Obszarów Chronionego Krajobrazu w granicach gminy Potęgowo	64
Rysunek 21. Położenie Obszaru Natura 2000 na terenie gminy Potęgowo	65
Rysunek 22. Położenie Stanowisk Dokumentacyjnych na terenie gminy Potęgowo	66
Rysunek 23. Położenie pomników przyrody w granicach gminy Potęgowo	69
Rysunek 24. Położenie użytków ekologicznych w granicach gminy Potęgowo	73